

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

OTSUSED

2011/823/EL:

- ★ Komisjoni otsus, 5. aprill 2011, meetme C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 ja N 19/10) kohta, mida Madalmaad rakendasid ettevõtja ABN AMRO Group NV suhtes (ettevõtja loodi ettevõtjate Fortis Bank Nederland ja ABN AMRO N ühinemise järel) (teatavaks tehtud numbri K(2011) 2114 all) ⁽¹⁾ 1

Hind: 3 EUR

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

5. aprill 2011,

meetme C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 ja N 19/10) kohta, mida Madalmaad rakendasid ettevõtja ABN AMRO Group NV suhtes (ettevõtja loodi ettevõtjate Fortis Bank Nederland ja ABN AMRO N ühinemise järel)

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 2114 all)

(Ainult ingliskeelne versioon on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/823/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi⁽¹⁾ vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 2 ja võttes esitatud märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) Madalmaad omandasid 3. oktoobril 2008 ettevõtja Fortis Bank Nederland (edaspidi „FBN”) (nimelt finantsvaldusettevõtja Fortis SA/NV⁽²⁾ pangandusega tegeleva Madalmaade tütarettevõtja), sealhulgas ettevõtjale FBN kuulunud ettevõtja ABN AMRO Holding (edaspidi „ABN AMRO N”) varad 12,8 miljardi euro eest. Sama tehinguga asendati ettevõtja Fortis Bank SA/NV (kes on ettevõtja Fortis SA/NV pangandusega tegelev Belgia tütarettevõtja) Madalmaadega, kellest sai võlausaldaja ettevõtjale FBN antud laenudes nominaalväärtusega 16,1 miljardit eurot⁽³⁾. Samuti võimaldas Madalmaade

valitsus ettevõtjale FBN lühiajalist likviidsust summas 45 miljardit eurot ning nõustus vabastama ettevõtja Fortis SA/NV konsortsiumi aktsionäride lepingust (edaspidi „aktsionäride leping”) tulenevate kulude ja kohustustega kaasnevast vastutusest. Aktsionäride lepingus kirjeldati nende kolme finantseerimisasutuse (Fortis SA/NV, Banco Santander ja Royal Bank of Scotland (edaspidi „RBS”) või kolmekesi koos „konsortsiumi liikmed”) õiguseid ja kohustusi, kes olid ühiselt esitanud pakkumuse ettevõtja ABN AMRO Holding omandamiseks uue juriidilise isiku RFS Holdings kaudu. Madalmaade valitsus teavitas 7. oktoobril 2008 komisjoni oma 3. oktoobri 2008. aasta meetmetest (nimelt ettevõtja FBN omandamisest 12,8 miljardi euro eest, pikaajaliste laenude uuendamisest, mille nominaalväärtus oli 16,1 miljardit eurot, ning lühiajalise likviidsuse pakkumisest summas 45 miljardit eurot; edaspidi „3. oktoobri 2008. aasta omavahel seotud üksiktehingud”) kui meetmetest, mis ei kujuta endast riigiabi, et tagada nende meetmete õiguskindlus. Kuna meetmed olid juba rakendatud, registreeris komisjon juhtumi riigiabi juhtumina (st numbriga NN 53b/08).

(2) 3. oktoobril 2008 ettevõtja FBN omandamiseni viinud läbirääkimiste jooksul tugines Madalmaade valitsus välishindamise aruandele, mille koostas [...] (*) ja mille koopia edastati komisjonile 15. oktoobril 2008.

(3) Komisjon teavitas 30. oktoobri 2008. aasta kirjaga Madalmaade rahandusministeeriumi oma esialgsest arvamusel, et 3. oktoobri 2008. aasta meetmed näisid kujutavat endast riigiabi ettevõtjale FBN. 20. novembril 2008 toimus kohtumine komisjoni talituste ja Madalmaade valitsuse vahel.

(¹) ELT C 124, 4.6.2009, lk 19 ja ELT C 95, 15.4.2010, lk 10.

(²) Fortis SA/NV on tuntud ka kui Fortis Holding. Ettevõtja Fortis SA/NV kriisieelset struktuuri – mis on suhteliselt keeruline – on kirjeldatud 3. detsembri 2008. aasta otsuse põhjenduses 6. Varahaldusettevõtja Fortis SA/NV oli koondanud oma pangandustegevuse juriidilisse isikusse Fortis Bank SA/NV. Ettevõtja Fortis Bank SA/NV omakorda oli muu hulgas ettevõtja FBN omanik.

(³) Nn lepingu uuendamine – õigustoiming, millega üks lepinguosaline asendatakse uue lepinguosalisega, kusjuures kõik muud lepingutingimused jäävad samaks.

(*) [...] Hõlmatud ametisaladuse hoidmise kohustusega.

- (4) 21. novembril 2008 otsustas Madalmaade valitsus ametlikult, et ta ei hoiu ettevõtjaid FBN ja ABN AMRO N eraldi ettevõtjatena, vaid selle asemel ühendab kaks ettevõtjat (edaspidi „ühinemine“) kooskõlas ettevõtja Fortis SA/NV varasemate plaanidega.
- (5) Komisjon võttis 3. detsembril 2008 vastu otsuse⁽⁴⁾ (edaspidi „3. detsembri 2008. aasta otsus“), milles kuulutas 3. oktoobri 2008. aasta meetmed, mida Madalmaade valitsus rakendas ettevõtja Fortis Bank SA/NV suhtes, siseturuga kokkusobivaks riigiabiks. Kuid selle otsuse põhjenduses 4 öeldi sõnaselgelt, et komisjon hindab eraldi menetluse raames, kas 3. oktoobril 2008 rakendatud meetmed sisaldasid ka abi ettevõtjale FNB.
- (6) Madalmaade valitsus teavitas 17. detsembril 2008 komisjoni oma kavatsusest omandada ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjalt FBN 6,5 miljardi euro eest. Soetamine toimus 24. detsembril 2008. Madalmaade ametiasutused teatasid 2. veebruaril 2009 komisjonile sellest omandamisest kui meetmest, mis ei kujuta endast riigiabi, et tagada selle meetme õiguskindlus.
- (7) Ettevõtjad RBS ja Banco Santander ning Madalmaade valitsus allkirjastasid 24. detsembril 2008 aktsionäride lepingu muudatuse, millega ettevõtja Fortis SA/NV asendati lepingus Madalmaade valitsusega.
- (8) Madalmaade valitsus saatis 6. märtsil 2009 komisjonile omandatud ettevõtja hoolsuskohustuse aruande,⁽⁵⁾ mille koostas Madalmaade valitsuse taotlusel [...].
- (9) Komisjon algatas 8. aprilli 2009. aasta otsusega (edaspidi „8. aprilli 2009. aasta otsus“) aluslepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse numbri all C 11/09 (ex NN 53b/08) seoses ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N antud väidetava abiga.
- (10) Komisjon sai 6. mail 2009 kaebuse ettevõtjalt Van Lanschot Bank (edaspidi „kaebuse esitaja“), kes on ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N konkurent Madalmaades. Komisjon edastas selle kirja Madalmaade valitsusele 22. juulil 2009 ning palus tal esitada oma märkused. Madalmaade valitsus palus 20. augustil 2009 tähtaja pikendust ning saatis üksikasjaliku vastuse kaebuse kohta 22. septembril 2009. Kaebuse esitaja edastas täien-
- davat teavet 21. augusti ja 28. augusti 2009. aasta kirjades. Need kirjad edastati Madalmaade valitsusele 23. septembril 2009 ning Madalmaade valitsus vastas 29. oktoobril 2009.
- (11) Madalmaade valitsus saatis 15. mail 2009 komisjonile kirja, milles vastati mitmele 8. aprilli 2009. aasta otsuses tõstatatud küsimusele. Üksikasjalik sisuline vastus – mille jaoks Madalmaade valitsus oli küsinud lisaega – saadeti komisjonile 11. augustil 2009.
- (12) 15. juunil 2009 saadetud mitteametlikus dokumendis ja komisjoniga seejärel 16. juunil 2009 toimunud kohtumisel teavitas Madalmaade valitsus komisjoni oma kavatsusest rakendada 2,5 miljardi euro suurune rekapiitaliseerimise kava, mis võimaldab ettevõtjal ABN AMRO N eralduda oma emaettevõtjast ABN AMRO Bank⁽⁶⁾. Selle kohtumise jooksul andis Madalmaade valitsus mõista, et pärast esimest 2,5 miljardi euro suurust kapitalimahutust on vajalikud täiendavad meetmed, mille rahalist mahtu ei ole veel võimalik hinnata.
- (13) Komisjon oli 8. aprilli 2009. aasta otsuses kutsunud Madalmaade finantsjärelevalve asutust (edaspidi „DNB“) esitama oma märkusi vastavalt ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N usaldusväärse kohta. Komisjon sai nõutud teabe ettevõtja FBN kohta 18. juuni 2009. aasta kirjaga ja ajakohastatud teabe 5. jaanuaril 2010. 20. jaanuaril 2010 edastas Madalmaade valitsus ka DNB kirja ettevõtja ABN AMRO N kohta.
- (14) Ettevõtja ABN AMRO Bank – ettevõtja ABN AMRO N emaettevõtja – saatis 6. juulil 2009 komisjonile kirja, milles esitas oma märkused 8. aprilli 2009. aasta otsuse kohta. See kiri edastati Madalmaade valitsusele 22. juulil 2009 ning valitsus vastas 22. septembril 2009.
- (15) Madalmaade valitsus teatas 9. juulil 2009 komisjonile, et ettevõtja FBN oli tagastanud kõik lühiajalised rahalised vahendid, mille ta oli saanud Madalmaade valitsuselt 45 miljardi euro suurust likviidsusvahendit käsitlenud 3. oktoobri 2008. aasta otsuse alusel.
- (16) Madalmaade valitsus teatas 15. juulil 2009 ettevõtja FBN plaanist omandada ettevõtjalt Fortis Bank SA/NV ettevõtja Fortis Clearing Americas (edaspidi „FCA“).

⁽⁴⁾ Riigiabi juhtum NN42/08 (Belgia), NN46/08 (Luksemburg), NN53a/08 (Madalmaad), ELT C 80, 3.4.2009, lk 8.

⁽⁵⁾ Hoolsuskohustuse aruanne koosneb viiest osast: 1) ABN AMRO, 2) Fortis Bank Netherlands, 3) Fortis Insurance Netherlands, 4) Fortis Corporate Insurance, 5) sisulised märgukirjad.

⁽⁶⁾ Varahaldusettevõtja ABN AMRO Holding tegevus toimus peaaegu täiel määral tema ainuomandisse kuuluva tütaretevõtja ABN AMRO Bank või selle ettevõtja tütaretevõtjate kaudu. Vt joonis 1 põhjenduses 41, et saada üksikasjalik ülevaade ettevõtja olukorra kohta ajal, mil ettevõtja RFS Holdings selle ettevõtja omandas.

- (17) Madalmaade valitsus teavitas 17. juulil 2009 ametlikult 2,5 miljardi euro suurusest rekapiitalseerimismeetmete kavast, (7) mis koosnes krediidiriski vahetustehingust koos 1,7 miljardi euro suuruse kapitalitoetusega (edaspidi „kapitali toetusmeede”) ja 800 miljonit eurot hõlmavast kohustuslikust vahetatavast väärtpaberist. Meetmed registreeriti esialgu numbri N 429/09 all, kuid kuna need rakendati enne, kui komisjon oli nende suhtes otsuse langetanud, viidi juhtum teavitatud abi registrist teavitamata abi registreisse (numbri NN 2/10 all).
- (18) Madalmaade valitsus saatis 10. septembril 2009 komisjonile mitteametliku dokumendi, mis sisaldas ajakohastatud andmeid eraldamisprotsessi kohta ning hinnangut selle kohta, et täiendavad riigiabi meetmed (mille mahtu ei olnud veel võimalik kindlaks määrata) on vältimatud.
- (19) Komisjoniga 9. novembril 2009 toimunud kohtumise jooksul ütles Madalmaade valitsus, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N vajavad täiendavaid meetmeid 4,39 miljardi euro väärtuses; seega oli meetmete kogusumma 6,89 miljardit eurot (koos 17. juulil 2009 teavitatud meetmetega). Meetmete kohta esitati täiendavaid üksikasju 10. novembri 2009. aasta lisas 10. septembri 2009. aasta mitteametlikule dokumendile, ning 13. novembri 2009. aasta täiendavas selgitavas märkuses.
- (20) Madalmaade valitsus esitas 26. novembril 2009 komisjonile [...] koostatud aruande, mis sisaldas märkusi 24. detsembri 2008. aasta tehingu kohta. Koos aruandega esitati ka mõned taustadokumendid, milles selgitati [...].
- (21) Madalmaade valitsus esitas komisjonile 4. detsembril 2009 esimese versiooni (8) restruktureerimise kava kohta (edaspidi „2009. aasta restruktureerimise kava”), mis oli ette nähtud ettevõtjale ABN AMRO Group, kes oli ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühinemise järel loodud uus juriidiline isik. Selles kavas kirjeldati uue juriidilise isiku strateegiat ning see sisaldas alusstsenaariumi finantsprognose.
- (22) Lisaks juba 2009. aasta juulis teavitatud meetmetele teavitas Madalmaade valitsus 14. jaanuaril 2010 ametlikult uutest riigiabi meetmetest summas 4,39 miljardit eurot. Komisjon registreeris uued meetmed numbri N 19/10 all.
- (23) Komisjon otsustas 5. veebruari 2010. aasta otsusega (edaspidi „5. veebruari 2010. aasta otsus”) laiendada uurimismenetlust C 11/09, et hõlmata numbrite NN 2/10 ja N 19/10 all registreeritud meetmed. Selles otsuses kiitis
- komisjon need meetmed päästmisabi meetmetena ajutiselt heaks kuni 31. juulini 2010. Madalmaade valitsus saatis komisjonile kirja, mis käsitles kohustust järgida 2010. aasta lõpuni hinnaliidrina tegutsemise keeldu.
- (24) Komisjon sai 23. märtsil 2010 vastuse Madalmaade valitsuselt – kes oli palunud tähtaja pikendamist – 5. veebruari 2010. aasta otsuse kohta. Samuti esitas Madalmaade valitsus lisateavet uue ettevõtja ABN AMRO Group 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava kohta, lisades muu hulgas finantsprognoseid halvima stsenaariumi kohta.
- (25) Komisjon esitas 8. aprillil 2010 lisaküsimused, millele vastati 7. mail 2010. Samuti esitas Madalmaade valitsus komisjonile 26. mail 2010 lisateavet vastastikuste kohustuste kohta, mis tulenevad ühinemise heastamisvahendi (9) rakendamisest. Samal päeval saatis komisjon e-kirja lisaküsimustega, millele vastati 9. juunil 2010.
- (26) Madalmaade valitsus palus 20. juulil 2010 komisjonil pikendada numbrite NN 2/10 ja N 19/10 all registreeritud päästmisabi meetmetele antud ajutist heakskiitu. Madalmaade valitsus saatis ka kirja, milles pikendati kohustust järgida hinnaliidrina tegutsemise keeldu kas 30. juunini 2011 või kuni komisjoni lõpliku otsuse vastuvõtmise kuupäevani, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.
- (27) Komisjon otsustas 30. juulil 2010 pikendada numbrite NN 2/10 ja N 19/10 all registreeritud päästmisabi meetmetele antud ajutist heakskiitu, kuni komisjon on viinud lõpule riigiabi C 11/09 uurimise.
- (28) Madalmaade valitsus saatis 20. augustil 2010 komisjonile dokumendi, milles selgitati üksikasjalikult oma väljumise strateegiat.
- (29) Madalmaade valitsus esitas 5. oktoobril 2010 ettevõtja ABN AMRO Group börsivälisesse ettevõttesse investeeriva divisjoni äriplaani. Samal ajal esitas ettevõtja ABN AMRO Group divisjoni „Energy, Commodities and Transportation” kohta oli komisjonile saadetud juba 10. jaanuaril 2010.
- (30) Ettevõtja ABN AMRO Group teatas 15. oktoobril 2010, et ta soovib kasutada oma ostuoptsiooni, et lõpetada kapitali toetusmeetme kasutamine 31. oktoobrist 2010.

(7) Mitteametlikult teatati sellest juba juuni keskel, nagu on kirjeldatud põhjenduses 12.

(8) Ajakohastatud versioon esitati 8. novembril 2010, nagu on kirjeldatud põhjenduses 31.

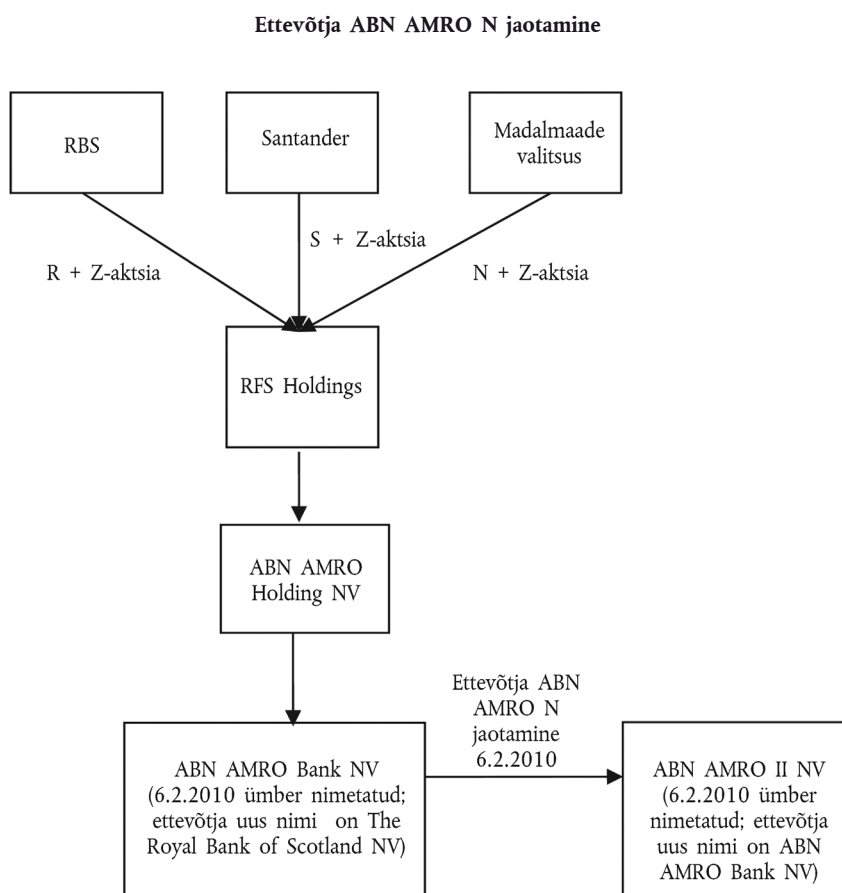
(9) Ettevõtja ABN AMRO N müüs kaks üksust (nimelt New HBU ja IFN) ettevõtjale Deutsche Bank, et lahendada Madalmaade pangandusturul kontsentratsiooniprobleemid, mis tulenesid ettevõtjate ABN AMRO N ja FBN ühinemisest. Täiendav teave selle kohta on esitatud põhjendustes 44 ja 45.

- (31) Madalmaade valitsus edastas 8. novembril 2010 ettevõtja ABN AMRO Group 4. detsembri 2009. aasta restruktureerimise kava 29. oktoobril 2010 ajakohastatud versiooni (edaspidi „2010. aasta novembri restruktureerimise kava“). 10. jaanuaril 2011 edastas Madalmaade valitsus dokumendi, milles selgitati, kuidas ettevõtja ABN AMRO Group ajakohastas 8. novembri 2010. aasta prognoose võrreldes 4. detsembri 2009. aasta esialgsete prognoosidega.
- (32) Menetluse käigus toimus mitmeid teabevahetusi, telekonverentse ja kohtumisi Madalmaade valitsuse, ettevõtjate ABN AMRO N ja FBN ning Euroopa Komisjoni esindajate vahel.
- 2. ABISAAJATE JA MEETMETE ÜSIKASJALIK KIRJELDUS**
- 2.1. Ettevõtja ABN AMRO Group moodustamine**
- (33) 2007. aasta kevadel moodustasid konsortsiumi liikmed uue juriidilise isiku RFS Holdings, et omandada ettevõtja ABN AMRO Holding.
- (34) Konsortsiumi liikmed kavatsesid jagada ettevõtja ABN AMRO Holding kolmeks ning seda jagamisprotsessi käsitlevad kokkulepped sätestati aktsionäride lepingus.
- (35) Jagunemise hõlbustamiseks võtsid konsortsiumi liikmed kasutusele nn indeksaktsiad, mis tähistasid igale konsortsiumi liikmele eraldatud ettevõtete majanduslikku kuuluvust. Selle tulemusel muutusid ettevõtjad RBS, Banco Santander ja Fortis SA/NV vastavalt nn R-aktsia, S-aktsia ja N-aktsia (edaspidi „ABN AMRO R“, „ABN AMRO S“ ja „ABN AMRO N“) majanduslikeks⁽¹⁰⁾ omanikeks.
- (36) ABN AMRO R koosnes muu hulgas äriüksustest „Global Business & Markets“, „Asia“, „Global Transaction Services“ ja rahvusvahelisest võrgustikust, samas kui ABN AMRO S koosnes muu hulgas äriüksustest „Latin America“ ja „Antonveneta“ (Itaalia).
- (37) ABN AMRO N koosnes äriüksustest „Netherlands“ ja „Private Banking“ ning samuti üksusest „International Diamond and Jewelry Group“.
- (38) Üksused, mida ei eraldatud konkreetsetele konsortsiumi liikmetele, ühendati nn ABN AMRO Z-aktsia alla (edaspidi „ABN AMRO Z“), mis vastutas näiteks peakontori funktsioonide täitmise eest. Igale konsortsiumi liikmele kuulus *pro rata* osalus⁽¹¹⁾ ettevõtjas ABN AMRO Z.
- (39) Madalmaade valitsus omandas 3. oktoobril 2008 ettevõtja FBN ettevõtjalt Fortis Bank SA/NV 12,8 miljardi euro eest. Selle omandamise tulemusel muutus Madalmaade valitsus ka ettevõtja ABN AMRO N kaudseks omanikuks, sest ettevõtja FBN oli – ettevõtja Fortis Bank SA/NV koosseisus – ettevõtja ABN AMRO N seaduslik omanik. Samuti võttis Madalmaade valitsus 3. oktoobril 2008 endale kohustuse vabastada ettevõtja Fortis SA/NV mis tahes selliste kuludega seotud vastutusest, mis ettevõtjal Fortis SA/NV võisid tekkida seetõttu, et ta oli edasi üks aktsionäride lepingu pool. Ettevõtjad RBS ja Banco Santander ning Madalmaade valitsus allkirjastasid 24. detsembril 2008 aktsionäride lepingu muudatuse, millega ettevõtja Fortis SA/NV asendati lepingus Madalmaade valitsusega.
- (40) Madalmaade valitsus omandas 24. detsembril 2008 ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjalt FBN 6,5 miljardi euro eest, saades seeläbi ettevõtja ABN AMRO N otseseks omanikuks. Enne seda omandamist omasid Madalmaad ettevõtja ABN AMRO N üle kaudset kontrolli ettevõtja FBN kaudu.

⁽¹⁰⁾ Nn indeksaktsiatel puudus õigusjõud.

⁽¹¹⁾ RBS (38,28 %), Santander (27,91 %) ja Fortis SA/NV (33,81 %).

(41) Joonis 1:

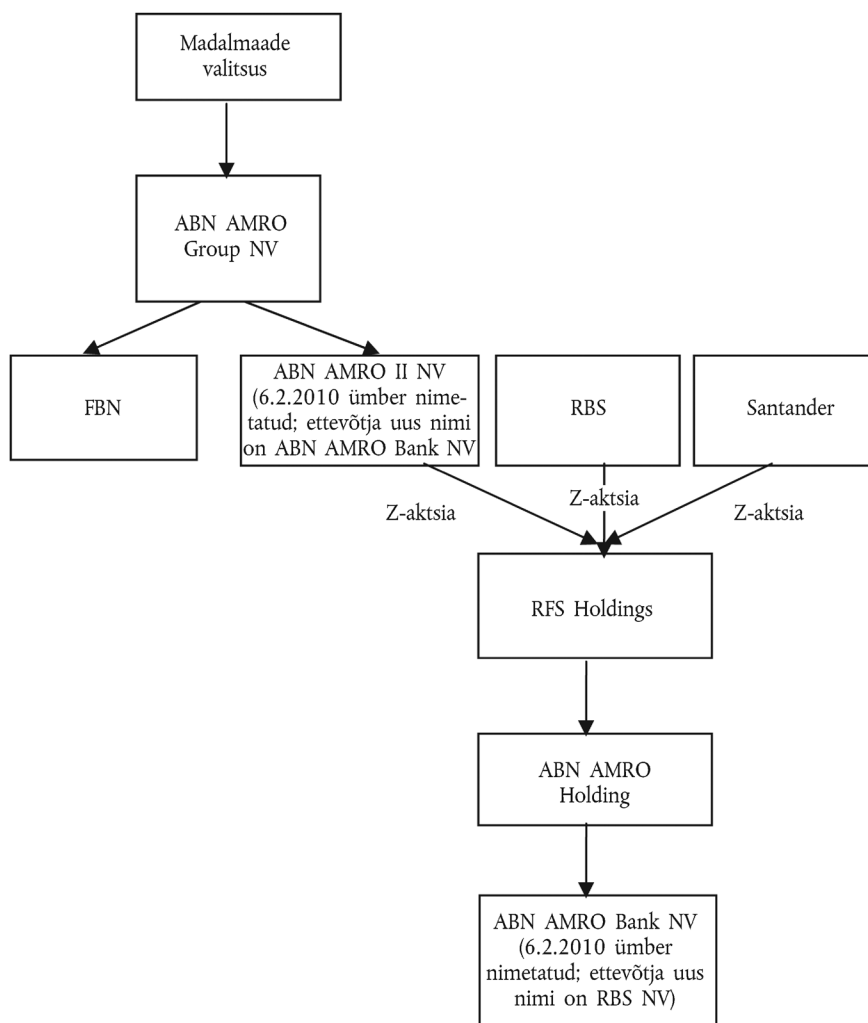
- (42) Madalmaade valitsus otsustas 21. novembril 2008, et ta ühendab ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjaga FBN (see oli olnud ettevõtja Fortis SA/NV elluviimata jäänud kavatsus). Ühinemine oli võimalik alles siis, kui ettevõtja ABN AMRO N oli eraldatud oma emaettevõtjast ABN AMRO Bank. Esimese sammuna viidi ettevõtja ABN AMRO N tegevused üle ettevõtja ABN AMRO Bank raames moodustatud uude juriidilisse isikusse, mille nimeks sai ABN AMRO II.
- (43) Ettevõtja ABN AMRO II eraldati 6. veebruaril 2010. aastal emaettevõtjast vastavalt põhjenduses 41 kirjeldatule ning ettevõtja uueks nimeks sai ABN AMRO Bank. Samal ajal nimetati varem nime ABN AMRO Bank kandnud juriidiline isik ümber ja uueks nimeks sai The Royal Bank of Scotland NV (edaspidi „RBS NV”) (vt joonis eespool).
- (44) Enne kui uus üksus ABN AMRO Bank sai ühineda ettevõtjaga FBN, pidi ta kõigepealt rakendama ühinemise heastamisvahendi. Kui ettevõtja Fortis SA/NV omandas 2007. aastal ettevõtja ABN AMRO N, oli komisjon jõudnud järeldusele, ⁽¹²⁾ (ühinemisotsus) et ettevõtjate ABN AMRO N ja FBN ühinemine tooks kaasa Madalmaade pangandusturul kontsentratsiooniprobleemid, eelkõige äripanganduse ja faktooringu segmendis.
- (45) Nende kontsentratsiooniprobleemide heastamiseks kohustus ettevõtja Fortis SA/NV müüma mitmed tegevusvaldkonnad (nimelt faktooringudivisjoni IFN ja üksuse New HBU äripanganduse tegevusvaldkonna) ettevõtjale Deutsche Bank. Kui Madalmaade valitsus omandas 3. oktoobril 2008 ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N, ei olnud ettevõtja Fortis SA/NV üksuste New HBU ja IFN kavandatud müüki ettevõtjale Deutsche Bank veel lõpule viinud. Kui Madalmaade valitsus oli võtnud vastu otsuse ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühendamiseks, jätkas ta läbirääkimisi ettevõtjaga Deutsche Bank ⁽¹³⁾. Üksuste New HBU ja IFN müük ettevõtjale Deutsche Bank viidi lõpule 1. aprillil 2010.

⁽¹²⁾ Üksikasjalikuma teabe saamiseks vt komisjoni 3. oktoobri 2007. aasta otsus juhtumi nr M/4844 kohta – Fortis/ABN AMRO Assets; ELT C 265, 7.11.2007, lk 2.

⁽¹³⁾ Ettevõtjad ABN AMRO Bank ja Deutsche Bank allkirjastasid 23. detsembril 2009 üksuste New HBU ja IFN aktsiate ostu-müügilepingu. Tehinguhind oli 700 miljonit eurot ning tehing hõlmas ka garantiid, mis kattis 75 % üksuse New HBU krediitkahjumist (krediidiriski kaitse) kuni maksimaalselt 1,6 miljardi euro ulatuses.

- (46) Üksusel New HBU oli vara kokku [10 – 20] miljardi euro väärtuses ja täistööajale taandatud töötajate arv oli umbes [1 000 – 1 500]. Üksus New HBU hõlmas ettevõtjat Hollandsche Bank Unie (edaspidi „HBU”) (ettevõtja ABN AMRO N omandis olev kommertsbank), mõnda ettevõtja ABN AMRO müügi-kontorit (13 kontorit 78st) ja mõnda ettevõtja ABN AMRO ärikliendiüksust (2 üksust 5st).
- (47) Ettevõtjad ABN AMRO Bank ja FBN ühinesid ettevõtja ABN AMRO Group moodustamiseks ametlikult 1. juulil 2010, nagu on kirjeldatud põhjenduses 49 esitatud joonisel 2.
- (48) Madalmaade valitsus andis oma ettevõtja ABN AMRO Z osa haldamise üle uuele ettevõtjale ABN AMRO Bank, sest ta ei soovinud kulutada ressursse selle osaluse igapäevasele haldamisele. Sellest olenemata jäi Madalmaade valitsus ettevõtja ABN AMRO Z seaduslikuks omanikuks ning tal on õigus kõigile ettevõtja ABN AMRO Z võimalikele tuludele ja ta vastutab selle ettevõtja kõigi võimalike kahjumite eest ⁽¹⁴⁾.
- (49) Joonis 2:

Ettevõtja ABN AMRO Group moodustamine

⁽¹⁴⁾ Komisjonile 26. mail 2010 esitatud kirjas kirjeldasid Madalmaad ettevõtja ABN AMRO Z juhtimist järgmiselt: „See tähendab näiteks, et kui vara müüakse ja müügi tulemusel tekib järelevalvelise kapitali ülejääk, on ettevõtja RFS Holdings kohustatud ... kapitali ülejäägi konsortsiumi liikmetesse tagasi tooma. Vara kaotamise puhul või uute või suurenenud kohustuste tuvastamisel on konsortsiumi liikmed kohustatud hüvitama järelevalvelise kapitali mis tahes puudujäägi. Seega kuulub Z-aktisist tulenev kasum ja kahjum otseselt konsortsiumi liikmetele.”

2.2. Abisaajad

2.2.1. Ettevõtjate ABN AMRO N ja ABN AMRO Z majandustegevus

- (50) Ettevõtja ABN AMRO N – kes eraldiseisva ettevõtjana on ettevõtjate Rabobank ja ING järel Madalmaades suuruselt kolmas pank – koosnes äriüksustest „Netherlands” ja „Private Banking”.
- (51) Esimene äriüksus Netherlands pakkus 510 pangakontorit ja 78 nõuandvast filiaalset koosneva harukontorite võrgustiku ning samuti alternatiivsete kanalite, näiteks interneti, pangaautomaatide⁽¹⁵⁾ ja kõnekeskuste kaudu jae- ja äripangandusteenuseid. Äriüksuse Netherlands täistööajale taandatud töötajate arv oli umbes 19 000.
- (52) Jaepangandussektoris oli äriüksusel Netherlands tugev kliendibaas nn massilise jaemüügi segmendis (üle [3,5 – 5] miljoni kliendi) ja eeliskliendisektoris (üle [250 000 – 420 000] kliendi)⁽¹⁶⁾. Neile klientidele pakkus äriüksus väga erinevaid tooteid (näiteks hoiused, investeerimine, hüpoteeklaenu, kindlustus, krediitkaardilaenu ja maksed).
- (53) Äripanganduse valdkonnas teenindas ettevõtja ABN AMRO N [300 000 – 400 000] väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest⁽¹⁷⁾ klienti ja [9 000 – 21 000] suuremat äriklienti (kuigi aktsionäride lepingu tingimuste kohaselt anti ettevõtja ABN AMRO Bank suuremad kliendid ettevõtjale RBS), pakkudes laia toodete valikut (näiteks laenu, maksed ja rahavoogude juhtimine,

hoiused, varahaldus, riskide juhtimine ja kindlustus, terviklikud finantslahendused ja -tooted, liising ja faktooring).

- (54) Teise äriüksuse – Private Banking – sihtrühmaks olid eraisikud, kelle investeeritavate varade puhaskäivitus oli üle 1 miljoni euro ning kellele pakuti erinevaid varahaldus- ja varade paigutamise seotud tooteid. Äriüksus Private Banking oli moodustanud hästi välja arendatud võrgustiku Madalmaades ja Prantsusmaal toimunud loomuliku kasvu ning Saksamaal (Delbrück Bethmann Maffei) ja Belgias (Bank Corluy) toimunud omandamiste kaudu. Samuti hõlmas äriüksus Private Banking Prantsusmaa kindlustusvaldkonna ühisettevõtet Neuflyze Vie.
- (55) Ettevõtjate hulka, mille Madalmaade valitsus 3. oktoobril 2008 omandas, kuulus ka juveelide tootmise ja teemantikaubandusega tegelevatele ettevõtjatele suunatud üksus „International Diamond and Jewelry Group”.
- (56) Ettevõtjale ABN AMRO Z ei kuulunud tegevusega seotud vara, kuid talle kuulusid muu hulgas maksuvarad, mitu osalust (sealhulgas ettevõtjas Saudi Hollandi Bank) ja ülejäänud erakapitali portfell. Kohustuste poole pealt oli olemas provisjon Ameerika Ühendriikide justiitsministeeriumiga seotud kohustuste osas arveldamiseks, samuti muud provisjonid (osaliselt personaliga seotud) ning ettevõtjate vaheline ettevõtja varade finantseerimine. Nagu märgitakse joonealuses märkuses nr 11, kuulub Madalmaade valitsusele ettevõtjast ABN AMRO Z 33,81 %.
- (57) Mitmed ettevõtja ABN AMRO N peamised esialgsed finantsandmed on kokkuvõtval kujul esitatud allpool tabelis 1.

Tabel 1

Ettevõtja ABN AMRO N peamised finantsandmed (miljonites eurodes)	2008	2009
Äritulu kokku ⁽¹⁾	5 189	4 899
Puhaskasum	471	(117)
ROE	6,7 %	- 2,7 %
Kulu-tulu suhe	73 %	77,5 %
Koguvarad	183 539	202 084
Omakapital kokku	7 044	4 278 ⁽²⁾
Riskiga kaalutud vara ⁽³⁾	91 700	74 973 ⁽⁴⁾
Esimese taseme omavahendite määr	9,4 %	10,2 % ⁽⁵⁾

⁽¹⁵⁾ ATM.

⁽¹⁶⁾ Ettevõtja ABN AMRO eeliskliendisektori üksuse tegevus oli suunatud jõukale suurele segmendile, kuhu kuulusid kliendid, kellel oli likviidset vara üle 50 000 euro ja kelle igakuine netosissetulek oli üle 5 000 euro.

⁽¹⁷⁾ VKEd.

Ettevõtja ABN AMRO N peamised finantsandmed (miljonites eurodes)	2008	2009
Kogukapitali adekvaatsuse määr või BIS-suhtarv	12,6 %	14,8 %
Stabiilne rahastamine/mittelikviidne vara	107 %	110 %

Allikas: ABN AMRO Bank NV, 2009. aasta aruanne; välja on jäetud ABN AMRO Z ja erakapitali konsolideerimine, kuid äriüksus New HBU on hõlmatud.

(¹) Peamiselt „Netointressitulu” ning „Netotulu teenus- ja vahendustasudest”.

(²) Ettevõtja ABN AMRO 26. märtsi 2010. aasta pressiteates 2009. aasta majandustulemuste kohta selgitatakse, et omakapital vähenes 2009. aastal 2,7 miljardi euro võrra 4,3 miljardi euroni võrreldes 31. detsembri 2008. aasta andmetega peamiselt kapitali ümberpaigutamise tõttu ettevõtja ABN AMRO Holding raames, et katta kapitalivajadus ettevõtjas ABN AMRO Z eesmärgiga tasuda Madalmaadele intressi (vt hiljem meede A).

(³) RWA.

(⁴) See näitaja juba sisaldab riskiga kaalutud vara vähendamist kapitali toetusmeetme tulemusel.

(⁵) 2009. aasta majandustulemusi käsitlevas 26. märtsi 2010. aasta pressiteates selgitati, et omavahendite määra tõus (2009. aastal võrreldes 2008. aastaga) tulenes peamiselt järgmistest kapitaliga seotud tegevustest: „Rahandusministeerium omandas 31. augustil 2009. aastal 800 miljoni euro suuruse esimese taseme omavahenditega seotud kohustusliku vahetatava väärtpaberi, mille oli väljastanud ettevõtja ABN AMRO Bank. Samuti allkirjastati samal kuupäeval rahandusministeeriumiga krediidiriski vahetustehingu leping, mille kaudu sai ettevõtja ABN AMRO Bank krediidiriski kaitse 34,5 miljardi euro suurusele elamukinnisvaraga seotud hüpoteeklaenu portfelli. Madalmaad omandasid 23. detsembril 2009 kaks kohustuslikku vahetatavat väärtpaberit. 2009. aasta detsembris väljastati 967 miljoni euro suurune kohustuslik vahetatav väärtpaber endise ettevõtja ABN AMRO Bank kasuks. Siis ABN AMRO II N.V. nime kandnud ettevõtja (nüüd ABN AMRO Bank N.V.) väljastas otse 833 miljoni euro suuruse kohustusliku vahetatava väärtpaberi, et katta EÜ heastamismeetmega kaasnevast äriüksuste müügist tulenev oodatav kahjum. See instrument klassifitseeritakse 2010. aasta jaanuarist järelevalveliseks kapitaliks. Pärast juriidilist jaotamist suureneb kolme kohustusliku vahetatava väärtpaberi ümberarvutamise tulemusel omakapital 2,6 miljardit eurot.”

- (58) 2009. majandusaasta kohta andis ettevõtja ABN AMRO N teada 117 miljoni euro suurusest kahjumist. See tulenes suuremast laenude väärtuse langusest, survest intressimarginaalile, Madalmaade hoiuste tagamise skeemiga seotud suurematest tasudest ning eraldamise ja integreerimisega seotud kuludest (¹⁸). Kui eraldamise ja integreerimisega seotud kulud kõrvale jätta, oleks ettevõtja ABN AMRO N teenitud 2009. aastal väikese puhaskasumi summas 52 miljonit eurot.

2.2.2. Fortis Bank Nederland (FBN)

- (59) Eraldiseisva ettevõtjana oli FBN Madalmaade turul suuruselt neljas pank (ettevõtjate Rabobank, ING ja ABN AMRO N järel, kuid enne ettevõtjat SNS REAAL).
- (60) Madalmaade valitsus (ja enne teda ettevõtja Fortis SA/NV) omas ettevõtjast FBN otseselt 92,6 %, kusjuures investeerimisettevõtja Fortis FBN(H) Preferred Investments BV omas ülejäänud 7,4 % osa eelisaktisid kujul. Madalmaade valitsusele kuulus 70 % selle investeerimisettevõtja aktsiatest, kusjuures ülejäänud 30 % oli erinevate erainvestorite (¹⁹) käes. Eraomandis olevate eelisaktisiate nominaalväärtus oli 210 miljonit eurot ja (mittekumulatiivne) dividend 5,85 % (²⁰).
- (61) Ettevõtja FBN tegevus oli jaotatud kolme segmenti – jaepangandus, privaatpangandus ja ettevõtete pangandus.
- (62) Jaepangandustegevused hõlmasid tavapäraseid jaepangandusega seotud tegevusi (hõlmates 157 filiaalset koosnevat võrgustikku, [2 – 3] miljonit eraklienti ja [20 000 – 60 000] VKEdest klienti), aga ka teenust Directbank (mis pakkus hüpoteeke vahendajate kaudu) ning klientide rahastamise ja maksekaartidega seotud tooteid vastavalt ettevõtjatelt Alfam ja ICS.
- (63) Privaatpangandust arendati peamiselt kaubamärgi Fortis Mees Pierson all ning selle raames pakuti varahaldusteenuseid (varade paigutamine, investeerimine, laenuandmine ja kindlustus) segmentidest lähtuvalt [15 000 – 40 000] kliendile kogu Madalmaades.

(¹⁸) Netointressitulu vähenes 3 223 miljonilt eurolt (2008) 2 994 miljonile eurole (2009) peamiselt intressimarginaalile 2009. aasta esimeses pooles avaldunud surve tõttu. Finants- ja muu tegevustulu vähenes 61 miljoni euro võrra (3 %) 1 905 miljoni euroni ning laenude väärtuse langus suurenes 2008. aasta 776 miljonilt eurolt 1 172 miljoni euroni 2009. aastal (allikas: 2009. aasta majandustulemusi käsitlev 26. märtsi 2010. aasta pressiteade).

(¹⁹) [...].

(²⁰) Alates 1. jaanuarist 2013 ja sealt edasi iga viie aasta järel arvutatakse dividendid ümber ja seatakse nullasendisse järgmiselt: võrdlusintressimäär + marginaal, kusjuures võrdlusintressimäär = euro viie aasta nomineeritud intressimäär vahetustehingutasu + marginaal, mis peegeldab tol hetkel valitsenud turuolukorda.

- (64) Ettevõtete panganduse valdkonnas eristas ettevõtja FBN seitset erinevat divisjoni. Divisjonis „Commercial Banking” (1) oli ettevõtjal FBN 23 kontorit, mis pakkusid erinevaid tooteid ettevõtjatele, kelle käive oli kuni 250 miljonit eurot. Ettevõtjaid, kelle käive oli üle 250 miljoni euro, ning samuti avalikku sektorit teenindas teine divisjon „Corporate & Public Banking” (2). Lisaks olid veel divisjonid „Investment banking” (3), ⁽²¹⁾ „Specialised Financial Services” (4), ⁽²²⁾ „Energy, Commodities & Transportation” (5), „Global Markets & Institutional Banking” (6) ⁽²³⁾ ning „Clearing Funds & Custody” (7) ⁽²⁴⁾.
- (65) Mitmed ettevõtja FBN peamised finantsandmed on kokkuvõtval kujul esitatud allpool tabelis 2.

Tabel 2

Ettevõtja FBN peamised finantsandmed (miljonites eurodes)	2006	2007	2008 ⁽¹⁾	2009
Äritulu kokku	3 473	3 553	3 096	2 171
Puhaskasum	1 157	1 296	- 18 486	406
ROE (normaliseeritud ⁽²⁾)	20,1 %	8,9 %	4,9 %	0,7 %
Kulu-tulu suhe	50,5 %	54,2 %	64,9 %	84,2 %
Koguvaram	209 749	272 378	184 203	189 785
Omakapital kokku	5 910	21 763	2 944	4 716
Riskiga kaalutud vara	66 995	75 850	70 932	53 730 ⁽³⁾
Esimese taseme omavahendite määr	8,6 %	11,2 %	7,4 %	12,5 %
Kogukapitali adekvaatsuse määr	10,5 %	11,2 %	11,2 %	16,7 %
Laenu-deposiidi suhe		167 %	237 %	208 %

Allikas: Ettevõtja FBN 2008. ja 2009. aasta aruanded.

⁽¹⁾ 2008. aasta majandusnäitajates oli juba arvestatud ettevõtja ABN AMRO N müügiga Madalmaadele.

⁽²⁾ Normaliseeritud omakapitali tootlus ei hõlma erakorralisi kirjeid.

⁽³⁾ Basel II koos Basel I 80 % tasandiga.

- (66) 2008. aastal teenis ettevõtja FBN kahjumit 18,5 miljardi euro ulatuses, kuid see kahjum oli suures osas seotud erakorraliste kirjetega. Ettevõtja pidi deklareerima puhaskahjumit 16,8 miljardi euro ulatuses seoses tema osalusega ettevõtjas RFS Holdings ja seoses selle ettevõtja müügiga ning samuti langes tema divisjoni Prime Fund Solutions väärtus 922 miljoni euro võrra (millest on maksud juba maha arvatud) Madoffi pettuse tõttu ⁽²⁵⁾. Alusvaralt teenitud puhaskasum – millest need elemendid on välja arvatud – oli 604 miljoni eurot, millest peaaegu kõik teeniti 2008. aasta esimeses pooles.
- (67) Ettevõtja FBN teenis 2009. aasta puhaskasumit 406 miljonit eurot, millele aitasid kaasa kaks erakorralist laekumist (362,5 miljoni euro suurune sularahaarveldus ettevõtjaga Fortis Capital Company) ja Madoffi pettusega seotud provisjonide sissenõudmine 16 miljoni euro ulatuses. Alusvaralt teenitud puhaskasum vähenes 27 miljoni euroni ⁽²⁶⁾ (võrreldes 604 miljoni euroga 2008. aastal).

⁽²¹⁾ Divisjon „Investment Banking” tegeles muu hulgas laenu andmisega ettevõtjatele, kinnisvara rahastamisega, omandamiste rahastamisega ja finantsvõimenduse pakkumisega, nõustamisega, struktureeritud rahastamisega ja omakapitaliga.

⁽²²⁾ Divisjon „Specialised financial services” tegeles muu hulgas faktooringu, kauplemisteenuste ning rahavoogude ja käibekapitali haldamisega.

⁽²³⁾ Divisjon „Global Markets & Institutional Banking” tegeles muu hulgas vabavahetusturgude, rahaturgude, omakapitali, fikseeritud tulumääraga väärtpaberite ja väärtpaberite rahastamisega.

⁽²⁴⁾ Divisjon „Clearing Funds & Custody” tegeles muu hulgas maaklerluse, kliiringu ja väärtpaberite säilitamisega ning hõlmas ka divisjoni „Prime Fund Solutions” (PSF) (fondihaldus, sildfinantseerimine, finantsvõimenduse pakkumine ja riskifondidesse investeerimine).

⁽²⁵⁾ Ettevõtjat FBN Madoffi pettus otseselt ei mõjutanud, kuid ta puutus kokku tagatud finantsvõimendusega, mida pakuti teatavatele riskifondidele, kes olid investeerinud Madoffi juhitud portfelliges.

⁽²⁶⁾ Netointressitulust vähenes 1 584 miljonit eurot 2008. aastal 1 150 miljonit euroni 2009. aastal tähtjaliste hoiuste ja väljastatud laenu kõrgemate rahastamiskulude tõttu, samas kui netotulu teenus- ja vahendustasudest samuti vähenes (823 miljonit eurot 2008. aastal 724 miljonit euroni 2009. aastal). Kui kogukulud vähenesid 2 010 miljonit eurot 2008. aastal 1 827 miljonit euroni 2009. aastal, siis laenu vääruse vääruse langus suurenes 331 miljonit eurot 2008. aastal 412 miljonit euroni 2009. aastal. Muudeks majandustulemusi mõjutavateks elementideks olid kasum divisjoni Intertrust müügist (81 miljonit eurot), Madalmaade panga DSB pankrotiga seotud provisjonid (15 miljonit eurot) ning eraldumis- ja integratsioonikulud (66 miljonit eurot).

2.2.3. ABN AMRO Group

- (68) ABN AMRO Group, mis loodi pärast ettevõtjate FBN ja ABN AMRO Bank (st ABN AMRO N tegevuste) ühine- mist 1. juulil 2010, koondab kõik ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N tegevused kahte eraldi äriüksusesse „Retail and Private banking” ja „Commercial and Merchant banking”. 2008. aastal oli esialgsete andmete kohaselt grupi äritulu 7,15 miljardit eurot ja koguvarasid 360 miljardi euro eest. Viimaste andmete kohaselt⁽²⁷⁾ on ettevõtja ABN AMRO Group IFRSi⁽²⁸⁾ kohaselt esitatud omakapital 11,7 miljardit eurot.
- (69) ABN AMRO Group on hästi hajutatud, sest 4,2 miljardit eurot äritulu saadakse jae- ja privaatpangandusest ning 2,8 miljardit eurot äri- ja ettevõtete pangandusest. Geograafiliselt tuleneb suurem osa ettevõtja ABN AMRO Group tuludest Madalmaadest (nimelt [65 – 95] % kogutulust).
- (70) Jae- ja privaatpanganduse valdkonnas on integreeritud ettevõtja ABN AMRO Group turuosa nn massilise jaemüügi segmendis ja eeliskliendisektoris⁽²⁹⁾ vastavalt [15 – 20] % ja [15 – 20] %, ⁽³⁰⁾ millega ollakse Madal- maade pangandusturul turuosa mõttes kolmandal kohal. Privaatpanganduses (brändinimega ABN AMRO Mees Pierson) on ettevõtja ABN AMRO Group kindlasti Madal- maade turul kõige suurem, omades turust umbes [30 – 40] %⁽³¹⁾. Äri- ja ettevõtete panganduses on ettevõtja ABN AMRO Group turuosa umbes [15 – 25] %⁽³²⁾.
- (71) ABN AMRO Group ei hõlma enam äriüksust „New HBU” ja faktooringudivisjoni IFN tegevust, millest loobuti ühinemise heastamist vahendi raames 1. aprillil 2010.
- (72) Restruktureerimisprotsessi käigus loobuti ka ettevõtja FBN kahest väikesest divisjonist (nimelt „Intertrust” ja „Prime Fund Solutions” (edaspidi „PFS”) ning need ei ole enam osa ettevõtjast ABN AMRO Group.
- (73) 2009. aasta septembris müüs ettevõtja FBN (ja tema partner Banque Générale du Luxembourg (edaspidi „BGL”))⁽³³⁾ divisjoni Intertrust erakapitaliga tegelevale ettevõtjale Waterland. Intertrust on üks suurimaid tegut- sejaid rahvusvahelises varahalduses ja ettevõtete juhti- mises. Tema palgal on 1 000 eksperti 19 riigist ning tema äritulu on [...] miljonit eurot ja riskiga kaalutud vara on [...] miljonit eurot.
- (74) 2010. aasta mais andis ettevõtja FBN teada ka divisjoni PFS müügist ettevõtjale Credit Suisse. PFS pakub fonditee- nuseid alternatiivse varahaldusega tegelevatele ettevõtja- tele, sealhulgas näiteks haldust, pangandust, hoiustamist ja rahastamist. Tema klientideks on nii *boutique*-tüüpi varahaldajad kui ka suured rahvusvahelised institut- sioonid, näiteks pensionifondid ja riiklikud investeerimis- fondid PFS vastutas 922 miljoni euro suuruse (maksud maha arvatud) provisjoni eest seoses Madoffi pettusega, mille ettevõtja FBN registreeris 2008. aastal. Divisjoni PFS tulu on [...] miljonit eurot ja riskiga kaalutud vara on [...] miljonit eurot.
- (75) 4. märtsil 2011 avaldas ettevõtja ABN AMRO Group oma 2010. majandusaasta tulemused, näidates 414 miljoni euro suurust puhaskahjumit. Kui eraldamise ja integreerimisega seotud kulud kõrvale jätta, oli ettevõtja ABN AMRO Group teeninud alusvaralt kasumit 1 077 miljonit eurot. 31. detsembril 2010 oli ettevõtja ABN AMRO Group esimese taseme omavahendid, täien- davad esimese taseme omavahendid ja kapitali adekvaat- suse määr vastavalt 10,4 %, 12,8 % ja 16,6 %. Ettevõtja ABN AMRO Group kehtestas pärast Madalmaade valitsu- sega konsulteerimist dividendipoliitika, mille kohaselt otsustati dividendidena välja maksta 40 % deklareeritud aastakasumist.

2.3. 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava ja 2010. aasta novembris ajakohastatud restrukturee- rimise kava kirjeldus

⁽²⁷⁾ 2010. aasta III kvartali lõpu seisuga (allikas: 19. novembri 2010. aasta pressiteade).

⁽²⁸⁾ Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid.

⁽²⁹⁾ Eeliskliendisektori tegevus on suunatud jõukale suurele segmendile, sealhulgas kodumajapidamistele, kuhu kuuluvad kliendid, kelle aastasissetulek on üle 50 000 euro ja/või kellel on rahavarasid 50 000–1 000 000 eurot.

⁽³⁰⁾ Vt 4. detsembri 2009. aasta restruktureerimise kava lk 14, kus tuginetakse uuringuagentuuri Millward Brown ja krediidiinfobüroo Teletrack andmetele.

⁽³¹⁾ Vt 4. detsembri 2009. aasta restruktureerimise kava lk 15, kus tuginetakse muu hulgas andmebaasist BCG Wealth Management Database 2007 pärinevatele andmetele valitsetavate varade kohta.

⁽³²⁾ Selle turuosa näitaja puhul võetakse juba arvesse investeringust väljumist seoses äriüksustega New HBU ja IFN; vt 4. detsembri 2009. aasta restruktureerimise kava lk 16, kus tuginetakse äripanganduse ja korporatiivkliientide finantstegevust jälgiva organisat- siooni TNS/NIPO andmetele.

(76) Madalmaade valitsus esitas 4. detsembril 2009 komisjo- nile 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava. Täiendav teave esitati 2010. aasta märtsis⁽³⁴⁾. Ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühinemisel on 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas välja töötatud ärimu- delis keskne osa. 2009. aasta detsembri restrukturee- rimise kava tulemusel moodustatud uus pank ABN AMRO Group keskendub Madalmaades keskmisele turu- segmendile⁽³⁵⁾ ning tegutseb jae- ja privaatpanganduse ning äri- ja ettevõtete panganduse valdkonnas.

⁽³³⁾ BGL on üks suurimaid panku Luksemburgis ja oli ettevõtja FBN ematäitevõtja Fortis SA/NV tütaräriüksus (ehk ettevõtja FBN nn õdeäriüksus). Ettevõtjast BGL sai ettevõtja BNP Paribas Group liige 2009. aasta mais.

⁽³⁴⁾ 2009. aasta restruktureerimise kavas puudus oluline teave halvima stsenaariumi finantsprognoside kohta. Puuduv teave esitati 23. märtsil 2010.

⁽³⁵⁾ Umbes [65 – 95] % äritulust tuleb Madalmaadest.

- (77) 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava aluseks on hinnang, et kapitalivajadus ei ole seotud ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N põhitegevusega, vaid pigem vajadusega rahastada nende ettevõtjate eraldamist oma emaettevõtjatest ja esialgseid ühinemisega kaasnevaid integratsioonikulusid.
- (78) Riigiabi mitteametliku võrdlusstsenariumi puhul tunnustatakse 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas, et Beneluxi riikide ühiste jõupingutusteta oleks ettevõtja Fortis SA/NV kokku varisenud ning see oleks kaasa kiskunud ka ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N.
- (79) 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava sisaldab finantsprognoose ajavahemikuks 2009–2012 jaepanganduse, Madalmaade privaatpanganduse, rahvusvahelise privaatpanganduse ning äri- ja ettevõtete panganduse divisjonide lõikes. Konkreetselt 2012. aasta kohta on ettevõtja ABN AMRO Group välja arvutanud ka nn *run-rate* kasumi, millest on välja jäetud omandi üleminekuga seotud kulud ning mille puhul eeldatakse, et kulude sünergiaid oli arvesse võetud juba kogu aasta kohta. Need prognoosid esitati alusstsenariumi ja halvima stsenaariumi kohta.
- (80) Madalmaade valitsus ajakohastas 8. novembril 2010. aastal 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava finantsprognoose, mis hõlmasid ajavahemikku kuni 2012. aastani, lisades täiendavad prognoosid 2013. aasta kohta.

Alusstsenarium

- (81) Alusstsenariumi puhul lähtus Madalmaade valitsus eeldusest, et tegevusmahud kasvavad kooskõlas inflatsiooniga. Eeldatakse, et personalikulud kasvavad [1 – 6] % aastas ning muud kulud tagasihoidlikumalt [1 – 5] % aastas. Lisaks eeldab Madalmaade valitsus, et ettevõtja ABN AMRO Group laenukahju provisjonid hakkavad vähenema võrreldes 2009. aastal deklareeritud kõrge tasemega.
- (82) 2010. aasta novembri restruktureerimise kavas esitatud alusstsenariumi korral teenib ettevõtja ABN AMRO Group 2010. aastal puhaskahjumit [...] miljonit eurot, enne kui jõuab alates 2011. aastast taas kasumisse (st [...] miljonit eurot kasumit 2011. aastal).
- (83) Eeldatakse, et ettevõtja ABN AMRO Group puhaskasum suureneb 2012. aastal [...] miljoni euroni ja 2013. aastal [...] miljoni euroni, mille tulemusel on omakapitali tootlus⁽³⁶⁾ (edaspidi „ROE”) umbes [...] %. Ettevõtja ABN AMRO Group kasumlikkust parandab suurem äritulu (mis peaks suureneva pärast 2009. aasta kehva tulemust), kulukärbete programm, mis peaks ühtlases tempos vähendama kulusid 1,1 miljardit eurot (maksud maha arvamata) aastas, ning laenukahjude provisjonide normaliseerumine pärast 2009. aasta tippaset. Prognooside kohaselt on ettevõtja ABN AMRO Group kulu-tulu suhe 2013. aastal [...] %.
- (84) Alusstsenarium

Tabel 3

	2009 (tegelik)	2010 (E ⁽¹⁾)	2011 (E)	2012 (E)	2012 <i>run-rate</i> (E)	2013 (E)
Äritulu	7 039	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Netointressitulud	4 528	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Netotulu teenus- ja vahendustasudest	1 933	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Muud tulud	849	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tegevuskulud	- 5 568	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tavapärasest tegevusest tulenevad tegevuskulud	- 5 258	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Omandi üleminekuga seotud tegevuskulud	- 310	[...]	[...]	[...]		
Kasum põhitegevusest	1 471	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Laenuväärtuse langus	- 1 585	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Maksueelne kasum	- 114	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Maksud ja vähemusosalused	45	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽³⁶⁾ Omakapitali tootlus on summa netotulust, mis on väljendatud protsendina aktsionäride omakapitalist.

	2009 (tegelik)	2010 (E ⁽¹⁾)	2011 (E)	2012 (E)	2012 run-rate (E)	2013 (E)
Puhaskasum	- 68	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alusvaralt teenitud puhaskasum (v.a omandi üleminekuga seotud kulud)	163	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁾ „E” tähistab hinnangulisi andmeid.

Halvim stsenaarium

- (85) 2010. aasta novembri restruktureerimise kavas esitatud halvima stsenaariumi puhul lähtus Madalmaade valitsus alusstsenaariumiga võrreldes konservatiivsemast eeldusest. Kasutati alusstsenaariumiga võrreldes 7,5 % madalamat intressimäära, teenus- ja vahendustasude prognoosimisel oldi ettevaatlikumad (aastane kasv 4 % võrreldes 7 % ga alusstsenaariumi puhul) ning arvestati väiksema sünergiaga (mõju 2013. aasta kasumile -[...] miljonit eurot) ja 15 % madalama laenukahjude provisjonide sissenõudmise määraga (mõju 2013. aasta kasumile -[...] miljonit eurot).
- (86) Kuigi nende konservatiivsemate näitajate tõttu oleksid tulemused kehvemad, suudaks ettevõtja ABN AMRO Group ikkagi kasumit teenida. Halvima stsenaariumi puhul oleks alusvaralt teenitav puhaskasum 2012. aastal [...] miljonit eurot ja 2013. aastal [...] miljonit eurot (võrreldes vastavalt [...] miljoni euro ja [...] miljoni euroga alusstsenaariumi puhul).

Väljumine

- (87) 2009. aasta restruktureerimise kavas käsitles Madalmaade valitsus ka oma väljumisstrateegiat, rõhutades, et riik ei kavatsenud jääda ettevõtja ABN AMRO Group pikaajaliseks investoriks.
- (88) Madalmaade valitsus edastas 20. augusti 2010. aasta kirjaga komisjonile täiendavad üksikasjad oma väljumisstrateegia kohta. Madalmaade valitsus selgitas, et ta kaalub asendaja leidmist esmase avaliku pakkumise (IPO)⁽³⁷⁾ kujul, kuid on avatud ka muudele võimalustele, näiteks müük erainvestorile või turuosalisele. Oma 20. augusti 2010. aasta kirjas märkis Madalmaade valitsus, et esimene [0 – 50] – [10 – 60] % suurune osa võidakse teha IPO vahendusel kättesaadavaks kõige varem [...], millele järgneb teine pakkumine mahus [0 – 50] – [10 – 60] % 2015. aastal. Madalmaade valitsus soovib teenida tagasi oma esialgse investeeringu, mida on suurendatud rahastamiskulude võrra [2 – 5] %. Madalmaade valitsus kavatsenud vähendada oma osalust ettevõtjas ABN AMRO Group maksimaalselt [25 – 65] %ni soovitatavalt enne [2014 – 2018]. aasta lõppu. Lõpuks soovib Madalmaade valitsus ettevõtjast täielikult väljuda. Lõpliku IPOt käsitleva otsuse võtab vastu Madalmaade rahandusminister ning see sõltub turutingimustest, ettevõtja ABN

AMRO Group valimisolekust IPOks ja oodatavast tulust. Madalmaade valitsus tegi oma väljumisstrateegia 24. jaanuaril 2011 ka avalikult teatavaks⁽³⁸⁾.

Kapitali adekvaatsus

- (89) 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavast (ja ka 2010. aasta novembri ajakohastatud restruktureerimise kavast) nähtub, et pärast kõikide riigiabi meetmete rakendamist on ettevõtja ABN AMRO Group piisavalt kapitaliseeritud. Restruktureerimisperioodi jooksul peaksid prognoositud esimese taseme omavahendite määrad jääma ajavahemikul 2009–2012 piisaval määral [...] %st ülespoole ja suurenema [...] %ni 2013. aastal.

Investeeringust väljumine

- (90) Madalmaade valitsus selgitas 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas, et ettevõtja ABN AMRO Group on juba investeeringust väljunud mitme ettevõtja puhul. Lisaks üksuste New HBU ja IFN müügile ühimeelse heastamisvahendi rakendamise käigus on ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN väljunud investeeringust divisjoni Intertrust ja PFS puhul.
- (91) Ettevõtjaga ABN AMRO Group võrreldes moodustavad Intertrust ja PFS koos selle ettevõtja prognoositud äritulust [0 – 5] %, kuludest [0 – 5] % ja riskiga kaalutud varast [0 – 5] %.
- (92) Restruktureerimisprotsessi käigus võttis ettevõtja FBN ka kohustuse kõrvaldada huvide vastuolud, mis tulenesid ettevõtja Fortis SA/NV eraldumisest. FBN oli äriüksuse „Brokerage, Clearing and Custody” ja kõigi selle üksusega seotud filiaalide seaduslik omanik, v.a Chicago filiaali puhul, mis jäi ettevõtjale Fortis Bank SA/NV. Selleks et kõrvaldada see eraldumisega seotud huvide vastuolu, omandas ettevõtja FBN 31. juulil 2009 ettevõtjalt Fortis Bank SA/NV ettevõtja Fortis Clearing Americas Chicago filiaali umbes [...] miljoni USA dollari eest.

2.4. Meetmete kirjeldus

- (93) Konkreetsete riigiabi meetmete tähistamisel kasutab komisjon oma otsuses samu tähiseid, nagu oma 5. veebruari 2010. aasta otsuses.

⁽³⁷⁾ IPO; esmane avalik pakkumine või ettevõtja esimene avalik müük. Pärast IPOt lisatakse ettevõtja aktsiad avalikku börsinimekirja.

⁽³⁸⁾ <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/01/24/exitbeleid-financiele-deelnemingen.html>

2.4.1. Meetmed, mis on hõlmatud 8. aprilli 2009. aasta otsusega

- (94) Madalmaade valitsus omandas 3. oktoobril 2008 ettevõtjalt Fortis SA/NV ettevõtja FBN (sealhulgas ettevõtja ABN AMRO N) 12,8 miljardi euro eest (edaspidi „meede X“). Komisjon ei algatanud selle meetme suhtes menetlust, sest selle raames ei antud ettevõtjale FBN riigiabi, isegi kui see meede oli üks osa tehingust, millega ettevõtjale FBN riigiabi anti (vt 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjendus 32).
- (95) Sel ajal, kui Madalmaade valitsus omandas ettevõtja FNB, sõltus see ettevõtja rahastamise mõttes suurel määral ettevõtjast Fortis Bank SA/NV. Selleks et tagada ettevõtja FBN täielik eraldumine ettevõtjast Fortis Bank SA/NV, pidi Madalmaade valitsus lõpetama rahastamissuhte nende kahe ettevõtja vahel. Olemasolevate seoste kaotamiseks võimaldas Madalmaade valitsus 3. oktoobril 2008 ettevõtjale FBN lühiajalist likviidsust summas 45 miljardit eurot (edaspidi „meede Y1“). See likviidsus võimaldas ettevõtjal FBN maksta ettevõtjale Fortis Bank SA/NV tagasi lühiajalise laenu summas 34 miljardit eurot. Samuti asus Madalmaade valitsus nn laenude uuendamise käigus ettevõtja Fortis Bank SA/NV asemele pikaajaliste laenude andjana ettevõtjale FBN nominaalsummas 16,1 miljardit eurot (edaspidi „meede Y2“) (39).
- (96) Meetmega Y1 hõlmatud lühiajalise likviidsuse vahend kehtis kuni 2009. aasta juuni lõpuni. Selle meetme kehtivuse ajal muutus hüvitis mitmeid kordi. Ajavahemikul 6. oktoobrist 2008 kuni 23. oktoobrini 2008 võimaldas Madalmaade valitsus ettevõtjale FBN lühiajalist rahastamist EONIAga (40) (maksimaalselt 5 miljardi euro suurused üleölaenu) või EURIBORiga (41) (pikaajalise likviidsuse korral maksimaalselt summas 40 miljardit eurot) täiendavat marginaali lisamata. Pärast 23. oktoobrit 2008 kohaldas Madalmaade valitsus lühikesee ajavahemiku jooksul (kuni 5. novembrini 2008) intressimäärana EONIA + 50 baaspunkti ja EURIBOR + 50 baaspunkti. Selle teise ajavahemiku jooksul kehtis nimetatud kord endiselt summadele maksimaalselt 5 miljardit eurot üleölaenude puhul ja 40 miljardit eurot pikaajalise likviidsuse korral. Ajavahemikul 5. novembrist 2008 kuni 1. märtsini 2009 muutis Madalmaade valitsus hüvitise suurust – üleölaenude puhul sai selleks EONIA + 25 baaspunkti, alla 3-kuulise tähtajaga (42) laenude puhul EURIBOR + 25 baaspunkti ning üle 3-kuuliste laenude puhul EURIBOR + 50 baaspunkti (43). Pärast

1. märtsi 2009 töötas Madalmaade valitsus välja kaheetapilise süsteemi, millega innustati ettevõtjat FBN vähendada oma sõltuvust riigist. Esimene rahastamise osa (olenemata tähtajast) tehti kättesaadavaks intressimääraga EURIBOR + 25 baaspunkti, kuid kui see künnis oli ületatud, oli ettevõtjal FBN võimalik saada täiendavat likviidsust üksnes intressimääraga EURIBOR + 50 baaspunkti (44). Kogu likviidsusvahendi ja esimese künnise suurust vähendati järk-järgult. Madalmaade valitsus andis 9. juuli 2009 komisjonile teada, et ettevõtja FBN maksis riigile tagasi kõik oma lühiajalised laenu.

- (97) Madalmaade valitsusega sõlmitud uuendatud pikaajalised laenulepingud (meede Y2) hõlmasid 16,1 miljardit eurot, sealhulgas 8,15 miljardit eurot teise taseme omavahendeid (millest 3 miljardit eurot oli ülemisi omavandeid) ja 7,95 miljardit eelislaene.
- (98) Madalmaade valitsus omandas 24. detsembril 2008 ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjalt FBN 6,5 miljardi euro eest (edaspidi „meede Z“). Madalmaade valitsus ei maksnud rahas, vaid tasus omandamise eest 6,5 miljardi euro suuruse pikaajalise laenu kustutamiseks, mille Madalmaade valitsus olid omandanud 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingute raames meetme Y2 osana. Teisisõnu loobus Madalmaade valitsus 6,5 miljardi euro suurusest nõudest ettevõtja FBN vastu, et maksta ettevõtja ABN AMRO N eest (45).

2.4.2. Meetmed, mis on hõlmatud 5. veebruari 2010. aasta otsusega

- (99) Mõnest 5. veebruari 2010. aasta otsusega (46) hõlmatud meetmest teavitati komisjoni 2009. aasta juulis ja ülejäänutest 2010. aasta jaanuaris. 2009. aasta juulis teatas Madalmaade valitsus kapitali toetusmeetmest (edaspidi „meede A“, millega toetatakse kapitali 1,7 miljardi euroga), kohustuslikust vahetatavast väärtpaperist 500 miljoni euro ulatuses (edaspidi „meede B1“) ja teisest kohustuslikust vahetatavast väärtpaperist 300 miljoni euro ulatuses (edaspidi „meede B2“).
- (100) 2010. aasta jaanuaris teavitas Madalmaade valitsus täiendavatest kapitalimeetmetest 4,39 miljardi euro suuruses mahus. Madalmaade valitsus nõustus kasutama täiendavaid kohustuslikke vahetatavaid väärtpabereid 2,28 miljardi euro ulatuses, et katta täiendavaid eraldumise seotud kulusid (780 miljonit eurot, edaspidi „meede B3“), üksuse New HBU müügist tulenevat kapitali puudujääki (300 miljonit eurot, edaspidi „meede B4“) ja integratsioonikuludid (1,2 miljardit eurot, edaspidi „meede B5“). Selleks et viia ettevõtja FBN esimese taseme omakapitali kooskõlla regulatiivsete nõuetega, muutis Madalmaade valitsus juba nende omanduses oleva ettevõtja FBN teise

(39) Kõik kehtivate laenulepingute tingimused jäid samaks, välja arvatud laenuandja nimi.

(40) Eonia® (euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär; Euro OverNight Index Average) on efektiivne üleöoturumäär, mis arvutatakse pankadevahelisel üleöoturul toimuvate kõikide tagamata üleöolaenu tehingute intressimäärade kaalutud keskmisena; selle indeksi võttis euroalas kasutusele üleöoturil osalevate pankade paneel.

(41) Euribor® (euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär; Euro Interbank Offered Rate) on intressimäär, millega üks esmaklassiline pank pakub pankadevahelisi hoiuseid teisele esmaklassilisele pangale Euroopa Rahaliidus.

(42) Kuupäev, mil saabub laenu tagasimakse tähtaeg.

(43) 2009. aasta novembri alguses ulatus likviidsusvahendi suurus ikka veel 45 miljardi euronit (5 miljardit üleölaene ja 40 miljardit pikaajalist likviidsust). Kuid alates 14. novembrist 2008 vähendati likviidsusvahendit 39 miljardi euronit (üleölaene oli ikka veel 5 miljardit, kuid pikaajalist likviidsust oli ainult 34 miljardit).

(44) Näiteks 2009. aasta märtsis oli likviidsusvahendi maksimaalne suurus 34 miljardit eurot, kusjuures esimesed 24 miljardit tehti kättesaadavaks intressimääraga EURIBOR + 25 baaspunkti ja ülejäänud 10 miljardit intressimääraga EURIBOR + 50 baaspunkti.

(45) See summa hõlmas 4,9 miljardit eurot teise taseme omavahendeid (millest 3 miljardit eurot oli ülemisi omavandeid) ja 1,6 miljardit eelislaene.

(46) ELT C 95, 15.4.2010, lk 10.

taseme omakapitali 1,35 miljardi euro ulatuses esimese taseme omakapitaliks (edaspidi „meede C”). Samuti maksis Madalmaade valitsus aktsionäride lepingu kohaselt teistele konsortsiumi liikmetele 740 miljonit eurot rahas (edaspidi „meede D”), et lahendada probleemid, mis kerkisid esile alles eraldumisprotsessi käigus. Peale selle andis Madalmaade valitsus garantii seoses üksuse New HBU müügist tulenevate vastastikuste kohustustega.

Kapitali toetusmeede (Meede A, kapitali ekvivalent 1,7 miljardit eurot)

- (101) Madalmaade valitsus müüs ettevõtja ABN Amro N Madalmaade hüpoteeklaenude portfelli krediiriski kaitse krediiriski vahetustehingu kaudu, kusjuures see portfell moodustas umbes [30 – 80] % ettevõtja ABN AMRO N kogu siseriiklikust laenuportfelist. Selle meetme tulemusel vähenesid ettevõtja ABN AMRO N riskiga kaalutud varad.
- (102) Selleks et kompenseerida krediiriski kaitset, sai Madalmaade valitsus 51,5 baaspunkti suurust aastatasu (arvutatuna protsendina portfelli väärtusest iga viiteperioodi alguses).
- (103) Selle tasu arvutamiseks kasutati kapitali ekvivalendi kulu-meetodit. Madalmaade valitsus tegi kindlaks, kui palju kapitali suudaks ettevõtja ABN AMRO N vabastada kapitali toetusmeetme tõttu (nimelt 1,7 miljardit eurot, tuginedes Basel I nõuetele, mida kohaldati veel kapitali toetusmeetme lepingu rakendamise ajal), ning arvutas seejärel sellelt kapitali toetusmeetmelt saadava 10 %lise tasu (nimelt 10 % 1,7 miljardist eurost), mis võrdus 51,5 baaspunktiga portfelli esialgsest väärtusest, milleks oli 34,5 miljardit eurot.
- (104) Igal aastal jäi esimese kahjukandmise järguga seeria suurusjärgus 20 baaspunkti ettevõtjale ABN AMRO N (arvutatuna protsendina portfelli esialgsest väärtusest).
- (105) Ettevõtjale ABN AMRO N jäi ülejäänud riskist läbilõikena (*vertical slice*) 5 %.
- (106) Krediiriski kaitse vahendi hinnakujundust ei kohandataks, kui ettevõtja ABN AMRO N võtaks täiel määral kasutusele Basel II kapitalinõuded, kuigi kapitali toetusmeetme mõju oleks siis märkimisväärselt väiksem.
- (107) Põhimõtteliselt kehtis krediiriski vahetustehingu leping 7 aastat, kuid ettevõtjal ABN AMRO N oli ostuoptsioon, mis võimaldas tal lõpetada lepingu mitmel eelnevalt kindlaks määratud kuupäeval (näiteks 2010. aasta oktoobris, 2011. aasta jaanuaris ja 2012. aasta jaanuaris) ⁽⁴⁷⁾.
- (108) Aktsionäride lepingu kohaselt pidid kolm konsortsiumi partnerit tagama, et ettevõtja ABN AMRO Z oleks jätkuvalt piisavalt kapitaliseeritud. Seoses sellega pidi Madalmaade valitsus andma 2,2 miljardit eurot ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi katmiseks. Kapitali toetusmeetme eesmärk oli võimaldada ettevõtjal ABN AMRO N anda oma osa sellest 2,2 miljardi euro suurusest toetusest ettevõtjale ABN AMRO Z.
- (109) Madalmaade valitsus eelistas kasutada ebatavalist kapitali toetusmeetmet tavapärase kapitalisuurendamise asemel, sest enne eraldumist ei olnud võimalik eraldi hoida kapitalimahutusi ettevõtjas ABN AMRO Bank. Teisisõnu, kuna ettevõtja ABN AMRO N ei olnud eraldiseisev juriidiline isik, oleksid ettevõtjasse ABN AMRO Bank tehtud kapitalimahutusest kasu saanud ka teised kaks konsortsiumi liiget. Sellisel tegevusel oleks olnud tõsised tagajärjed eelkõige süvenenud majanduskriisi tingimustes.
- (110) Eraldumise tulemusel sai ettevõtjast ABN AMRO N eraldiseisev juriidiline isik (uus ABN AMRO Bank). Madalmaade valitsus jätkas aktsionäride lepingust tuleneva kohustuse täitmist, nimelt kaotada ettevõtja ABN AMRO Z 2,2 miljardi euro suurune kapitali puudujääk. Madalmaade valitsus otsustas, et ettevõtja ABN AMRO N peaks kasutama kohustuslikest vahetatavatest väärtpaberitest (nimelt meede B3 sel määral, mil see oli seotud 500 miljoni euro suuruse usaldatavusmarginaaliga ja meetmega B5 summas 1,2 miljardit eurot) saadavat raha 1,7 miljardi euro mahutamiseks ettevõtjasse ABN AMRO Z, samas kui uus ettevõtja ABN AMRO Bank sai jätkuvalt kasutada kapitali toetusmeetmet, et katta 500 miljoni euro suurune usaldatavusmarginaal ja 1,2 miljardi euro suurused integratsioonikulud.
- (111) ABN AMRO Bank ja Madalmaade valitsus teatasid 15. oktoobril 2010, et kapitali toetusmeetmet ei kasutata enam alates 30. oktoobrist 2010. Kuna ettevõtja ABN AMRO Bank oli vahepeal rakendanud Basel II nõuded, oli kapitali toetusmeede muutunud tõepoolest vähem huvipakkuvaks ja mitte enam nii vajalikuks ⁽⁴⁸⁾.

Kohustuslik vahetatav väärtpaber ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi osaliseks katmiseks (meede B1, 500 miljonit eurot)

- (112) Kuna kapitali toetusmeetmest ei piisanud ettevõtja ABN AMRO Z kogu 2,2 miljardi euro suuruse kapitali puudujäägi katmiseks, andis Madalmaade valitsus ettevõtjale ABN AMRO Bank lisakapitali kohustusliku vahetatava väärtpaberi kaudu.
- (113) See kohustuslik vahetatav väärtpaber liigitati esimese taseme hübriidinstrumendiks, selle kupongi intressimäär oli 10 % ning see konverteeriti automaatselt ABN AMRO II aktsiateks ettevõtja ABN AMRO N eraldumisel ettevõtjast ABN AMRO Bank. Sellest hetkest alates liigitati see esimese taseme omakapitaliks. Omakapitali muutmine

⁽⁴⁷⁾ Üksikasjalikumad teavet selle meetme kohta leiab 5. veebruaril 2010. aasta otsuse osast 2.2.1; ELT C 95, 15.4.2010, lk 10.

⁽⁴⁸⁾ Nagu märgiti 15. oktoobril 2010. aastal Madalmaade rahandusministri ametlikus kirjas Madalmaade parlamendile: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31789-40.html>

toimus nominaalväärtusega⁽⁴⁹⁾. Meede võimaldas ettevõtjal ABN AMRO II (uue nimega ABN AMRO Bank) panustada ettevõttesse ABN AMRO Z 500 miljonit eurot.

Kohustuslik vahetatav väärtpaber eraldumiskulude katmiseks (meetmed B2 ja B3, kokku 1,08 miljardit eurot)

(114) Selleks et katta kulusid, mis olid seotud ettevõtja ABN AMRO N eraldumisega ettevõtjast ABN AMRO Bank, andis Madalmaade valitsus välja täiendava kohustusliku vahetatava väärtpaberi. Esimesest rahastamisest umbes summas 300 miljonit eurot (meede B2) teavitati 2009. aasta juulis ja ülejäänud summast (nimelt 780 miljonit eurot) teavitati 2010. aasta jaanuaris (meede B3).

(115) Kogusummat 1,08 miljardit eurot (nimelt meetmed B2 ja B3 koos) oli vaja järgmiste kulude katmiseks:

— 480 miljonit eurot korralikult määratletud eraldumiskuludeks;

— 90 miljonit eurot rahaturu kauplemissakonna loomiseks; ning

— 500 miljonit eurot usaldatavusmarginaali tagamiseks.

(116) Madalmaade valitsus esitas 480 miljoni euro suuruste eraldumiskulude täiendava jaotuse. Need olid seotud vastastikuste kohustustega ([0 – 200] miljonit eurot), riskide jaotamist käsitlevate ettepanekute realiseerimisega ([0 – 200] miljonit eurot), väärtpaberistamise võlakirjade tagasiostmisega ([0 – 200] miljonit eurot), ettevõtja ABN AMRO N klientide kauplemisega seotud tururiskide ülekandmisega ettevõtjast ABN AMRO R ([0 – 200] miljonit eurot), kapitali toetusmeetmete lõpetamisega ([0 – 200] miljonit eurot) ning mitmesuguste eraldumise ja tegevuse lõpetamisega seotud kuludega ([0 – 300] miljonit eurot).

(117) Pärast eraldumist oma emaettevõtjast ABN AMRO Bank pidi ettevõtja ABN AMRO II moodustama ise rahaturu kauplemissakonna, mis läks maksma 90 miljonit eurot.

(118) Peale selle andis Madalmaade valitsus täiendavad 500 miljonit eurot kapitali näol eesmärgiga tagada, et ettevõtja ABN AMRO N võiks tegutseda teatava varuga lisaks minimaalsetele regulatiivsetele nõuetele.

⁽⁴⁹⁾ Kohustusliku vahetatava väärtpaberi lepingutingimustes nähti ette, et kui kapitaliprobleemid oleksid tekkinud enne eraldumist, oleks kohustuslik vahetatav väärtpaber muudetud mittekumulatiivseks muudetud väärtpaberiks, kusjuures ainus erinevus esialgse väärtpaberiga võrreldes oleks seisnenud selles, et kupongimaksed ei oleks enam olnud kumulatiivsed. IFRSi kohaselt kvalifitseeritakse mittekumulatiivsed muudetud väärtpaberid omakapitalina.

Kohustuslik vahetatav väärtpaber äriüksuse New HBU müügist tuleneva kapitali puudujäägi katmiseks (meede B4, 300 miljonit eurot)

(119) Ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N võisid ühineda alles siis, kui ühinemisotsuses määratletud kontsentratsiooniprobleemid olid lahendatud. Seepärast otsustas Madalmaade valitsus müüa äriüksused New HBU ja IFN ettevõtjale Deutsche Bank. Selle tehingu tulemusel tekkis siiski vajadus täiendava kapitali järele summas 470 miljonit eurot ning ettevõtja ABN AMRO N ei suutnud selle kapitali puudujäägiga iseseisvalt täiel määral toime tulla. Madalmaade valitsus otsustas aidata ning paigutas 300 miljonit eurot kohustusliku vahetatava väärtpaberi kujul⁽⁵⁰⁾.

Kohustuslik vahetatav väärtpaber integratsioonikulude katmiseks (meede B5, 1,2 miljardit eurot)

(120) Ühinemise lõpuleviimiseks pidid ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN (ja pärast ühinemist ABN AMRO Group) tasuma vältimatuid ühinemise kaasnevaid integreerimiskulusid summas 1,2 miljardit eurot (maksud maha arvatud), mis hõlmasid koondamise, IKT-platvormide integreerimise ja filiaalide võrgustiku restruktureerimisega seotud kulusid. Kuna ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN ei suutnud neid kulusid ise rahastada, otsustas Madalmaade valitsus teha kapitalimahutuse kohustusliku vahetatava väärtpaberi kujul⁽⁵¹⁾.

Ettevõtja FBN teise taseme hübriidvahendite muutmine esimese taseme omakapitaliks (meede C, 1,35 miljardit eurot)

(121) Ettevõtja FBN oli kohustatud suurendama oma esimese taseme omakapitali pärast seda, kui DNB⁽⁵²⁾ oli täheldanud, et esimese taseme omakapitali puudujääk oli umbes 1,26 miljardit eurot. Pärast eraldumist oma emaettevõtjast Fortis SA/NV pidi ettevõtja FBN kulutama 90 miljonit eurot, et katta varahalduse osakonna loomisega, Baseli lepinguga seotud mudelite, litsentside ja konsultatsiooniteenustega seotud kulud.

⁽⁵⁰⁾ Madalmaad märkisid oma 19. novembri 2009. aasta teatises parlamendile (<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/11/20/ec-remedy-en-herkapitalisatie-abn-amro-en-fortis-bank-nederland.html>, lk 10), et kogu negatiivne kapitalimõju summas 470 miljonit eurot tulenes negatiivsest erinevusest tehinguhinna ja arvestusliku väärtuse vahel (st 180 miljonit) ning ettevõtjale Deutsche Bank antud krediidiriski kaitsega kaasnevatest kuludest (st 740 miljonit eurot), mida osaliselt kompenseeris üle antud riskiga kaalutud varaga seotud kapitali toetusmeede (450 miljonit eurot). Madalmaad selgitasid selles dokumendis, et kogukapitalimõju väheneb järkjärgult (peamiselt seetõttu, et saabub krediidiriski kaitsega kaetud laenuportfelli tagasimakse tähtaeg). Pärast ühe aasta möödumist on kapitalimõju ainult 180 miljonit eurot (erinevalt 470 miljonist eurost tehingu toimumise ajal).

⁽⁵¹⁾ Kui Madalmaade valitsus andis kapitali kohustusliku vahetatava väärtpaberi kujul (meetmed B1–B5) pärast ettevõtja ABN AMRO II eraldumist, muutis ta kohustusliku vahetatava väärtpaberi kohe aktsiateks, mis muutis selle de facto rahas tehtud kapitalimahutuseks.

⁽⁵²⁾ DNB kirjutas komisjonile 17. detsembri 2009. aasta kirjas, mis registreeriti 5. jaanuaril 2010, et ta oli teavitanud ettevõtjat FBN 3. septembril 2009 oma 2009. aastat hõlmavast järelevalve- ja hindamisprotsessi käsitlevast aruandest. DNB otsustas [...], et 31. detsembril 2008 oli ettevõtja FBN esimese taseme omakapitali puudujääk 1,26 miljardit eurot. Samaaegselt tegi DNB ühtlasi kindlaks, et ettevõtja FBN minimaalne esimese taseme omakapitali määr peaks olema [...] %.

- (122) Madalmaade valitsus andis selle lisakapitali, konverteerides teise taseme võla nominaalväärtusega 1,35 miljardit eurot esimese taseme omakapitaliks. Sellest tulenevalt ei lisatud tehinguga uut raha ⁽⁵³⁾.

Maksekohustus teiste konsortsiumi liikmete ees (meede D, 740 miljonit eurot)

- (123) Konsortsiumi liikmed mõistsid 2007. aastal ettevõtte ABN AMRO Holding omandamise üle läbirääkimisi pidades, et tol hetkel ei olnud kõik faktid veel teada. Seepärast sisaldas aktsionäride leping mitmeid üldpõhimõtteid teatavate selliste maksekohustuste täitmiseks, mis ilmnevad alles eraldumisprotsessi jooksul. Täpsed summad selguvad läbirääkimisprotsessi käigus, milles Madalmaade valitsus (ja enne teda ettevõtja Fortis SA/NV) osales.

- (124) Kogusumma 740 miljonit eurot on seotud järgmiste kuludega:

[...]

Neid väljuvaid rahavoogusid kompenseerib osaliselt asjaolu, et Madalmaade valitsus sai teistelt konsortsiumi liikmetelt luhtunud kuludega seoses [...].

- (125) Teistele konsortsiumi liikmetele tasuti maksekohustused (nimelt 740 miljonit eurot) rahas, tehes seda osaliselt otse teistele konsortsiumi liikmetele ja osaliselt ettevõtjale ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV).

Vastastikused kohustused (meede E, 950 miljonit eurot)

- (126) Isegi pärast äriüksusesse New HBU tehtud investeeringust väljumist jäävad ettevõtjad ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ja ABN AMRO II (või tema õigusjärglased) vastutavaks äriüksuse New HBU võlausaldajate ees, kui nimetatud äriüksus ei suuda täita oma kohustusi nende võlausaldajate suhtes. Samamoodi lasuvad äriüksusel New HBU vastastikused kohustused ettevõtjate ABN AMRO

Bank ja ABN AMRO II võlausaldajate ees. Kuna vastastikused kohustused tulenesid äriüksuse New HBU müügist, mis toimus ettevõtja ABN AMRO II ja selle aktsionäride otsuse tulemusel, lasus neil ka kohustus leida lahendus. Kavandatud lahenduses pakuti välja, et Madalmaade valitsus ja ettevõtja Deutsche Bank (nimelt äriüksuse New HBU omandaja) lepivad kokku, et äriüksus New HBU ja ettevõtja ABN AMRO II vabastavad teineteist nendest vastastikustest kohustustest, pakkudes teineteisele tagatist, et vähendada regulatiivseid indutseeritud kapitalinõudeid soovitud 20 %ni. Selle kokkuleppe tulemusel pidi ettevõtja ABN AMRO II andma äriüksusele New HBU tagatise kuni 950 miljoni euro ulatuses (summa pidi aja jooksul vähenema vastavalt aluseks olevate kohustuste tähtaja saabumisele) äriüksuse New HBU kohustuste eest ettevõtjate ABN AMRO II ja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ees. Kuna ettevõtjal ABN AMRO II puudusid vahendid vajaliku tagatise pakkumiseks seoses kohustustega ettevõtja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ees, andis Madalmaade valitsus vastugarantii ettevõtja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) laenu-tagatise kujul.

- (127) Madalmaade valitsus hindas seda riski kui riigi garantiid ettevõtja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) allutatud võlakirjadele. Hinnastamisel lähtuti Euroopa Keskpanga (edaspidi „EKP”) rekapitalizeerimise soovituselt ⁽⁵⁴⁾ ning hinnaks määrati 200 baaspunkti pluss krediidiriski vahetustehingute hinnavahede mediaan ⁽⁵⁵⁾.

- (128) Tabelis 4 esitatakse käesolevas otsuses hinnatud meetmete kokkuvõte. Veerg „Põhjendus” kattub 5. veebruari 2010. aasta otsuse põhjenduses 57 esitatud tabeli 1 vastava veeruga. Põhjenduses 110 märgitu põhjal paigutati meetmed ja meetmete eesmärgid ümber pärast seda, kui ettevõtja ABN AMRO N eraldati 6. veebruaril 2010 ettevõtjast ABN AMRO Bank. Konkreetsemalt kasutati meetmet A alates sellest kuupäevast meetme B3 (sel määral, mil see on seotud usaldatavusmarginaaliga) ja meetme B5 eesmärkide saavutamiseks ning vastupidi.

Tabel 4

Riigiabi meetmed	Kirjeldus	Suurus (miljardites eurodes)	Põhjendus	Juriidiline isik, kelle suhtes meetmed kohaldatakse
Meetmed, mis on hõlmatud 8. aprilli 2009. aasta otsusega				
Y1	Lühiajaline rahastamine	45		FBN
Y2	Pikaajaline rahastamine	16,1		FBN (et võimaldada tagastada laen ettevõtjale Fortis Bank SA/NV)

⁽⁵³⁾ Madalmaad võtsid 3. oktoobril 2008 üle ettevõtja FBN 16,1 miljardi euro suuruse pikaajalise laenu (meede Y2). Teise taseme omakapitaliga seotud laenu vähenesid esialgselt 8,15 miljardilt eurolt 1,9 miljardile eurole (miinus 4,9 miljardit eurot meetme Z tõttu ja miinus 1,35 miljardit eurot meetme C tõttu). Eelisaenu vähenesid 7,95 miljardilt eurolt 5,95 miljardile eurole meetme Z tõttu (miinus 1,6 miljardit eurot) ja ka selle tõttu, et saabus 0,4 miljardi euro suuruse laenu tagasimakse tähtaeg (olukord 4. mail 2010).

⁽⁵⁴⁾ Hinnastamine põhineb Euroopa Keskpanga rekapitalizeerimise soovitusel, millega on võimalik tutvuda järgmisel veebisaidil: www.ecb.eu/pub/pdf/other/recommendations_on_pricing_for_recapitalisationsen.pdf

⁽⁵⁵⁾ Krediidiriski vahetustehingu viiteperiood on 2007. aasta jaanuarist 2008. aasta augustini.

Riigiabi meetmed	Kirjeldus	Suurus (miljardites eurodes)	Põhjendus	Juriidiline isik, kelle suhtes meetet kohaldatakse
Z	Ettevõtja ABN AMRO N omandamine	6,5		FBN (ostuhind, mis maksti võlanõudest loobumise teel)
Kapitalimeetmed, millest teatati 2009. aasta juulis ning mida rakendati 2009. aasta juulis ja augustis				
Meede A	Kapitali toetusmeede	Krediidiriski vahetustehingu kaudu pakutud kaitse 34,5 miljardi euro suurusele portfelliga (millele oli kapitali toetusmeetme mõju 1,7 miljardi euro ulatuses)	Ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi katmine	Ettevõtja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV), kusjuures seejärel anti summa eraldumise kuupäeval ettevõtjale ABN AMRO II (nüüd ABN AMRO Bank)
Meede B1	Kohustuslik vahetatav väärtpaber	0,5		
Meede B2	Kohustuslik vahetatav väärtpaber	0,3	Eraldumiskulude esimene rahastamine	Ettevõtja ABN AMRO NV (nüüd RBS NV), kusjuures seejärel anti summa eraldumisel ettevõtjale ABN AMRO II (nüüd ABN AMRO Bank)
2010. aasta jaanuaris teatatud täiendavad kapitalimeetmed				
Meede B3	Kohustuslik vahetatav väärtpaber	0,78	Eraldumiskulude teine rahastamine ja usaldatavusmarginaal 0,5 miljardi euro ulatuses	967 miljonit eurot, mis maksti eraldumisel ettevõtjale ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ja mis seejärel anti ettevõtjale ABN AMRO II (nüüd ABN AMRO Bank), kusjuures ülejäänud summa maksti otse ettevõtjale ABN AMRO II
Meede B4	Kohustuslik vahetatav väärtpaber	0,3	Kapitalimõju äriüksuse New HBU müügist	
Meede B5	Kohustuslik vahetatav väärtpaber	1,2	Integratsioonikulud	
Meede C	Teise taseme omakapitali muutmise põhiomavahenditeks	1,35	Esimese taseme omavahendite puudujääk ettevõtja FBN tasandil	FBN
Meede D	Rahaline makse konsortsiumi partneritele	0,74	Aktionaaride lepingust tulenevad maksekohustused	Teised konsortsiumi partnerid/ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV)
Meede E	Tagatis kohustuste summas 950 miljonit eurot	0,95	Äriüksuse New HBU müügist tulenevad vastastikused kohustused	ABN AMRO II (nüüd ABN AMRO Bank)

3. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

3.1. 8. aprilli 2009. aasta otsuses esitatud menetluse algatamise põhjused

(129) Komisjon algatas 8. aprilli 2009. aasta otsusega menetluse, sest tal oli alust arvata, et meetmed Y1, Y2 ja Z⁽⁵⁶⁾ kujutasid endast riigiabi ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO

N. Komisjon arvas, et need meetmed võimaldasid ettevõtjatel FBN ja ABN AMRO N jääda turule ja jätkata oma tegevust. Komisjonil oli alust uskuda, et nende meetmetega pakuti ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N valikulist eelist.

⁽⁵⁶⁾ Meetme X osas märkis komisjon 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 32, et kuigi meetmega X ei antud nendele pankadele iseenesest riigiabi, oli see meede ikkagi selliste integreeritud tehingute osa, mis sisaldasid riigiabi nendele pankadele.

(130) Komisjon märkis 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjendustes 29 ja 30, et meetmed X, Y1 ja Y2 olid sama müügilepingu osa, mille eesmärk oli eraldada ettevõtja FBN ülejäänud ettevõtjast Fortis SA/NV. 3. detsembril 2008. aasta otsuses jõuti juba järeldusele, et selle lepingu

sõlmimisega 3. oktoobril 2008 ei olnud Madalmaade valitsus käitunud tavapärase turumajandusliku investo-
rina.

- (131) 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 33 väitis komisjon, et meede Y1 oli ilmselt ettevõtjat FBN soosiv, sest nimetatud ettevõtjat oli rahastatud summas, mida ta ei suutnud saada turult, sest turud olid sel ajal täiesti segi paisatud. Neid äärmuslikke turutingimusi silmas pidades kahtles komisjon ka selles, kas Madalmaade valitsuse nõutud intressimäärad oleksid olnud vastuvõetavad erainvestorile. Samuti märkis komisjon, et uue rahastaja maksejõulisus tundus toovad ettevõtjale FBN kasu. Ettevõtja FBN ei sõltunud enam sellisest raskustes olevast piiratud likviidsusega ettevõtjast nagu Fortis SA/NV, vaid teda rahastas Madalmaade valitsus.
- (132) Komisjon kahtles, kas meede Y1 oli kooskõlas komisjoni teatisega „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras” (edaspidi „pangandusteatis”),⁽⁵⁷⁾ sest see meede ei olnud proportsionaalne ega piirdunud hädavajaliku miinimumiga. Konkreetsemalt tunti 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 52 muret järgmiste elementide siseturuga kokkusobivuse üle: 1) ettevõtja FBN makstav hüvitis; 2) maksimaalne periood, mille jooksul ettevõtja FBN võis rahastamisest kasu saada; 3) asjaomaste instrumentide maksimaalne tähtaeg; ning 4) likviidsusvahendi maht.
- (133) Ühtlasi märkis komisjon, et meede Y2 võib sisaldada riigiabi elemente, kui ettevõtjal Fortis Bank SA/NV oli omandamise hetkel võimalik nõuda pikaajaliste laenude kohest hüvitamist ettevõtja FBN omanike vahetumise korral. Kui omandiõigusega seotud tagastamise klausel tõesti kehtis, võimaldas meede Y2 ettevõtjal FBN saada kasu pikaajalistest laenudest kriisieelsete intressimääradega. Meetmest Y2 tulenes, et ettevõtja FBN ei olnud kohustatud leidma alternatiivset rahastamisallikat tol hetkel valitsenud turutingimustes. Peale selle, kuna ettevõtjal Fortis Bank SA/NV oli õigus nõuda laenu tagastamist, oli küsitav Madalmaade valitsuse otsus pakkuda pikaajalist laenu lühiajaliste laenude asemel. Seepärast väljendas komisjon 8. aprilli 2009. aasta otsuses muret, et meede Y2 sisaldas riigiabi pikema perioodi jooksul kui tegelikult vajalik. Selleks et hinnata meetmega Y2 antud riigiabi mõju, palus komisjon Madalmaade valitsusel esitada lisateavet pikaajalise laenu lepingutes sisalduvate varajast tagastamist käsitlevate lepingutingimuste kohta.
- (134) Samuti kahtles komisjon 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 54, kas Madalmaade valitsus oli võtnud piisavad meetmed, et piirata konkurentsi põhjendamatut kahjustamist kooskõlas pangandusteatisse punktiga 27.
- (135) Komisjon väljendas ka muret selle üle, et ettevõtja ABN AMRO N oli – tõenäoliselt kaudselt – saanud kasu ettevõtjale FBN võimaldatud likviidsusvahenditest. Seepärast palus ta Madalmaade valitsusel esitada täiendavat teavet ettevõtja ABN AMRO N rahastamisolukorra ja -strateegia kohta.
- (136) Meetme Z puhul kahtles komisjon, kas Madalmaade valitsus maksis ettevõtjale FBN turuhinda ettevõtja ABN AMRO N omandamise eest. Komisjon täheldas, et Madalmaade valitsus maksis omandatud ettevõtte eest rohkem kui see Madalmaade valitsuse enda hindamiseksperdi [...] aruande – mida nimetati põhjenduses 2 – kohaselt 3. oktoobril 2008. aastal kehtinud turutingimusi arvesse võttes väärt oli. Peale selle märkis komisjon, et Madalmaade valitsus ei olnud kohaldanud paranduskoefitsienti, et peegeldada aktsiaturu langust, mis toimus 2008. aasta oktoobrist detsembrini ning mis oli eriti tuntav pankade aktsiate puhul. Kui Madalmaade valitsus maksis ettevõtja ABN AMRO N omandamisel liiga suurt hinda, oli meede Z võrdne riigiabiga, millega aidati ettevõtjat FBN rekapi-
taliseerida.
- (137) Kokkuvõttes täheldas komisjon 8. aprilli 2009. aasta otsuses, et Madalmaade valitsus ei olnud veel esitanud DNB koostatud hinnangut ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N kohta. Samuti ei olnud Madalmaade valitsus esitanud elujõulisuse taastamise kava või restruktureerimise kava üksikasjalike finantsprognoosidega. Kuna puudus nii elujõulisuse taastamise kava kui ka restruktureerimise kava, ei olnud komisjonil võimalik kindlaks teha, kas meetmete X, Y1, Y2 ja Z tulemusel oli ettevõtjatel ABN AMRO N ja FBN piisavalt kapitali ning nad suutsid teenida vastuvõetaval määral kasumit.

3.2. 5. aprilli 2010. aasta otsuses esitatud põhjendused menetluse laiendamise kohta

Riigiabi olemasolu vastavalt aluslepingu artikli 107 lõikele 1

- (138) Kui Madalmaade valitsus teatas 17. juulil 2009 ja 15. jaanuaril 2010 ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N kasuks kohaldatud lisameetmetest kui meetmetest, mis ei kujuta endast riigiabi, kahtles komisjon, kas mõned neist lisameetmetest ei kujutanud täiendavat riigiabi ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N.

- (139) Komisjon märkis 5. veebruari 2010. aasta otsuses, et aktsionäride lepingu kohaselt oli Madalmaade valitsusel mitmeid kohustusi, mida ei olnud ettevõtjal ABN AMRO N. Meetmed, mida Madalmaade valitsus võttis aktsionäride lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks (ja eelkõige nende kohustuste täitmiseks, mille kohaselt

⁽⁵⁷⁾ ELT C 270, 25.10.2008, lk 8.

tuli katta ettevõtja ABN AMRO N kulud ning eraldada ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjast ABN AMRO Bank), ei kvalifitseeru esmapilgul riigiabina ettevõtjale ABN AMRO N.

(140) Komisjon märkis, et meetmed A ja B1 tundusid olevat kavandatud peamiselt selleks, et katta ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujääk, kuid samas ei olnud komisjon kindel, kas ühtlasi ei toetatud kaudselt ettevõtja ABN AMRO N majandustegevust. Seoses sellega tahtis komisjon teada, kas ettevõtjad ABN AMRO N ja ABN AMRO Z – kes ei olnud eraldiseisvad juriidilised isikud – olid teineteisest piisavalt sõltumatud. Samuti soovis komisjon saada lisateavet ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi tekkimiste põhjuste kohta ning näiteks selle kohta, miks ettevõtja ABN AMRO Z andis Unicredito aktsiad ettevõtjale ABN AMRO N. Komisjonil oli ka küsimusi ettevõtja ABN AMRO N poolt ettevõtjale ABN AMRO Z peakontori funktsioonide täitmise eest makstud tasu kohta. Komisjon kahtlustas, et ettevõtja ABN AMRO Z alakapitaliseeritus oli vähemalt osaliselt seotud asjaoluga, et ettevõtja ABN AMRO N ei maksnud turuhinda ettevõtja ABN AMRO Z osutatavate peakontori teenuste eest.

(141) Kuigi ettevõtja ABN AMRO N eraldamine ettevõtjast ABN AMRO Bank on aktsionäride lepingust tulenev Madalmaade valitsuse kohustus, ei saanud komisjon välistada, et Madalmaade valitsuse poolt rekapitalizeerimise rahastamise kaudu eraldumiskulude katmine ei olnud riigiabi. Komisjon järeltas, et mitte kõik eraldumiskuludeks liigitatud kulud ei olnud *strictu sensu* seotud aktsionäride lepingus kirjeldatud eraldamiskohustustega. Komisjon märkis, et eraldumiskulude kategooria hõlmas 500 miljonit eurot, mida vajati selleks, et tagada ettevõtjale ABN AMRO Group nõutavast miinimumtasemest kõrgem usaldatavusmarginaal.

(142) Komisjon täheldas, et Madalmaade valitsus aitas ettevõtjatel FBN ja ABN AMRO N tasuda ühinemisega seotud kulud. Ühinemisest tulenevate kontsentratsiooniprobleemide lahendamiseks otsustas ettevõtja ABN AMRO N müüa äriüksused IFN ja New HBU, mille tulemusel tekkis uus kapitali puudujääk. Komisjon täheldas, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N suutsid saada ühinemisest kasu (näiteks ühinemissünergiad; eelised, mis tulenesid sellest, et oldi tugevam ettevõtja suurema turuosaga Madalmaade turul), samas kui Madalmaade valitsus rahastas alustamisega seotud kulusid. Sellega seoses täheldas komisjon, et Madalmaade valitsusel puudus seaduslik kohustus neid kulusid katta, sest need tulenesid Madalmaade valitsuse 21. novembri 2008. aasta otsusest ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühendamise kohta, mitte aga aktsionäride lepingust.

(143) Komisjon võttis teadmiseks asjaolu, et ühinemisega ja eraldamisega seotud eritingimustega kaasnesid vastastikused kohustused (meede E). Madalmaade äriseadustikust tulenes, et ettevõtjad ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ja ABN AMRO II olid jätkuvalt vastutavad äriüksuse New HBU võlausaldajate ees, kui nimetatud äriüksus (või selle uus omanik Deutsche Bank) ei suuda täita oma maksekohustusi. Äriüksusel New HBU olid samalaadsed kohustused ettevõtjate ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) ja ABN AMRO II võlausaldajate ees. Komisjon ei saanud välistada, et tagatise pakkumine, mille raames andis Madalmaade valitsus garantii ettevõtja ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV) võlausaldajatele summas 200 baaspunkti pluss krediidiriski vahetustehingute hinnavahe mediaan, kujutab endast riigiabi.

Kooskõla teatisega langenud väärtusega varade kohta

(144) Samuti väljendas komisjon muret kapitali toetusmeetme (meede A) ülesehituse üle. Komisjon tunnistas, et meede A oli põhimõtteliselt erinev teistest langenud väärtusega vara käsitlevatest meetmetest, sest seda ei võetud eesmärgiga kaitsta ettevõtjat ABN AMRO N äärmiselt ebakindla väärtusega riskantsete varade väärtuse täiendava languse eest. Sellest olenemata leidis komisjon, et meede A peaks selleks, et olla kokkusobiv siseturuga, vastama üldpõhimõtetele, mis on sätestatud komisjoni teatises langenud väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris⁽⁵⁸⁾ (edaspidi „teatis langenud väärtusega varade kohta“). Konkreetsemalt peaks olema piisavalt tõendeid asjakohase hinnastamise kohta, st et pank ei peaks kandma oodatavat kahjumit üle riigile. Sellega seoses soovis komisjon samuti mõista, millist mõju oleksid mitmed konkreetsed lepingusätted (nt tagasinõudmise mehhanism ja nn *vertical slice* restruktureerimine) avaldanud tegelikule rahavoole ja hinnastamisele. Lisaks kahtles komisjon veel ka selles, kas olemas olid piisavad stiimulid, millega tagada, et ettevõtja ABN AMRO N lõpetaks vahendi kasutamise niipea, kui see ei olnud enam hädavajalik.

Kooskõla restruktureerimist käsitleva teatisega

(145) Komisjon kahtles, kas 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava vastas kriteeriumidele, mis olid kehtestatud komisjoni teatises finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta (edaspidi „restruktureerimist käsitlev teatis“)⁽⁵⁹⁾ seoses elujõulisuse, kulude jagamise ja põhjendamatute konkurentsimeetustega.

⁽⁵⁸⁾ ELT C 72, 26.3.2009, lk 1.

⁽⁵⁹⁾ ELT C 195, 19.8.2009, lk 9.

Pikaajalise elujõulisuse taastamine

- (146) Komisjon tunnistas, et esmapilgul suutis ettevõtja ABN AMRO Group saada piisavat tulu oma kõigi tegevuskulude katmiseks (sealhulgas laenude väärtuse languse katmiseks) ja omakapitali tootlus oli vastuvõetav. Kuid komisjon märkis ka seda, et ettevõtja ABN AMRO Group omakapitali tootlikkus sõltus suurel määral mitmete oluliste eelduste realiseerumisest. Esiteks, kui ettevõtja ABN AMRO Group soovib muutuda kulutõhusaks ja saavutada vastuvõetavat kulu-tulu suhet, siis on äärmiselt oluline, et nimetatud ettevõtja rakendaks prognoositud sünergiaid (nimelt 1,1 miljardit eurot (maksud maha arvamata), mis on võrreldav 2013. aasta puhaskasumiga [...] miljardit eurot). Teiseks, nagu on märgitud 5. veebruari 2010. aasta otsuse põhjenduses 118, oli ettevõtja ABN AMRO Group elujõulisuse seisukohast samuti ülimalt tähtis, et ettevõtja suudaks parandada oma netointressimäära võrreldes ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N madalate tasemetega 2008. aasta teises pooles ja 2009. aasta esimeses pooles. Komisjon märkis 5. veebruari 2010. aasta otsuses, et ta vajab nende küsimustega seoses täiendavaid andmeid, et hinnata, kas pikaajaline elujõulisus oli tõepoolest taastatud.
- (147) Lisaks märkis komisjon, et 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava ei sisaldanud veel finantsprognose halvima stsenaariumi kohta, nagu on nõutud restruktureerimist käsitleva teatise punktis 13. Seepärast palus komisjon esitada halvima stsenaariumi finantsprognosid, et veenduda, kuidas ettevõtja ABN AMRO Group tuleks toime stressirikkamates turutingimustes.
- (148) Peale selle täheldas komisjon, et 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava sisaldas vähe teavet väiksemate allüksuste kohta, mistõttu ei olnud komisjonil võimalik hinnata, kas kõiki elujõulisusega seotud küsimusi oli sel tasandil piisavalt määralt käsitletud. Konkreetsemalt kahtles komisjon selles, kas piisaval määral oli tagatud ettevõtja FBN divisjoni PSF elujõulisus, kes deklareeris 2008. aastal ülisuure kahjumi seoses Madoffi pettusega.

Abi piirdumine hädavajaliku miinimumiga/ettevõtja panus

- (149) Komisjon kahtles, kas ettevõtja ABN AMRO Group elujõulisuse taastamiseks antud riigiabi piirdus hädavajaliku miinimumiga. Sellega seoses märkis komisjon, et ettevõtja ABN AMRO N oli andnud teada, et ta soovis omandada veel mõned täiendavad üksused, mida ta pidas vajalikuks selliste tootepädevust ülesehitamiseks, mille oli kaotanud ettevõtjatest Fortis SA/NV ja ABN AMRO Holding eraldumise protsessi jooksul. Komisjon väitis 5. veebruari 2010. aasta otsuses, et riigiabi ei tohi kasutada omandamise rahastamiseks või uuteks investeeringuteks, välja arvatud juhul, kui see on äärmiselt oluline ettevõtja elujõulisuse taastamiseks. Komisjon palus heita

Madalmaade valitsusel rohkem valgust ettevõtja ABN AMRO Group omandamisepõhimõtetele ning edastada komisjonile muu hulgas üksikasjaliku nimekirja tegevustest, mida ettevõtja ABN AMRO Group vajab ettevõtte ülesehitamiseks elujõulisuse põhjendustest lähtuvalt.

- (150) Samuti kahtles komisjon selles, kas kõik ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N hübriidkapitali pakkujad olid tasunud oma osa restruktureerimises. Komisjon oli mures, et näiteks ettevõtja FBN eelisaksionärid⁽⁶⁰⁾ ei olnud piisaval määral panustanud selle tagamiseks, et Madalmaade valitsuse sekkumine piirduks vaid hädavajaliku miinimumiga.
- (151) Ka kestuse mõttes peaks riigiabi piirduma minimaalselt vajaliku ajaperioodiga. Sellega seoses täheldas komisjon, et ajutiste probleemide käsitlemiseks oli vaja mitmeid meetmeid, kuid komisjon kahtles, kas Madalmaade valitsus oli võtnud piisavalt meetmeid selleks, et tagada meetmete rakendamise lõpetamine siis, kui need ei olnud enam vajalikud.
- (152) Meetme A osas täheldas komisjon, et kapitali toetusmeetme kasutamine ei ole enam vajalik siis, kui ettevõtjal ABN AMRO N lubatakse rakendada Basel II nõudeid. Kuigi kapitali toetusmeede sisaldas ostuoptsioonile omaseid tunnuseid, võimaldades lepingu varem lõpetada, leidis komisjon, et Madalmaade valitsuse väljumiseks investeeringust ei olnud sõnaselget ajagraafikut.
- (153) Ka 500 miljoni euro suuruse usaldatavusmarginaaliga seoses märkis komisjon, et eesmärk oli võimaldada ettevõtjal ABN AMRO Group asendada see summa enda finantseeritud kapitaliga. Taas kord täheldas komisjon igasuguse ajagraafiku puudumist.
- (154) 1,2 miljardi euro suuruste integratsioonikuludega (nimelt meede B5) seoses täheldas komisjon, et Madalmaade valitsus väitis, et need tooksid kaasa olulised sünergiaid 1,1 miljardi euro ulatuses (maksud maha arvamata) aastas, mida võiks põhimõtteliselt kasutada riigiabi tagastamiseks. Samas täheldas komisjon, et Madalmaade valitsus ei olnud kehtestanud mehhanismi sellise tagastamise kindlustamiseks. Üksuse New HBU müügiga seotud kapitalivajaduse osas jõudis komisjon järeldusele, et krediidiriski kaitsega seotud vajadus kapitali järele väheneb kiiresti, sest laenude tähtajad saavad järkjärgult. Taas kord rõhutas komisjon, et riigiabi tuleks tagasi maksta siis, kui see ei ole enam vajalik.

⁽⁶⁰⁾ Lisateabe saamiseks vt põhjendus 60.

Konkurentsimoontuste piiramine

- (155) Konkurentsimoontuste osas märkis komisjon, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N vajadus kapitali järele tulenes teataval määral nende eraldumisest endistest emattevõtjatest ja alustamisega seotud integratsioonikuludest, mitte aga ülemäärase riski võtmisest või valest juhtimisest neis ettevõtetes endis. Seda silmas pidades järeldas komisjon, et täiendav investeeeringutest väljumine ei olnud tõenäoliselt enam vajalik.
- (156) Samas väljendas komisjon siiski kahtlust, kas 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava sisaldas piisavalt määral käitumuslikke meetmeid eesmärgiga tagada, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N ei kasutaks riigiabi selleks, et laieneda konkurentide arvelt, näiteks rakendades ebasobivat hinnastamispoliitikat või omandades teisi finantseerimisasutusi, mis nõrgendaks abi mitteaastand ettevõtjate stiimulit konkureerida, investeerida ja tegeleda uuendustegevusega ning võiks vähendada soovi siseneda Madalmaade pangandusturule.
- (157) Investeeeringust väljumisega seoses väitis komisjon, et oleks kasulik, kui Madalmaade valitsus töötaks välja investeeeringust väljumise strateegia ja sõnastaks selle selgelt. Hoiustajad võivad Madalmaade valitsuse korduvat ja massilist sekkumist tõepoolest käsitada märgina püsivast abist.

4. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

4.1. Esimesed märkused ettevõtjalt Van Lanschot (6. mai 2009. aasta kiri)

- (158) Kaebuse esitaja väitis, et tänu riigiabile ja riigi osalusele pakkusid ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N (sealhulgas nende tütarettevõtjad, nt MoneYou ja Mees Pierson) mittejätksuutlikke kõrgeid intressimäärasid eraisikute tähtjaliste ja nõudmiseni hoiuste eest, destabiliseerides sellega Madalmaade pangandusturгу.
- (159) Kaebuse esitaja uskus, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N pakutavad intressimäärad olid kahjumlikud. Sellega seoses viitas ta asjaolule, et EURIBORi määrad langesid 2008. aasta septembris kehtinud 5 %lt alla 2 % 2009. aasta jaanuaris-veebruaries, samas kui ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N poolt hoiuste eest pakutavad intressimäärad tegelikult tõusid.
- (160) Samuti osutab kaebuse esitaja Madalmaade privaatpanganduse eripäradele võrreldes jaepanganduse turuga, mis kippus suurendama võetud meetmete konkurentsi moonutavat mõju. Tähtjalisele hoiusele paigutatavad summad on privaatpanganduses võrreldes jaepangandusega keskmiselt suuremad. Väikeste hoiustatavate summade puhul ei hooli kliendid nii palju oma panga

riskiprofiilist, sest nad on kaitstud Madalmaade hoiuste tagamise skeemiga (kuni 100 000 eurot). Riskiteadlikkus suureneb siiski pärast selle künnise ületamist, mis on privaatpanganduse puhul üsna tavaline.

- (161) Samuti väitis kaebuse esitaja, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N said kasu varjatud riigigarantiist. Ta väitis, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N kliendid on veendunud, et Madalmaade valitsus ei luba riigi omandis olevatel pankadel pankrotti minna.
- (162) Kaebuse esitaja – kes elas kriisi üle riigiabi – rõhutas, et teda mõjutas ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N konkurentsi moonutav käitumine tõsiselt, sest ta sõltus oma varade rahastamisel tavapäraselt olulisel määral Madalmaade hoiusteturust⁽⁶¹⁾. Absoluutarvudes oli kaebuse esitajal tähtjalisi ja nõudmiseni hoiuseid 15 miljardi euro ulatuses, mis tähendas, et intressimäär tõus 1 % võis ettevõtjale aastas maksma minna umbes 150 miljonit eurot⁽⁶²⁾. Lisaks sellele kulu kasvule oli olemas ka mahumõju, sest ettevõtja Van Lanschot kaotas kliente.

4.2. Ettevõtja Van Lanschot lisamärkused (21. augusti ja 28. augusti 2009. aasta kirjad)

- (163) Kaebuse esitaja sõnul kestis ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ebatavaline käitumine kõigil 2009. aasta suvekuudel.
- (164) Lisaks osutas kaebuse esitaja ebatavalisel suurtele mahu- ja turuosamuutustele Madalmaade tavapärasel stabiilsel hoiusteturul. Sellega seoses viitas kaebuse esitaja ettevõtjate FBN JA ABN AMRO N pressiteadetele, milles anti teada hoiuste suurenemisest 2009. aasta esimesel poolal vastavalt 9 miljardit eurot ja 21 miljardit eurot⁽⁶³⁾. Arvestades asjaolu, et Madalmaade hoiusteturu koguväärtus oli umbes 287 miljardit eurot, pidas kaebuse esitaja pidas neid näitajaid suureks.
- (165) Teise näitena ebatavalise hinnastamise kohta osutas kaebuse esitaja asjaolule, et hoiuste intressid naaberriikides, näiteks Belgias, Prantsusmaal ja Saksamaal, olid järginud EURIBORi langust, samas kui Madalmaade hoiuste intressimäärad olid jäänud jonnakalt kõrgeks.

⁽⁶¹⁾ Seda kinnitab ka kaebuse esitaja madal laenu-deposiidi suhe, mis oli kaebuse esitamise ajal umbes 110 %.

⁽⁶²⁾ Van Lanschoti puhaskasum oli aastatel 2007, 2008 ja 2009 vastavalt 215,4 miljonit eurot, 30,1 miljonit eurot ja 14,8 miljonit eurot. 2010. aasta esimeses pooles oli ettevõtja deklareeritud puhaskasum 20,3 miljonit eurot.

⁽⁶³⁾ Ettevõtja ABN AMRO 25. mai 2009. aasta ja 26. augusti 2009. aasta pressiteated 2009. aasta I ja II kvartali majandustulemuste kohta ning ettevõtja FBN 20. augusti 2009. aasta pressiteade 2009. aasta I poolaasta majandustulemuste kohta.

4.3. Ettevõtja ABN AMRO Bank märkused (6. juuli 2009. aasta kiri)

- (166) Kommenteerides 8. aprilli 2009. aasta otsust, millega algatati ametlik uurimine, esitas ettevõtja ABN AMRO Bank (st ettevõtja ABN AMRO N emaettevõtja) lisateavet oma rahastamispositsiooni ja -strateegia kohta. Ettevõtja ABN AMRO Bank eitas, et sai – otseselt või kaudselt – kasu ettevõtjale FBN antud rahastamisabist (meetmed Y1 ja Y2). Ettevõtja ABN AMRO Bank rõhutas, et ta ei vajanud abi enda rahastamiseks kriisi ajal, sest tema rahastamisstrateegia oli hajutatud. Samuti rõhutas ettevõtja, et tema likviidsusstatistika jäi vabalt õigusnormides sätestatud piiridesse ja ka ettevõtja enda kehtestatud piiridesse.

5. MADALMAADE VALITSUSE MÄRKUSED

5.1. Madalmaade valitsuse märkused 8. aprilli 2009. aasta otsuse kohta

- (167) Madalmaade valitsus tunnistas, et ettevõtja FBN sai jätkata oma tegevust, sest riik omandas selle ettevõtte, ⁽⁶⁴⁾ kuid valitsus väitis, et omandamine oli kooskõlas nn turumajandusliku investori põhimõttega. Madalmaade valitsuse sõnul ei eksisteerinud selle tulemusel valikulist eelist ja sellest tulenevalt ei olnud ka tegemist riigiabiga. Madalmaade valitsus väitis, et kuigi 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud olid peamiselt suunatud ettevõtjate FBN JA ABN AMRO N ning üldiselt Madalmaade pangandussüsteemi destabiliseerimise ennetamiseks, soovis valitsus ettevõtjates FBN ja ABN AMRO N osaluse omandamisega teenida pikaajalist kasu. Madalmaade valitsus rõhutas, et ettevõtja FBN (sealhulgas ettevõtja ABN AMRO N) eest makstud hind jäi valitsuse välishindaja poolt kindlaks määratud vahemikku.
- (168) Madalmaade valitsus väitis, et ta oli ettevõtja FBN eest maksnud õiglast turuhinda, kuid rõhutas, et isegi kui ta maksis kõrgemat hinda, oleks see makse kujutanud endast riigiabi ettevõtjale Fortis SA/NV (kes oli müüja), mitte aga ettevõtjale FBN.
- (169) Seoses meetmega Y1 väitis Madalmaade valitsus, et ta oli võimaldanud ettevõtjale FBN lühiajalist rahastamist turutingimustel. Ta väitis, et enne kriisi rahastas ettevõtjat FBN tema emaettevõtja EONIA või EURIBORI määradega täiendavat marginaali lisamata. Madalmaade valitsus väitis, et tema kohaldatud hinnastamine (nagu on kirjeldatud põhjenduses 96) oli kooskõlas turul valitsevate tavadelega. Konkreetsemalt väitis valitsus ka seda, et hinnastamissüsteem, mida ta kasutas pärast 5. novembril 2008 (hinnavahe 50 baaspunkti alla 3-kuulise tähtajaga laenude puhul), oli kooskõlas Madalmaade tagatise andmise skeemiga ⁽⁶⁵⁾.

⁽⁶⁴⁾ Madalmaade 11. augusti 2009. aasta vastus seoses 8. aprilli 2009. aasta otsusega, lk 6.

⁽⁶⁵⁾ Madalmaad märkisid 15. mai 2009. aasta kirjas, et tema hinnastamissüsteemi eesmärk oli „ennetada liigset erinevust ettevõtjale FBN antavate laenude hindade ja nende hindade vahel, mida küsiti pankadelt tagatise andmise skeemi kohase tagatise pakkumise eest.”

- (170) Seoses perioodiga, mille jooksul ettevõtja FBN sai kasutada likviidsusvahendit, selgitas Madalmaade valitsus, et ta alustas läbirääkimisi likviidsusvahendi kasutamise lõpetamise üle 2009. aasta jaanuaris ning tema soov oli lõpetada nimetatud vahendi kasutamine võimalikult kiiresti. Seda eesmärki silmas pidades kehtestas Madalmaade valitsus 2009. aasta märtsis uue kaheastmelise hinnastamissüsteemi, mis muutis rahastamise eelnevalt määratletud künnise ületamisel kallimaks. Madalmaade valitsus eeldas, et ettevõtja FBN võiks võimaldatud likviidsuse tagasi maksta tempos 4–5 miljardit eurot kuus ning kavatses lõpetada likviidsusvahendi kasutamise 2009. aasta lõpuks. Tegelikult maksis FBN kasutatud raha tagasi oodatust kiiremini. Likviidsusvahendi kasutamine lõpetati juba 1. juulil 2009.

- (171) Madalmaade valitsus väitis, et võimaldatud likviidsusvahendi raames antud likviidsuse maksimaalne tähtaeg oli proportsionaalne. Sellega seoses selgitas Madalmaade valitsus, et esimesel perioodil (st 6.–23. oktoobrini 2008) oli ta võimaldanud likviidsust vaid mõnenädalase tähtajaga. Kui likviidsusvahendit seejärel kohandati, pikendati maksimaalset tähtaega 9 kuuni, et vältida väga intensiivseid tagasimaksmise perioode.

- (172) Madalmaade valitsuse selgitas, et likviidsusvahendi kogumaht (nimelt 5 miljardit eurot üleöölaenude puhul ja 40 miljardit eurot pikaajalise rahastamise puhul) tulenes ettevõtja FBN tegelikust finantseerimisvajadusest ning kujutas endast seega hädavajalikku miinimumi. 45 miljardi euro suuruse lühiajalise likviidsusvahendi puhul võeti arvesse ettevõtja FBN sularahapositsiooni tavapärasest volatiilsust ning lisaks võimaldas see ettevõtjal FBN viivitamata tagasi maksta ettevõtjale Fortis SA/NV umbes 34 miljardit eurot.

- (173) Pikaajaliste laenude osas (nimelt meede Y2) tunnistas Madalmaade valitsus, et ettevõtja Fortis Bank SA/NV oleks võinud nõuda fikseeritud intressiga laenude tagasimaksmist (kuid mitte ujuva intressiga laenude tagasimaksmist) ⁽⁶⁶⁾. Madalmaade valitsus väitis siiski, et ta oli vaid asunud lepingutes ettevõtja Fortis Bank SA/NV asemele ning kõik kehtivate lepingute tingimused olid jäänud samaks. Madalmaade valitsuse sõnul oli ettevõtjate Fortis Bank SA/NV ja FBN vaheline leping tavapärase turuosaliste vahel sõlmitud leping. Valitsus väitis, et kuna ta oli asunud turumajandusliku investori asemele,

⁽⁶⁶⁾ Väljavõtte fikseeritud intressiga laenusid käsitlevast asjaomastest prospektist on sõnastatud järgmiselt: „Kogu tagastamata laenusumma ... kuulub tagastamisele kohe esimesel nõudmisel ... , kui esineb mis tahes järgmine sündmus: d) kui esitatakse taotlus või tehakse korraldus või langetatakse rakendusotsus laenusaja tegevuse lõpetamise kohta, ... või kui laenusaja lõpetab oma tegevuse või laenusaja aktsiad viiakse üle või antakse mis tahes kolmandale isikule või kui kontroll laenusaja üle läheb muul viisil üle mis tahes kolmandale isikule;” (allikas: Madalmaade ametiasutuste 15. mai 2009. aasta kiri, lk 4; rõhuasetus lisatud komisjoni poolt). Fikseeritud intressiga laene oli 7,9 miljardit eurot kõikidest pikaajalistest laenudest, mida oli 16,1 miljardit eurot.

oli tema käitumine automaatselt kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega. Sellest tulenevalt leidis Madalmaade valitsus, et ta ei pidanud põhjendama, miks intressimäärad oleksid võinud olla kõrgemad või miks ta oleks pidanud asendama need pikaajalised laenu lühiajalistega ⁽⁶⁷⁾.

(174) Samuti väitis Madalmaade valitsus, et oli üsna tavapärase, et ettevõtjad pakkusid omandamisega samaaegselt likviidsust äsja omandatud tütarettevõtjatele.

(175) Ettevõtjale ABN AMRO N otsese või kaudse riigiabi andmise osas eitas Madalmaade valitsus seda, nagu oleks Madalmaade valitsus või ettevõtja FBN rahastanud ettevõtjat ABN AMRO N. Valitsus selgitas, et ettevõtjal ABN AMRO N oli oma arvukate jae- ja privaatpanganduse filiaalide tõttu endalgi piisavalt rahalisi vahendeid.

(176) Seoses meetmega Z väitis Madalmaade valitsus, et 6,5 miljoni euro suurune tehinguhind oli õiglane turuhind. Ta rõhutas, et hind jäi valitsuse välishindamiseksperdi poolt 2008. aasta oktoobri alguses (enne 3. oktoobri 2008. aasta tehingut) arvatud ja valitsevate turutingimuste alusel saadud väärtuse – [4 – 6,5] miljardit eurot – ja kogu majandustsükli arvestava väärtuse – [6,5 – 9] miljardit eurot – vahele. Seoses sellega, et omandamine (meede Z) toimus 2,5 kuud pärast nimetatud hindamist, usub Madalmaade valitsus, et korrigeerimised ei olnud vajalikud, sest ebakindlusi oli juba arvesse võetud 2008. aasta oktoobri alguses esitatud hinnangus ⁽⁶⁸⁾. Samuti väitis Madalmaade valitsus, et investeerimispangandus ja riskantsed varad olid tavaliselt teistes pankades usaldusprobleemide põhjuseks, põhjustades nende pankade aktsiahindade olulise languse. Ettevõtja ABN AMRO N oli seevastu teistest pankadest täiesti erinev, omades stabiilset jae- ja äripangandusprofiili. Seda arvesse võttes väitis Madalmaade valitsus, et hinnakorrigeerimise tege mine analoogia alusel ei olnud asjakohane.

(177) Madalmaade valitsus rõhutas ka seda, et teised konsortiumi liikmed ja eelkõige RBS pidid tehingu heaks kiitma ja et [...]. Samuti viitab Madalmaade valitsus selle eksper-

tide esialgse aruande punktidele 166 ja 177, mis esitati 11. veebruaril 2009 Brüsselis toimunud ettevõtja Fortis SA/NV aktsionäride üldkoosolekule, ⁽⁶⁹⁾ väites, et need punktid toetavad Madalmaade valitsuse argumenti, et ta maksis 3. oktoobril 2008 ettevõtjate FBN, ABN AMRO N, Fortis Insurance ja Fortis Corporate Insurance eest õiglast hinda, mis kujutab endast seega kehtivat viitehinda 2008. aasta detsembris toimunud müügi jaoks.

(178) Madalmaade valitsus rakendas meetme Z, loobudes võla nõudest ettevõtja FBN vastu. Peale selle väitis Madalmaade valitsus, et kui komisjon peaks jõudma järeldusele, et meede Z kujutas endast riigiabi, peaks komisjon kohaldama korrigeerimisi. Kuna teiste pankade samalaadsete instrumentidega kaubeldi märkimisväärselt madalamal tasemel võrreldes nimiväärtusega, ⁽⁷⁰⁾ siis oli loogiline, et selle võlainstrumenti turuväärtus, mille sissenõudmisest Madalmaade valitsus loobus, oli samuti alla nimiväärtuse. Teisisõnu, valitsevad turutingimused nägid ette, et Madalmaade valitsusel ei olnud õigust kasutada nimiväärtust, vaid madalamat turuväärtust. Madalmaade valitsus väitis, et võttes arvesse tol hetkel valitsenud turutingimusi, oli tal õigus vaid turuväärtusele [4,55 – 5,85] miljardit eurot (st 6,5 miljardi euro suuruste laenude nimiväärtus, mida oli korrigeeritud turu diskontomääraga [0,65 – 1,95] miljardit eurot).

(179) Madalmaade rahandusministeerium edastas 18. juunil 2009 komisjonile DNB koostatud hinnangu ettevõtja FBN kohta, nagu oli nõutud 8. aprilli 2009. aasta otsuses. [...], ⁽⁷¹⁾, ⁽⁷²⁾ ⁽⁷³⁾

(180) Samuti teavitas DNB komisjoni ettevõtja ABN AMRO N [...] 20. jaanuari 2010. aasta kirjaga. [...]

5.2. Madalmaade valitsuse märkused 5. veebruari 2010. aasta otsuse kohta

(181) Üldiselt väitis Madalmaade valitsus, et võetud meetmed ei kujutanud endast riigiabi, sest meetmed:

i) ei toonud kasu ettevõtjatele ABN AMRO N ja FBN;

⁽⁶⁷⁾ 8. aprilli 2009. aasta otsust käsitleva Madalmaade 11. augusti 2009. aasta vastuses on lk 7 öeldud järgmist: „Madalmaad on vaid asunud ettevõtja Fortis SA/NV asemele lepingus, mis (nagu juba öeldud) oli sõlmitud kahe turuosalise vahel. Seega on lepingus nimetatud tasud kooskõlas turuhindadega. On arusaamatu, miks peaks näitama, et need hinnad oleksid võinud olla veelgi kõrgemad või et tähtjad oleksid võinud olla lühemad, sest praegu kehtivad tingimused on juba vastavuses turutavadega.” (Originaaltekst hollandi keeles, tõlkinud komisjon).

⁽⁶⁸⁾ 3. oktoobril 2008 toimunud väärtuse hindamise käigus rakendas Madalmaade välishindamiseksperit asjaomaste ettevõtjate aastapõhise tulu suhtes 20 % allahindlust.

⁽⁶⁹⁾ http://www.ageas.com/Documents/FR_ER_27012009.pdf

⁽⁷⁰⁾ Nimiväärtus on väärtpaberi nominaalväärtus. Nimiväärtusega müüdiva võlakirja väärtus on võrdne tema väärtusega lunastamise ajal tähtaja saabumisel – tavaliselt 1 000 eurot võlakirja kohta.

⁽⁷¹⁾ [...]

⁽⁷²⁾ [...]

⁽⁷³⁾ Vt ka põhjendused 121 ja 122 ning joonealune märkus nr 52.

- ii) olid vajalikud, et eraldada ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN oma vastavatest endistest emattevõtjatest, ning tulenesid Madalmaade valitsuse lepingulistest kohustustest, kui ta asus ettevõtja Fortis SA/NV asemel aktsionäride lepingu pooleks; ning
- iii) olid turumajandusliku investori vaatenurgast majanduslikult mõistlikud.
- (182) Madalmaade valitsus väitis, et komisjon peaks kohaldama turumajandusliku investori põhimõtet iga konkreetse meetme suhtes, mida Madalmaade valitsus võtnud oli. Valitsus rõhutas – eriti seoses ühinemisega seotud meetmetega (nimelt meetmed B4 ja B5) –, et ühinemine oli positiivse nüüdispuhasväärtusega investeering ning seega kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega.
- (183) Teisisõnu ei nõustunud Madalmaade valitsus komisjoni esialgse seisukohaga, mis oli esitatud 5. veebruari 2010. aasta otsuse põhjenduses 96 ning mille kohaselt ei kohaldatud turumajandusliku investori põhimõtet nende meetmete suhtes, mis võeti pärast 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehinguid, sest need meetmed olid osa suuremast päästmis- ja restruktureerimistegevusest.
- (184) Madalmaade valitsus tunnistas, et riigiabi eeskirjades on kehtestatud, et turumajandusliku investori põhimõtet ei kohaldata, kui lühikese aja jooksul tehakse mitmeid omavahel seotud kapitalimahutusi. Sellest olenemata väitis ta, et see analüüs ei kehtinud ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N puhul, sest tema arvates ei sisaldanud 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud riigiabi-meetmeid ning peale selle ei olnud järelmeetmed seotud esialgse tehinguga.
- (185) Madalmaade valitsus väitis, et komisjon peaks arvesse võtma neid väga spetsiifilisi tingimusi, milles Madalmaade valitsus oli kohustatud ostma ettevõtja FBN. Samuti rõhutas Madalmaade valitsus, et äriüksuse New HBU müük oli olnud väga koormav Madalmaade valitsusele ja ettevõtjale ABN AMRO N, avaldades kapitalile negatiivset mõju 470 miljoni euro ulatuses.
- (186) Madalmaade valitsus väitis, et võttis kõik oma meetmed vastavalt pangandusteatises⁽⁷⁴⁾ ja komisjoni teatises „Finantsasutuste rekapiitalseerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimoontuste vastu”⁽⁷⁵⁾ (edaspidi „rekapiitalseerimise teatis”) sätestatud põhimõtetele. Kokkuvõttes väitis Madalmaade valitsus, et tema meetmed oli hästi suunitletud, proportsionaalsed
- lahendust vajanud probleemidega ning kavandatud nõnda, et minimeerida konkurentidele ülekanduvat negatiivset mõju.
- (187) Madalmaade valitsus väitis, et meetmed A ja B1 ei kujutanud endast riigiabi, sest valitsus oli lepingust tulenevalt kohustatud lahendama ettevõtja ABN AMRO Z kapitaliprobleemid. Madalmaade valitsus oli aktsionäride lepingust tulenevalt kohustatud eraldama ettevõtja ABN AMRO Holding. DNB lubas ettevõtja ABN AMRO II eraldamisega alustada alles siis, kui kõik konsortsiumi liikmed olid tasunud oma osa ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägist. Madalmaade valitsus tunnistas, et ta oli andnud ettevõtjale ABN AMRO Z kapitali ettevõtja ABN AMRO N kaudu, kuid rõhutas, et ettevõtja ABN AMRO N toimis vaid vahelülina. Lõppkokkuvõttes oli ettevõtja ABN AMRO N vaid edastanud kapitali ettevõtjale ABN AMRO Z ning meetmega A ei antud ettevõtjale ABN AMRO N valikulist eelist.
- (188) Selle kohta, kas ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujääk oli ettevõtjale ABN AMRO N antud valikulise eelise tulemus, väitis Madalmaade valitsus, et konsortsiumi liikmed olid juba siis, kui konsortium omandas ettevõtja ABN AMRO Holding (vt põhjendus 33), taganud selle, et erinevate indeksaktiate (nagu määratletud põhjenduses 35) tegevused olid üksteisest piisavalt eraldatud. Selline korraldus tähendas, et eristati selgelt ka ettevõtjate ABN AMRO N ja ABN AMRO Z tegevust. Näiteks tähendas see seda, et ettevõtjal ABN AMRO N oli oma juhtimisstruktuur ja aruandlus. Lisaks juhtis Madalmaade valitsus komisjoni tähelepanu asjaolule, et ettevõtja ABN AMRO N oli alates 6. veebruarist 2010⁽⁷⁶⁾ eraldiseisev juriidiline isik.
- (189) Samuti esitas Madalmaade valitsus tõendid selle kohta, et ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujääk oli olemas juba omandamise ajal 3. oktoobril 2008. Ettevõtja ABN AMRO Z algbilanss oli juba 3. oktoobril 2008 negatiivne 7,4 miljardi euro võrra ning ettevõtja Fortis SA/NV osa selles oli umbes 2,5 miljardit eurot. Kapitali puudujäägi allika küsimuses tunnistas Madalmaade valitsus, et oli tõepoolest toimunud Unicredito aktsiate ülekandmine 1 miljardi euro väärtuses ettevõtjalt ABN AMRO Z tegevusega seotud indeksaktiateks (sealhulgas umbes 300 miljonit eurot ettevõtjale ABN AMRO N), kuid valitsus esitas teabe, mis kinnitab, et Unicredito aktsiate ülekandmine toimus 2008. aasta veebruaris, st tunduvalt varem enne Madalmaade valitsuse sekkumist. Seepärast ei saa Unicredito aktsiate ülekandmist käsitada riigiabinä.
- (190) Peakontori funktsiooniga seoses ettevõtja ABN AMRO Z poolt kantud kulude osas rõhutas Madalmaade valitsus, et need kulud vähenesid drastiliselt pärast seda, kui konsortsiumi liikmed omandasid ettevõtja ABN AMRO Holding,

⁽⁷⁴⁾ ELT C 270, 25.10.2008, lk 8.

⁽⁷⁵⁾ ELT C 10, 15.1.2009, lk 2.

⁽⁷⁶⁾ Üks päev pärast 5. veebruari 2010. aasta otsust.

nagu on kirjeldatud põhjenduses 33. Kuna konsortsiumi liikmetel puudus igasugune huvi suure integreeritud peakontori säilitamise vastu, siis oli loogiline hoida need kulud võimalikult väikesed. Madalmaade valitsuse esitatud arvud näitasid, et ettevõtja ABN AMRO Z kantud grupi tegevuskulud oli [0 – 0,5] miljardit eurot 2008. aastal ja [0 – 0,2] miljardit eurot 2009. aastal ning Madalmaade valitsus pidas neid kulusid tühisteks. Madalmaade valitsus rõhutas, et kui ta asendas 3. oktoobril 2008 pärast ettevõtja FBN (sealhulgas ettevõtja ABN AMRO N) omandamist aktsionäride lepingus ettevõtja Fortis SA/NV, tekkis talle kohustus neid kulusid kanda.

- (191) Madalmaade valitsus väitis, et kui komisjon peaks leidma, et meede A on riigiabi, tuleks kohaldada langenud väärtusega vara käsitlevat teatist⁽⁷⁷⁾. Madalmaade valitsuse sõnul puudus igasugune ebakindlus kaitstud varade väärtuse osas ning seetõttu ei tohiks seda vara käsitada langenud väärtusega varana teatise mõistes. Juhuks, kui komisjon selle seisukohaga ei nõustu, väitis Madalmaade valitsus, et ettevõtja ABN AMRO N krediidiriski vahetustehing oli siiski kooskõlas teatise üldpõhimõtetega. Peale selle väitis valitsus, et krediidiriski kaitse oli vajalik ja proportsionaalne ning samas välditi konkurentsimoonusi nii palju kui võimalik.
- (192) Madalmaade valitsus kinnitas, et hüvitis kapitali toetusmeetme kasutamise eest – 10 % tulu vabastatud kapitali eest – oli piisavalt suur. Lisaks esitas valitsus tõendid selle kohta, et esimese kahjukandmise järguga seeria suurusjärgus 20 baaspunkti oli olulisel määral kõrgem võrreldes oodatud kahjumiga. Madalmaade valitsus väitis, et ajalooline kahjum (nimelt [0 – 15] baaspunkti) ja 2010. aasta prognoositud kahjum (nimelt [0 – 30] baaspunkti) ettevõtja ABN AMRO N hüpoteeklaenude portfelli eest võimaldas prognoosida tulevast oodatavat kahjumit hästi. Ka reitinguaruannetes⁽⁷⁸⁾ esitatud turuteave kinnitas, et esimese kahjukandmise järguga seeria oli suurem oodatavast kahjumist. Lisaks viitas Madalmaade valitsus investeerimispanga [...] dokumendile, milles oli näidatud, kuidas Madalmaade valitsuse rahavood võiksid kujuneda erinevate stressistsenaariumide korral.
- (193) Samuti uskus Madalmaade valitsus, et kapitali toetusmeede sisaldas piisavat stiimulit selle kasutamise lõpetamiseks. Madalmaade valitsus juhtis komisjoni tähelepanu kapitali toetusmeetmes sisalduvatele ostuoptsioonidele ning asjaolule, et kapitaliriski kaitse kasutamine muutus üsna vähem atraktiivseks, kui ettevõtjal ABN AMRO Group lubati tegutseda Basel II nõuete kohaselt. Seda silmas pidades uskus Madalmaade valitsus, et ettevõtja

ABN AMRO N lõpetab kapitali kaitsevahendi kasutamise 2011. aasta jaanuaris, kui Basel II nõuetele ülemineku tulemusena oodati vabastatud kapitali vähenemist.

- (194) Madalmaade valitsus selgitas, et eraldumiskulud (nimelt meetmed B2 ja B3) tulenesid aktsionäride lepingust, mille pool Madalmaade valitsus alates 3. oktoobrist 2008 *de facto* oli. Aktsionäride lepingu tingimuste kohaselt pidi valitsus – mitte ettevõtja ABN AMRO N – jaotama ettevõtja ABN AMRO Holding kolmeks. Madalmaade valitsus eitas, nagu oleks need kulud toonud ettevõtjale ABN AMRO N kasu ning lisaks selgitas valitsus, et ta tasus eraldumiskulud, sest valitsusel lasus lepingust tulenev kohustus eraldamine läbi viia.
- (195) 500 miljoni euro suuruse usaldatavusmarginaali kohta – mis oli samuti liigitatud eraldumiskulude alla – väitis Madalmaade valitsus, et tegemist on üldise pangandustavaga. Pangad ei saa toimida ainult minimaalselt nõutud kapitaliga, vaid vajavad täiendavat kindlusvaru. Vastasel juhul võib juhtuda, et kui pangad kogevad kasvõi väikest tagasilööki, satuvad nad kohe finantsraskustesse. Madalmaade valitsus väitis siiski, et tema panus usaldatavusmarginaali suurendamisse peaks olema ajutine ning et pikas perspektiivis peaks ettevõtja ABN AMRO N looma usaldatavusmarginaali ise ilma igasuguse Madalmaade valitsuse abita.
- (196) Seoses meetmega B4 väitis Madalmaade valitsus, et meede ei kujutanud endast riigiabi. Valitsus väitis, et kui ta omandas ettevõtja FBN, oli otsus mõlemad pangad ühendada juba tehtud ja osaliselt ka ellu viidud. Madalmaade valitsus osutas oma väite kinnitamiseks asjaolule, et selleks ajaks, kui 3. oktoobril 2008 toimusid integreeritud tehingud, oli ettevõtja ABN AMRO Asset Management juba eraldatud ja integreeritud ettevõtjasse Fortis SA/NV. Lisaks rõhutas Madalmaade valitsus, et komisjon oli kohustanud teda rakendama ühinemise heastamisvahendit kontsentratsiooniprobleemide lahendamiseks ning et ta oli saanud enda kanda ühinemise heastamisvahendi rakendamise, mis oli tehtud ülesandeks ettevõtjale Fortis SA/NV seoses äriüksusega New HBU. Lisaks märkis Madalmaade valitsus, et lõppkokkuvõttes ettevõtja ABN AMRO N rahalised vahendid ei suurenenud ning seepärast oli valitsus seisukohal, et meede B4 ei kujutanud endast riigiabi.
- (197) Madalmaade valitsus märkis, et integratsioonikulude rahastamiseks eraldatud riigi ressursse (meede B5) tuleks käsitada mõistliku investeringuna, mille tulemusel saadakse sünergiate näol korralikku tulu. Madalmaade valitsuse hinnangul peaks nende sünergiate väärtus olema umbes 1,1 miljardit eurot aastas (maksud maha arvamata), samas kui vältimatud integratsioonikulud ulatuvad 1,2 miljardi euron (maksud maha arvatud).

⁽⁷⁷⁾ ELT C 72, 26.3.2009, lk 1.

⁽⁷⁸⁾ Reitinguagentuuri Fitch 2. veebruari 2010. aasta aruandes Madalmaade hüpoteeklaenude kohta öeldakse, et „võrreldes enamike muude Euroopa riikidega, on Madalmaade hüpoteeklaenude portfelli puhul teenitud kahjum tähelepanu mittevääriv ja kohusetundetust esineb vähe. Praegu on Madalmaad üks riikidest, kus sundvõrandamise ja kahjumimäärade tase on üks Euroopa madalamaid.”

Madalmaade valitsuse sõnul peaks ühinemise nüüdispuhasväärtus (võttes arvesse sünergiaid, integratsioonikulusid ja ühinemise heastamisvahendiga kaasnevaid kulusid) olema positiivne, st 2,88 miljardit eurot ⁽⁷⁹⁾.

- (198) Valitsuse sõnul ei andnud teise taseme omakapitali esimese taseme omakapitaliks muutmine (meede C) valikulist eelist ettevõtjale FBN. Madalmaade valitsus väitis, et kõnealune muutmine oli valitsuse huvides, sest tal oli võimalik muuta keskmiselt 2,967 % intressiga laenu varaks, millelt valitsuse arvates võis teenida korralikku kasu. Seoses sellega osutas Madalmaade valitsus ettevõtja ABN AMRO Group prognoositud normaliseeritud 2012. aasta omakapitali tootlusele, mis oli umbes [...] %, nagu oli öeldud 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas.
- (199) Madalmaade valitsus väitis, et kui komisjon peaks leidma, et meede C kujutab endast riigiabi, ei peaks komisjon käsitama riigiabina kõiki laene, mille puhul nõudest loobuti. Valitsus selgitas, et kapitali muutmise võib jagada teise taseme omakapitali tagasimaksmiseks nimiväärtuses, mis toimus kombineerituna mahutusega esimese taseme omakapitali (millel puudus rahaline puhasmõju). Madalmaade valitsuse sõnul ei olnud tal alust oodata teise taseme omakapitali tagasimaksmist nimiväärtuses, sest teiste pankade samaväärsete instrumentidega kaubeldi märkimisväärselt madalamal tasemel võrreldes nimiväärtusega, mis peegeldas kehva turuolukorda. Madalmaade valitsus märkis, et [135 – 405] miljoni euro suurune allahindlus oli võrreldavate näitajate alusel põhjendatud.
- (200) Madalmaade valitsus märkis, et 740 miljoni euro tasumine (meede D) oli üks tema kohustus, mis tulenes aktsionäride lepingust. Peale selle rõhutas Madalmaade valitsus, et maksed tehti ainult teistele konsortsiumi liikmetele, mitte aga ettevõtjale ABN AMRO N. Seega ei antud ettevõtjale ABN AMRO N riigiabi.
- (201) Meetme E kohta väitis Madalmaade valitsus, et ettevõtja ABN AMRO II ei saanud kasu vastugarantiist (mida kirjeldati põhjenduses 126), vaid meetmega E võimaldati ettevõtjal ABN AMRO II pakkuda ettevõtjale Deutsche Bank vastugarantiid. Valitsus väitis, et pank ei saanud vastugarantiid kasutada uue ettevõtte arendamiseks ning seetõttu ei põhjusta see mis tahes konkurentsimoontust.
- (202) Madalmaade valitsus leidis, et vastugarantii on kooskõlas komisjoni rekapiitalseerimise teatisega. Valitsus rõhutas, et ta oli lähtunud hinnastamisel EKP rekapiitalseerimise soovituselt.

⁽⁷⁹⁾ Madalmaade sõnul on netosünergiate (nimelt kogusünergia 1,1 miljardit eurot aastas (maksud maha arvamata) miinus integratsioonikulud 1,2 miljardit eurot (pärast maksude mahaarvamist)) nüüdispuhasväärtus 4 miljardit eurot, samas kui ühinemise heastamisvahend läheb maksma ainult umbes 1,12 miljardit eurot. Selle tulemusel hindasid Madalmaad, et ühinemise nüüdispuhasväärtus on umbes 2,88 miljardit eurot.

(203) Samuti kommenteeris Madalmaade valitsus komisjoni kahtlusi, nagu ei oleks ettevõtja FBN eelisaktsionärid ⁽⁸⁰⁾ piisaval määral panustanud kulude jagamisse. Madalmaade valitsus selgitas, et eelisaktsiaid omavad investorid ei olnud saanud 2008. aastal dividende (ei sularahas ega viitlaekumistena) ning et eelisaktsiatega kaubeldi alla nimiväärtuse. Valitsus lisas, et ettevõtja FBN suutlikkus maksta või eraldada fikseeritud dividende tulevikus sõltus sellest, kas ettevõtja suutis teenida piisaval määral IFRSi kohaselt esitatud kasumit. Madalmaade valitsus märkis, et ettevõtja FBN eelisaktsiaid käsitlev dividendisäte sisaldas dividendide maksmise keeldu/kohustust ⁽⁸¹⁾ ning et ebakindlus ettevõtja ABN AMRO Group dividendipoliitika ümber vähendas kindlustunnet, mida eelisaktsiatesse investeerijad oleksid saanud dividendi maksmise keeldu/kohustust sisaldavast sättest.

(204) Sellega seoses, kas kapital makstakse tagasi, kui (ajutine) kapitalivajadus kaob, väitis Madalmaade valitsus, et ta kavatses kasutada ettevõtja ABN AMRO Group dividendipoliitikat nii, et nimetatud ettevõtjal ei ole mingit üleliigset kapitali, mis võiks põhjustada konkurentsimoontusi ⁽⁸²⁾.

(205) Madalmaade valitsus märkis konkurentsimoontuste küsimuses, et ta ei nõustu komisjoni seisukohaga, nagu oleksid ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN saavutanud Madalmaades ühinemise tulemusel tugevama positsiooni või et selline asjade käik ohustas tekitada põhjendamatuid konkurentsimoontusi. Valitsus oli pigem vastupidisel seisukohal ning osutas sellega seoses asjaolule, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N eraldamine nende vastavatest ematsettevõtjatest ja sellele järgnenud ühinemine olid väga töömahukad, ning väitis, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N juhtkond võis pühendada vähem aega igapäevasele äritegevusele. Seepärast väitis Madalmaade valitsus, et eraldumisel ja sellele järgnenud ühinemisel oli negatiivne mõju ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N (või ühinemisjärgselt ettevõtja ABN AMRO Group) konkurentsipositsioonile.

5.3. Madalmaade valitsuse märkused huvitatud isikute märkuste kohta

5.3.1. Madalmaade valitsuse märkused kaebuse esitaja 6. mai 2009. aasta kirja kohta

(206) Üldiselt rõhutas Madalmaade valitsus, et tema arvates ei vastanud ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N suhtes kohaldatud meetmed liidu riigiabi määratlusele ning seega ei

⁽⁸⁰⁾ Vt ka põhjendus 60.

⁽⁸¹⁾ Dividendi maksmise kohustus sunnib emitenti maksma kupongimakseid hübriidvahenditel, kui ta on maksnud dividendi oma lihtaktsiatelt vastavalt tema kapitalistruktuuri väärtipaberistamise seeriaste allutatusele. Dividendi maksmise keeld ei luba emitendil maksta dividendi nende perioodide eest, mil ta ei maksa dividendi hübriidvahendite omanikele.

⁽⁸²⁾ Hiljem nõustusid ettevõtja ABN AMRO Group ja Madalmaad, et ettevõtja ABN AMRO Group dividendipoliitika puhul hakatakse kasutama dividendi väljamaksmise määrana 40 %, nagu on kirjeldatud põhjenduses 75.

olnud neil meetmetel konkurentsi moonutavat mõju. Valitsus leidis, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N turukäitumine tähtjaliste ja nõudmiseni hoiuste turgudel oli kooskõlas oma ärihuve kaitsva mõistlikult tegutseva turuosalise käitumisega. Madalmaade valitsus uskus, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N pakutavad intressimäärad ei moonutanud konkurentsi. Sellest tulenevalt väitis valitsus, et liidu konkurentsipoliitikat ei olnud rikutud.

(207) Madalmaade valitsus esitas mitmeid võrdlevaid tabeleid, mis sisaldasid konkreetsete tähtjaliste ja nõudmiseni hoiuste eest pakutavaid intressimäärasid. Madalmaade valitsus eitas, nagu oleksid ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N pidevalt pakkunud kõrgeimat intressimäära, eriti võrreldes Madalmaade väiksemate pankadega nagu SNS, NIBC ja DSB. Madalmaade valitsus märkis ka, et hoiuste intressimäärad olid Madalmaades juba kõrged enne finantskriisi, seda osaliselt agressiivse hinnastamispoliitikaga väiksemate pankade käitumise tõttu. Madalmaade valitsus uskus, et finantskriisi ajal püüdsid pangad kaitsta oma tähtjaliste hoiustega seotud tegevust, pakkudes klientidele hoiuste puhul suhteliselt kõrgeid intressimäärasid.

(208) Madalmaade valitsus esitas ka märkused ettevõtja ABN AMRO N poolt 2008. aasta septembris turule toodud interneti-kaubamärgi MoneYou hinnastamisstrateegia kohta. Valitsus väitis, et MoneYou on sihtotstarbeline internetitood, mis erines kulubaasi ja teenuste taseme poolest märkimisväärselt traditsioonilisematest toodetest. Madalmaade valitsus väitis, et MoneYou pidi esimese kuue eksisteerimiskuu jooksul saavutama kaubamärgi tuntuse ning seetõttu tuli pakkuda intressimäärasid, mis olid enamasti natuke madalamad samalaadsete internetipanganduse valdkonna turuosalejate⁽⁸³⁾ pakutavatest intressimääradest või nendega võrdsed. 2009. aasta teisest kvartalist alates alandati MoneYou pakutavaid intressimäärasid ning MoneYou positsioneeris end nn keskmises segmendis⁽⁸⁴⁾. Brändiga MoneYou seoses lisas Madalmaade valitsus, et ta tõstis vaid piiratud rahastamismahte (nimelt [0 – 5] miljardit eurot), mis moodustas ligikaudu [0 – 5] % Madalmaade hoiusteturu kogumahust. Madalmaade valitsus lisas, et ettevõtja Van Lanschot endised kliendid moodustasid vaid väikse osa brändi MoneYou äritegevusest (nimelt [0 – 5 000] kontot või [0 – 5] % MoneYou kontodest).

(209) Samuti eitas Madalmaade valitsus, nagu sõltuksid ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN enda rahastamisel vaid Madalmaade hoiusteturu. Madalmaade valitsus esitas uut teavet, millest selgus, et ettevõtja ABN AMRO N oli emiteerinud 6. juulil 2009 tagatud võlakirja 2 miljardi ulatuses ning et ettevõtja FBN oli emiteerinud 15,5

miljardi euro suurused riigigarantiiga võlainstrumentid. Madalmaade valitsuse sõnul olid kaebuse esitaja väited väärad ja ennatlikud. Valitsus märkis, et ettevõtja FBN vajab natuke aega varahalduse alase tegevuse sisseadmiseks ja riigigarantiiga võlainstrumentide emiteerimiseks. Lisaks märkis valitsus, et tähtjalised ja nõudmiseni hoiused on samuti tähtsad kliendisuhete loomiseks ning neil on erinev ja laiem eesmärk võrreldes teiste rahastamisinstrumentidega. Sellega seoses rõhutas Madalmaade valitsus, et tähtjaliste ja nõudmiseni hoiuste turuosa kaotamine võib kaasa tuua turuosa kaotuse teiste pangandustoodete puhul.

(210) Samuti eitas Madalmaade valitsus, nagu oleksid kliendid ja turuosalise pidanud ettevõtjaid ABN AMRO N ja FBN turvalisemateks pankadeks võrreldes konkurentidega. Ta viitas ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N reitingutele reitinguagentuurides, mis olid näiteks madalamad ettevõtja Rabobank reitingust AAA. Sama kinnitasid pankade krediidiriski vahetustehtingute hinnavad. Lisaks uskus Madalmaade valitsus, et riigile kuulumine ei muutnud ettevõtjaid ABN AMRO N või FBN klientide ja turuosaliste silmis turvalisemaks. Sellega seoses rõhutas valitsus, et paljud riigi erakorralised sekkumised olid näidanud, et Madalmaade valitsus sekkuks võimaluse korral mis tahes erapanga puhul. Sellest tulenevalt uskus valitsus, et *de facto* ei olnud mingit märgatavat erinevust Madalmaade erapankadele pakutava turvalisuse ja Madalmaade riigiomandis olevatele pankadele pakutava turvalisuse vahel.

(211) Selleks et välja arvutada, kas hoiutoodete puhul pakutavad intressimäärad olid kahjumlikud, väitis Madalmaade valitsus, et neid määrasid ei tohiks võrrelda EURIBORI määradega, vaid pigem nn jälgendava portfelli meetodist⁽⁸⁵⁾ tulenevate määradega. Seda meetodit kasutades tunnistas Madalmaade valitsus, et mõne toote puhul oli marginaal ajutiselt negatiivne. Kuid ta väitis siiski, et tegemist oli ratsionaalse turukäitumisega, mis oli sel hetkel kooskõlas (eraomandis olevate) konkurentide turukäitumisega.

5.3.2. Madalmaade valitsuse märkused kaebuse esitaja poolt 21. augustil ja 28. augustil 2009. aastal esitatud väidete kohta

(212) Madalmaade valitsus väitis, et endiselt kehtisid tema poolt varem kaebuse esitaja argumentide suhtes esitatud märkused, mida on kokkuvõtvalt kirjeldatud põhjendustes 206–211.

⁽⁸³⁾ Madalmaad ja ettevõtja ABN AMRO N lisasid 1. septembri 2008. aasta konkurentidest pankade nimekirja järgmised pangad: [...].

⁽⁸⁴⁾ Sellega seoses osutavad Madalmaad ja ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjatele SNS ja DSB ning sellistele kindlustusandjatele nagu Aegon.

⁽⁸⁵⁾ Jälgendava portfelli meetod põhineb mudelil, mis näitab, kuidas pangad keskmiselt haldavad pikaajalisi tähtjalisi ja nõudmiseni hoiuseid. Meetod põhineb hoiuste ja nende väljavõtmise ajaloolisel muustril ning seda ajakohastatakse pidevalt. Selle meetodi kohaldamisel eeldatakse, et pank investeerib lühiajalised tähtjalised ja nõudmiseni hoiused virtuaalportfelli, mis koosneb lühiajalistest hoiustest, aga ka pikemaajalistest investeeringutest. Meetodi tulemusel moodustub hoiuste marginaal, mis ei sõltu vaid EURIBORI määradest, vaid ka pikemaajaliste investeeringute tootlusest pikemas perspektiivis.

- (213) Lisaks märkis Madalmaade valitsus, et kaebuse esitaja väide, nagu oleks ettevõtjate ABN AMRO N ja FBN turuosa kasvanud, põhines vigastel statistilistel andmetel. Seoses väidetava 21 miljardi euro suuruse kasvuga ettevõtja ABN AMRO N kogutud hoiuste puhul väitis Madalmaade valitsus, et ainult 5,1 miljardit tulenes Madalmaade jaehoiuste turult, kusjuures ülejäänud tulenes peamiselt korporatiivkliientide tähtajaliste hoiuste ja välis-hoiuste arvelt. Lisaks esitas Madalmaade valitsus andmed, millest nähtus, et suur osa ettevõtja FBN tähtajaliste ja nõudmiseni hoiuste mahu suurenemisest tulenes korporatiivpangandusest, mitte aga jae- ja privaatepangandusest.
- (214) Madalmaade valitsus täheldas, et Madalmaade kliendid olid hoiustesse investeerinud pigem ebakindla makromajandusliku keskkonna tõttu. Valitsus viitas statistikaameti andmetele, millest nähtus, et hoiuste maht suurenes 2009. aasta esimeses pooles 7,7 % aasta baasil. Ettevõtja ABN AMRO N klientide hoiuste maht suurenes 7,5 % aasta baasil, mis näitas, et ettevõtja ABN AMRO N turuosa pigem vähenes. Ka ettevõtja FBN esitas tõendid, millest nähtus, et tema klientide hoiuste maht muutus kooskõlas turuga.

5.3.3. Madalmaade valitsuse märkused ettevõtja ABN AMRO Bank märkuste kohta

- (215) Madalmaade valitsus kinnitas, et ta ei olnud võimaldanud likviidsust ettevõtjale ABN AMRO N, kinnitades seega üldjoontes ettevõtja ABN AMRO Bank argumente.

6. HINNANG

6.1. Abi olemasolu

- (216) Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 on sätestatud, et igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, on siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kui võrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust. Sellest nähtub, et riigi meede kvalifitseerub riigiabina, kui see vastab järgmisele neljale (kumulatiivsele) kriteeriumile:
- riigi ressurssid;
 - valikuline eelis;
 - konkurentsi moonutav mõju; ning
 - mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele.
- (217) Esimene kriteerium on täidetud põhjenduses 128 esitatud tabelis nimetatud meetmete 4 Y1 kuni E puhul, sest kõiki neid meetmeid on otseselt rahastatud Madalmaade ressurssidest.
- (218) Seda, kas meede kujutab endast valikulist eelist (teine kriteerium) ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N või pärast ühinemist ettevõtjale ABN AMRO Group, on analüüsitud põhjendustes 220–278, uurides iga meetet eraldi.
- (219) Kui valikuline eelis on antud juhul olemas, on täidetud ka kolmas ja neljas kriteerium. Kõik meetmed moonutavad või ähvardavad moonutada konkurentsi, sest nad asetavad ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N või pärast ühinemist ettevõtja ABN AMRO Group soodsamasse olukorda võrreldes teiste konkureerivate pankadega (kolmas kriteerium). Peale selle avaldavad meetmed mõju ka liikmesriikidevahelisele kaubandusele. Ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N ja pärast ühinemist ABN AMRO Group on rahvusvahelisele turule suunatud pangad, kes tegutsevad väljaspool Madalmaad, kuid konkureerivad samas ka kodumaisel turul välispankade tüürettevõtjatega (neljas kriteerium).
- 6.1.1. 3. oktoobril 2008 võetud meetmed Y1 ja Y2
- (220) On asjakohane meelde tuletada, et käesolevas otsuses hinnatakse vaid ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N või pärast ühinemist ettevõtjale ABN AMRO Group antud potentsiaalset abi. Meetmetest Y1 ja Y2 tulenevat võimalikku abi ettevõtjale Fortis Bank SA/NV hinnati 3. detsembri 2008. aasta otsuses.
- (221) Nagu öeldi 3. detsembri 2008. aasta otsuse⁽⁸⁶⁾ põhjenduses 52 ja 8. aprilli 2009. aasta otsuses, mis sisaldas esialgset hinnangut nende meetmetega antava abi kohta, on 3. oktoobril 2008 võetud meetmed (nimelt meetmed X, Y1 ja Y2) omavahel lahutamatu seotud. Madalmaade valitsus eraldas ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N nende piiratud likviidsusega ematähtajalistest, omandades ettevõtja FBN, kuid selleks, et ettevõtja FBN täiel määral vabastada oma ematähtajalistest likviidsusprobleemidest, pidi Madalmaade valitsus asuma täitma ka ettevõtja FBN rahastaja rolli. See eesmärk väljendus meetmetes Y1 ja Y2. Peale selle võttis Madalmaade valitsus 3. oktoobril 2008 üle aktsionäride lepingust tulenevad ettevõtja Fortis SA/NV kohustused.
- (222) Nagu on märgitud 3. detsembri 2008. aasta otsuse põhjenduses 50, ei saa komisjon nõustuda sellega, nagu oleks turumajandusliku investori põhimõtte täidetud 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingute puhul, millega Madalmaade valitsus omandas ettevõtja FBN (sealhulgas ettevõtja ABN AMRO N) 12,8 miljardi euro eest ja ühtlasi pakkus ettevõtjale FBN rahastamist väga

⁽⁸⁶⁾ ELT C 80, 3.4.2009, lk 8.

suures summas. Võttes arvesse tol hetkel valitsenud turutingimusi, ei oleks ükski ostja suutnud ega tahtnud pakkuda ettevõtja FBN päästmiseks sellist summat⁽⁸⁷⁾. Peale selle kinnitati Madalmaade valitsuse esitatud lisateabes, et 3. oktoobril 2008 nõustus Madalmaade valitsus ühtlasi vabastama ettevõtja Fortis SA/NV aktsionäride lepingus sisalduvatest kohustustest tulenevast vastutusest. See aktsionäride leping oleks muutnud 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud turumajanduslikule investorele veel vähem vastuvõetavamaks. Asjakohase hoolsuskohustusega ei oleks ükski investor võtnud üle aktsionäride lepingust tulenevaid ettevõtja Fortis SA/NV kohustusi, mille tulemusel tekkisid hiljem suured kohustused (millest Madalmaade valitsus oli 3. oktoobril 2008 juba osaliselt teadlik).

(223) Madalmaade valitsuse jaoks olid 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud vajalikud, et vältida suurt negatiivset Madalmaade pangandussüsteemile ja majandusele ülekanduvat mõju⁽⁸⁸⁾. Turumajanduslik investor ei võta tavaliselt sellist ülekanduvat mõju arvesse.

(224) Soov vältida Madalmaade pangandussüsteemi ja majanduse tõsist häiret selgitab ka seda, miks Madalmaade valitsus võttis otsused vastu nii kiiresti. Turumajanduslik investor oleks kulutanud palju rohkem aega, et analüüsida potentsiaalset vajadust täiendavate kapitalimahutuste järele ning oleks samuti uurinud ettevõtjate finantsnäitajaid põhjalikumalt. Selle tulemusel oleks turumajanduslikul investoril – kellel oleks olnud piisavalt aega hoolsuskohustuse analüüsi läbiviimiseks – olnud parem ülevaade kaasnevatest investeeringutest ning ta oleks hindamisel seda teavet arvesse võtnud. Madalmaade valitsus, kes pidi Madalmaades finantsstabiilsuse säilitamiseks tegutsema kiiresti, ei saanud käituda nagu turumajanduslik investor ja võtta rohkem aega, et kaaluda 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehinguid ja aktsionäride lepinguga seotud kohustusi veelgi põhjalikumalt.

(225) Seepärast jääb komisjon oma hinnangu juurde, et 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud ei olnud

⁽⁸⁷⁾ Madalmaad märkisid 6. oktoobril 2008 Madalmaade parlamendile edastatud teatise ise, et kaaluti ka muid võimalusi, näiteks ettevõtja FBN ja/või ettevõtja ABN AMRO N –või nende ettevõtjate osade – müüki maksujõulisele ostjale, kuid jõuti järeldusele, et turul valitsevat olukorda ja lühikest etteatamisaega arvestades ei olnud need võimalused teostatavad ega piisavad ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N stabiilsuse säilitamiseks.

Terviktekst on kättesaadav järgmisel veebisaidil: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kredietcrisis/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/03/10/staatsdeelnemingen-fortis-en-abn-amro.html>

⁽⁸⁸⁾ Seda hinnangut kinnitavad ka märkused, mille esitas Madalmaade rahandusminister, kes on pidevalt väitnud, et Madalmaade valitsus sekkus peamiselt finantsstabiilsusega seotud põhjustel. Ta lisas, et oma investeeringult tulu teenimine ei olnud Madalmaade valitsuse esmane eesmärk, vaid pigem soov.

kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega (sellele järeldusele jõuti juba 3. oktoobri 2008. aasta otsuses, kus neid tehinguid peeti riigiabiiks ettevõtjale Fortis Bank SA/NV).

(226) Eelise olemasoluga seoses tuleb mainida, et 3. oktoobril 2008 koos võetud meetmed võimaldasid eraldada ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N ettevõtjast Fortis SA/NV ning seetõttu anti nende meetmetega oluline valikuline eelis ettevõtjale FBN, kes oli tugevalt integreeritud ettevõtjaga Fortis Bank SA/NV ja sõltus eriti suures osas Fortis Bank SA/NV rahastamisest. 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas (vt ka põhjendus 78) tunnistas Madalmaade valitsus, et kui ta ei oleks sekkunud, oleks ettevõtja Fortis SA/NV viinud põhja ka ettevõtja FBN. Riigiabi meetmeteta oleks ettevõtja FBN jäänud sõltuvaks pankrotiäärel oleva ettevõtja Fortis SA/NV kohustustest ning selline sõltuvus oleks olulisel määral takistanud ettevõtja FBN tegevust. Eraldades oma tegevuse ettevõtjast Fortis SA/NV, suutis ettevõtja FBN vältida suurel määral probleeme ja kulusid, mis on omased raskustes olevale (finantseerimis-) ettevõtjale (näiteks suuremad rahastamiskulud, halvemad maksetingimused tarnijatelt ja vastaspooltelt, suuremad personalikulud töötajate säilitamiseks ning tegevuse vähendamine ja riskiga kaalutud varade vähendamine kapitali säilitamiseks)⁽⁸⁹⁾. Kuigi ettevõtja ABN AMRO N jäi tegevustasandil eraldiseisvaks ettevõtjaks, kartis Madalmaade valitsus, et turud võivad seostada ettevõtjat ABN AMRO N selle tulevase omanikuga Fortis SA/NV.

(227) Meetmega Y1 – 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingute oluline komponent – anti ettevõtjale FBN suur eelis, võttes eelkõige arvesse tehingu suurust ja tol hetkel valitsenud turutingimusi.

(228) Suurt juurdepääsu likviidsusele 45 miljardi euro⁽⁹⁰⁾ ulatuses pakuti siis, kui hulгимүүгитурud olid praktiliselt suletud, eelkõige suurte summade puhul ja selliste ettevõtjate jaoks nagu FBN, kellel oli suhteliselt suur laenu-deposiidi suhe. Asjaolu, et sellist suurt likviidsust ei olnud võimalik saada turult, kinnitab ka fakt, et ettevõtjal FBN kulus mitu kvartalit, et asendada lühiajaline

⁽⁸⁹⁾ Samuti märkis ettevõtja FBN laenuinvestoritele ette nähtud turundusmaterjalides, et riigi osalus oli soodustav element, „pakkudes kindlustunnet hoiustajatele ja võlausaldajatele”; esitlus turunduskampaania raames, aprill 2009, lk 3, täpploendi eelviimane punkt; esitlus turunduskampaania raames, juuni 2009 (Pariis), lk 3, täpploendi eelviimane punkt; esitlus turunduskampaania raames, juuli 2009 (Madrid), lk 3, täpploendi eelviimane punkt (kõik avalikult kättesaadavad ettevõtja veebisaidil: <http://www.abnAMRO.com/en/investor-relations/latest-presentations/index.html>).

⁽⁹⁰⁾ Võrdluseks võib välja tuua, et 2008. aasta lõpus oli ettevõtja FBN koguvara 185 miljardit eurot; seega moodustas likviidsusvahend umbes 25 % kogubilansist.

likviidsusvahend muude rahastamisallikatega. Lõpuks maksis ettevõtja FBN 2009. aasta juunis, st 9 kuud pärast likviidsusabi saamist tagasi kogu summa, mille ta sai Madalmaade valitsuselt. Refinantseerimine toimus osaliselt riigigarantiiga võlakirjade emiteerimise teel ⁽⁹¹⁾.

- (229) Seepärast võib kokkuvõttes järeldada, et meede Y1 kujutab endast riigiabi, sest sellega anti ettevõtjale FBN eelis rahastamise kujul, mida ta ei oleks tol hetkel valitsenud turutingimuste korral turult saanud.
- (230) Meetme Y2 osas, millega kaasnes ettevõtja Fortis Bank SA/NV antud pikaajaliste laenude uuendamine, leiab komisjon, et meetmega antakse ettevõtjale FBN valikuline eelis. Madalmaade valitsuse esitatud teabest nähtub, et ettevõtjal Fortis Bank SA/NV oli õigus saada viivitamatult tagasi fikseeritud intressiga pikaajalised laenud (nominaalväärtusega 7,9 miljardit eurot), sest toimus ettevõtja FBN omanike vahetus. Tänu meetmele Y2 ei pidanud ettevõtja FBN otsima nende pikaajaliste laenude tagasimaksimiseks turult uut rahastamisallikat. Ta võis jätkuvalt saada kasu olemasolevatest laenudest kriisieelsete intressimääradega.
- (231) Laenude uuendamise nõustades andis Madalmaade valitsus ettevõtjale FBN pikaajalise laenu kriisieelsete intressimääradega. Turumajanduslik investor ei oleks neid laene andnud kriisieelsete intressimääradega, vaid oleks kokku leppinud uued intressimäärad, mis oleksid paremini peegeldanud tol hetkel valitsevaid turutingimusi, eelkõige kuna see hõlmas märkimisväärse suurusega laene.
- (232) Seetõttu tuleb järeldada, et meede Y2 kujutab endast riigiabi ettevõtjale FBN, sest sellega anti nimetatud ettevõtjale valikuline eelis kriisieelsete intressimääradega laenu kujul. Madalmaade valitsus ei püüdnud viia kustutatavate hüpotekide intressimäärasid kooskõlla pärast kriisi puhkemist valitsenud intressimääradega, seega ei käitunud ta turumajandusliku investorina.
- (233) Komisjon on saanud piisavalt teavet, et järeldada, et ettevõtjat ABN AMRO N ei rahastatud meetmete Y1 ja Y2 kaudu. Seega ei antud nimetatud ettevõtjale nende meetmetega eelist.

Järeldus

- (234) Seega ei ole 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehingud kooskõlas turumajandusliku investori põhimõtte

tega ning nendega antakse ettevõtjale FBN valikuline eelis. Nende meetmetega võimaldati ettevõtjal FBN jääda turule ja jätkata oma tegevust, ilma et selle ettevõtja emaettevõtja probleemid oleks ettevõtja FBN tegevust häirinud. Samuti sai ettevõtja FBN väga suures summas rahastamisabi, mida turult nii lühikese aja jooksul ei oleks olnud võimalik saada. Seetõttu kujutavad meetmed Y1 ja Y2 endast riigiabi, samas kui – nagu on sätestatud 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 32 – meede X kui selline ei kujuta endast riigiabi ettevõtjale FBN, vaid on osa laiemast tehingust – ettevõtja FBN eraldumine ettevõtjast Fortis Bank SA/NV –, mis hõlmas riigiabi ettevõtjale FBN.

6.1.2. Turumajandusliku investori põhimõtte kohaldamine meetmete suhtes, mida rakendati pärast 3. oktoobril 2008 antud esialgsel abi

- (235) Madalmaade valitsus on võtnud umbes 18-kuulise ajavahemiku jooksul ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N kasuks väga mitmeid meetmeid. Madalmaade valitsus väidab, et turumajandusliku investori põhimõtet tuleks kohaldada iga sellise meetme suhtes eraldi (ja eelkõige ühinemisega seotud meetmete B4 ja B5 suhtes). Kuid võttes aluseks meetmete kronoloogilise järjestuse (I), meetmete üldise eesmärgi (II) ja ettevõtjate olukorra iga meetme võtmise ajal (III), järeldab komisjon, et need meetmed ei ole üksteisest piisavalt sõltumatud, et neid saaks hinnata turumajandusliku investori põhimõttest lähtuvalt eraldi. Komisjon leiab, et kõik meetmed on ühe pika restruktureerimisprotsessi osa ⁽⁹²⁾ ⁽⁹³⁾.
- (236) Käesoleva otsuse osades 2.1 ja 2.4 kirjeldatud meetmete kronoloogilisest järjestusest (I) nähtub, et kõik meetmed on omavahel seotud ja need võeti lühikese ajavahemiku jooksul.
- (237) Peale selle on ühinemisega seotud meetmed ilmselgelt seotud eelnevate sekkumistega. Kui Madalmaade valitsus otsustas 21. novembril 2008 – natuke rohkem kui 6 nädalat pärast 3. oktoobri 2008. aasta päästmismeetmete võtmist – ühendada ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N, võis ta seda teha vaid seepärast, et ta oli need kaks ettevõtjat just pankrotist päästnud. Teisisõnu, võrdluskasuariumi puhul ei oleks 3. oktoobri 2008. aasta sekkumiset ühinemine võimalik olnud, sest kumbagi ettevõtjat ei oleks enam olemas olnud või oleksid nad veel eksisteerinud suhteliselt väikeses mahus, mille tulemusel oleks moodustunud palju väiksem ja vähem atraktiivsem üksus, ning seda ka Madalmaade valitsus oma 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas tunnistas (vt põhjendus 78).

⁽⁹²⁾ Kohtuasi T-11/95: BP Chemicals Ltd vs. komisjon, EKL 1998, lk II-3235.

⁽⁹³⁾ Vt ka muud pangandusjuhtumid, näiteks Northern Rock, ELT L 112, 5.5.2010, lk 38, ja Bank of Ireland, ELT C 40, 9.2.2011, lk 9.

⁽⁹¹⁾ Ettevõtja FBN emiteeris riigigarantiiga võlakirju kogusummas 18,8 miljardit eurot.

- (238) Kõigi meetmete ühine eesmärk (II) oli taastada täiel määral ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N elujõulisus. Kohe pärast 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehinguid oli selge, et Madalmaade valitsusel oli õnnestunud olukord kõigest stabiliseerida, kuigi olulised tegevusega seotud probleemid – mis tulenesid eelkõige iga üksuse eraldumisest oma endisest ematettevõtjast – ootasid veel lahendamist.
- (239) Peale selle oli ühinemine meede, mis oli vajalik selle ühise eesmärgi saavutamiseks – taastada elujõulisus täiel määral. Eraldiseisva ettevõtjana oli ettevõtja FBN rahastamispositsioon nõrk, sest tema jaepanganduse osa oli suhteliselt väike ja sõltus suurel määral hulgrahastamisest⁽⁹⁴⁾. Ettevõtja ABN AMRO N oli kaotanud olulised tootepädevused ja suure osa oma rahvusvahelisest võrgustikust. Mõlemad ettevõtjad seisid silmitsi tegevuslike probleemidega, mis olid seotud näiteks infotehnoloogia ning maksude ja riskijuhtimisega ning samuti ei olnud selge, kas neil oli piisavalt ulatust kõikides ärivaldkondades, kus nad tegutsesid. Madalmaade valitsus kaalus erinevaid alternatiive ning langetas kiiresti otsuse, et ühinemine koos lisakapitali pakkumisega oli parim viis elujõulisuse täielikuks taastamiseks. Ühinemisstsenaariumi puhul kompenseeris ettevõtja ABN AMRO N deposiidimahukas jaepangandustegevus ettevõtja FBN nõrka rahastamispositsiooni, samas kui ettevõtja FBN oleks täiendanud ettevõtjat ABN AMRO N suuremate ja rahvusvaheliste filiaalidega. Peale selle oli kombineeritud üksus paremal positsioonil praktiliste probleemidega toimetulekuks ning võis samuti kasu saada täiendavast mastaabisäästust. Ühinemise tõttu ei pidanud iga üksust eraldi üles ehitama.
- (240) Seoses ettevõtjate olukorraga iga meetme võtmise ajal (III) märgib komisjon, et ettevõtjate elujõulisus suudeti täiel määral taastada alles siis, kui kõik meetmed olid rakendatud. Need ettevõtjad ei olnud elujõulised vahepealses etapis, näiteks 21. novembril 2008, mil tehti ühinemisotsus. Sellega seoses rõhutab komisjon, et 2008. aasta detsembri lõpus ja seega pärast ühinemisotsuse tegemist, ähvardas ettevõtjat FBN olukord, kus tema kapital oleks võinud väheneda allapoole DNB sätestatud minimaalset kapitalinõuet, sest tema vara hulk vähenes ettevõtja ABN AMRO N tõttu. Ettevõtjat ABN AMRO N kajastati raamatupidamisarvestuses endiselt koos ettevõtjaga FBN, mis ei olnud enam realistlik⁽⁹⁵⁾ pärast meetme X puhul kasutatud hindamist ning seetõttu oli varade alla hindamine muutunud vältimatuks. Selleks et lahendada ettevõtja FBN kapitaliprobleemi, omandas Madalmaade valitsus ettevõtja ABN AMRO N ettevõtjalt FBN 6,5 miljardi euro eest ning võttis täiendavad kapitali korrigeerivad meetmed 2009. aasta lõpus, muutes teise taseme omakapitali esimese taseme omakapitaliks (vt käesoleva otsuse põhjendus 121 ja joonealune märkus nr 52). Madalmaade valitsuse, [...] ja [...] avaldused kinnitavad, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N
- seisid ka pärast 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehinguid ikka veel silmitsi oluliste elujõulisusega seotud probleemidega⁽⁹⁶⁾.
- (241) Samuti täheldab komisjon, et Madalmaade valitsus esitas täiesti korraliku restruktureerimise kava alles siis, kui otsus kõikide meetmete kohta oli juba langetatud. See aga näitab, et elujõulisus suudeti täiel määral taastada alles siis. Menetluse jooksul palus komisjon korduvalt esitada üksikasjalik restruktureerimise kava (vt nt põhjendus 137), mis oli hädavajalik, et hinnata, kas abi saanud ettevõtja elujõulisus oli täiel määral taastatud.
- (242) 4. detsembril 2009 esitas Madalmaade valitsus 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava, kuid sellest esimesest kavast puudusid ikka veel olulised elemendid, mida oli nimetatud restruktureerimist käsitlevas teatises, näiteks finantsprognoosid halvima stsenaariumi kohta. Vajalikud täiendused saabusid 23. märtsil 2010. Madalmaade valitsus vastas komisjoni varasematele nõuetele esitada restruktureerimise kava, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühinemisel oli ülioluline roll nende ettevõtjate restruktureerimisel. Valitsuse sõnul vajas ettevõtja ABN AMRO N üleminekut juhtiv meeskond aega kava koostamiseks ega oleks suutnud esitada terviklikku ülevaadet grupi tulevases ülesehituses enne ühinemise lõpuleviimist.
- 6.1.3. Eelise olemasolu ja järelused abi olemasolu kohta meetmete puhul, mis rakendati pärast 3. oktoobri 2008. aasta integreeritud tehinguid
24. detsembri 2008. aasta meede (meede Z)
- (243) Meede Z oli vajalik, et vältida ettevõtja FBN kapitalimäära langemist allapoole regulatiivsetes kapitalinõuetes sätestatud miinimumi.
- (244) Ettevõtja FBN kapitaliprobleem tulenes sellest, et ettevõtja ABN AMRO N oli tema raamatupidamisarvestuses kajastatud suure väärtusega. [...] hoolsuskohustuse aruandes esitatud simulatsioonid näitavad, et ettevõtja ABN AMRO N arvestusliku väärtuse langetamine 6,5 miljardi euroni

⁽⁹⁴⁾ 2008. aasta lõpus oli ettevõtja FBN laenu-deposiidi suhe 237 %.

⁽⁹⁵⁾ Osalus moodustas ikka veel umbes 24 miljardit eurot.

⁽⁹⁶⁾ Vt näiteks [...] märkused ning samuti rahandusministri märkused, mis on esitatud Madalmaade parlamendile edastatud 19. novembri 2009. aasta kirjas: „Autonoomsuse säilitamise stsenaarium oleks väheväärtslik. Ettevõtja FBN on suutnud teenida viimastel aastatel korralikku kasumit, kuid ettevõtjat peetakse liiga väikeseks, et ta võiks kasvada pikas perspektiivis ja jääda konkurentsivõimeliseks. Ettevõtjal ABN AMRO II on piisavalt suur turuosa jaepanganduse valdkonnas, kuid pärast eraldumist puuduvad tal ärikliendid.“ (Originaaltekst hollandi keeles, tõlkinud komisjon). Terviktekst on kättesaadav järgmisel veebisaidil: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2009/11/20/ec-remedy-en-herkapitalisatie-abn-amro-en-fortis-bank-nederland.html>

tähendaks ettevõtja FBN jaoks, et esimese taseme omakapitali ja kogukapitali adekvaatsuse määr oleksid vastavalt 3,8 % ja 7,6 %⁽⁹⁷⁾. Teisisõnu eksisteeris risk, et ettevõtja FBN puhul langeksid määrad allapoole regulatiivseid määrasid, mille kohaselt peaks minimaalne kapitali adekvaatsuse määr olema 8 % (kusjuures maksimaalselt pool sellest võiks olla teise taseme omakapital). [...] aruande kohaselt suurendas ettevõtja ABN AMRO N müümine Madalmaade valitsusele 6,5 miljardi euro eest ettevõtja FBN esimese taseme omakapitali ja kogukapitali adekvaatsuse määra vastavalt 7,8 %ni ja 15,7 %ni, lahendades sellega ettevõtja FBN kapitaliprobleemi ja võimaldades ettevõtjal turule jääda.

- (245) Meetmega anti ettevõtjale FBN eelis kapitali kujul, mida ta ei oleks turult leidnud. Samuti ei saanud ettevõtja kasutada ettevõttesiseselt alusvaralt teenitud kasumit selle probleemi (osaliseks) lahendamiseks ning seda osalt ka seetõttu, et seoses Madoffi pettusega teenis ettevõtja 2008. aastal 922 miljonit eurot kahjumit. Kuna ettevõtjat FBN ähvardas oht langeda allapoole kapitalinõuetes sätestatud miinimumi, võimaldas meede ettevõtjal järgida regulatiivseid nõudeid ja jätkata oma tegevust.
- (246) Komisjon on jõudnud järeldusele, et ettevõtja ABN AMRO N omandamine Madalmaade valitsuse poolt ei toimunud turutingimustel allpool esitatud põhjustel.
- (247) Turumajanduslik investor,⁽⁹⁸⁾ kes oleks olnud huvitatud ettevõtja ABN AMRO N omandamisest 2008. aasta detsembris, oleks kasutanud turuhinda, võttes arvesse tol konkreetsel hetkel valitsenud turutingimusi. [...] aruandes oli Madalmaade käsitlus kaks väärtust: kogu majandussüklit arvestav väärtus [5 – 9] miljardit eurot, mille puhul eeldati turgude normaliseerumist, ning valitsevate turutingimuste alusel arvatud väärtus [4 – 6,5] miljardit eurot, mis põhines 2008. aasta oktoobri

esimestel päevadel valitsenud turutingimustel⁽⁹⁹⁾. Turumajanduslik investor oleks kasutanud lähtepunktina valitsevate turutingimuste alusel arvatud väärtust.

- (248) Igal juhul oleks tulnud valitsevate turutingimuste alusel arvatud väärtust korrigeerida, et võtta arvesse turutingimuste halvenemist ajavahemikul 3. oktoobrist 2008 (nimelt [...] hindamisaruande kuupäev) kuni selle kuupäevani, mil Madalmaade valitsus otsustas omandada ettevõtja ABN AMRO N. Sellel ajavahemikul langes Euro Stoxx 50 indeks 22,2 %, samas kui Euro Stoxx Banks indeks langes 45,3 %.
- (249) Komisjon ei saa nõustuda Madalmaade valitsuse väitega, nagu ei oleks olnud vajalik korrigeerimine ettevõtja ABN AMRO N konservatiivse riskiprofiili tõttu (nimelt riskantsete varade puudumine, hea rahastamispositsioon jne). Langus turul oli laiaulatuslik ning seda eriti pangandussektori aktsiate puhul, näidates, et see ei olnud mitte nii väga seotud aktsia eripäradega, vaid pigem halvenenud majandus- ja finantsturgude tingimustega ning vajalike riskipremiate sellest tuleneva kasvuga. Seda arvesse võttes on vajalik korrigeerida 3. oktoobri 2008. aasta valitsevate turutingimuste alusel arvatud väärtust allapoole, et saada mõistlik hinnang ettevõtja ABN AMRO N väärtuse kohta 14. detsembril 2008. Kohaldades Euro Stoxx 50 indeksi ja Euro Stoxx Banks indeksi puhul täheldatud protsentide langust (22,2 % ja 45,3 %), saame turuhinnaks 2008. aasta detsembris [2,2 – 3,6] miljardit kuni [3,1 – 5,1] miljardit eurot (nimelt [4 – 6,5] miljonit eurot, mida on vähendatud 22,2 % ja 45,3 % võrra)⁽¹⁰⁰⁾.
- (250) Komisjon võib nõustuda, et – nagu Madalmaade ametiasutused väitsid – korrigeerimine on vajalik, et võtta arvesse asjaolu, et Madalmaade valitsus ei maksnud tehingu eest rahas. Meetme Y2 tulemusel omas Madalmaade valitsus ettevõtja FBN väljastatud laenu ning

⁽⁹⁷⁾ Vt [...] koostatud hoolsuskohustuse aruanne: osa 2: Fortis Bank Netherlands, lk 44, ja osa 5: sisulised märgukirjad, lk 65 jj. Kuna ettevõtja FBN oli liigitatud ettevõtja ABN AMRO N omakapitali hulka arvestatava osalusena, nõuti usaldatavusfiltrit käsitlevates eeskirjades, et ettevõtja FBN lahutaks ettevõtja ABN AMRO N väärtuse enda omakapitalist, 50 % oma teise tasandi omakapitalist (kui oli olemas piisaval määral teise taseme kapitali) ja 50 % oma esimese taseme omakapitalist (või rohkem, kui teise taseme omakapitali ei olnud piisavalt). Ettevõtja ABN AMRO N varade alla hindamine pidi toimuma olemasolevatest reservidest, mistõttu vähenes esimese taseme omakapital. Hinnates varad alla ja müües osaluse kohe, ei pidanud ettevõtja FBN enam kohaldama omakapitali hulka arvestatud osalusega seotud usaldatavusfiltrit esimese ja teise taseme omakapitali suhtes.

⁽⁹⁸⁾ Komisjon märgib, et ükski erainvestor ei esitanud pakkumist ettevõtja ABN AMRO N omandamiseks. Komisjon sai teada, et ettevõtja ING küll tutvus dokumentidega, kuid otsustas pärast hoolikat kaalumist, et tehing ei vasta tema finantsnõuetele. Ettevõtja rõhutas, et ennekiike peab ta aru andma oma aktsionäride ees (mis on ilmselgelt oluline erinevus võrreldes Madalmaadega, kes peab arvesse võtma ka avalikku huvi). Vt 29. septembri 2008. aasta pressiteade: http://www.ing.com/group/showdoc.jsp?docid=343126_EN&menopt=prmlpr

⁽⁹⁹⁾ Valitsevate turutingimuste alusel arvatud väärtuse puhul lähtuti kahest lähenemisviisist väärtuse hindamisele: hinna ja tulu analüüs, lähtudes võrdlusest konkurentidega, ning diskonteeritud dividendi lähenemisviis. Mõlema lähenemisviisi puhul saadi väärtuseks [4 – 6,5] miljardit eurot (vt [...] hindamisaruande lk 7).

⁽¹⁰⁰⁾ Puudub igasugune põhjus suurendada ettevõtja ABN AMRO N (mis kuulus juba alates 3. oktoobri 2008. aasta tehingutest Madalmaade valitsusele) väärtust võimalikust ühinemisest tulenevate sünergiate võrra. Meetmega Z kõrvaldati ettevõtja ABN AMRO N ettevõtja FBN bilansist ning ei olnud ühtegi teist potentsiaalset investorit, kes oleks suutnud teinida samas summas sünergiad ja samuti olnud valmis võtma neid sünergiad oma pakkumuses arvesse. Seetõttu ei lisaks Madalmaade valitsus kui turumajanduslik investor, kes üritab omandada äriühingut võimalikult madala hinnaga, neid sünergiad oma pakkumusse. Peale selle tuleks lisaarvumendina rõhutada, et tehinguga püüti peamiselt hoida ettevõtja FBN kapital suuremana nõutavast miinimumist. Ettevõtja FBN kapitalispositsioon oli tõepoolest väga haavatav ning ettevõtja ei olnud võimaline ühinemist ise eelrahastama. Stenaariumi puhul, mille kohaselt meedet Z ei oleks kasutatud, oleks ettevõtja FBN sattunud finantsraskustesse ning ühinemise läbiviimine ja sellega seotud sünergiate saavutamine ei oleks olnud võimalik.

seejärel tasus valitsus ettevõtjale FBN ettevõtja ABN AMRO N eest, loobudes osaliselt selle laenu sissenõudmisest, mille nominaalväärtus oli 6,5 miljardit eurot. Kuna teiste pankade väljastatud laenudega kaubeldi tol hetkel madalamal tasemel võrreldes nimiväärtusega, võib komisjon nõustuda, et selle laenuinstrumendi väärtus, mille tagasimaksmise nõudmisest loobuti, oli alla nimiväärtuse. Olemasoleva turuteabe põhjal võiks komisjon nõustuda [10 – 30] % või [0,65 – 1,95] miljardi euro suuruse korrigeerimisega. See tähendaks, et tegelik tehinguhind oleks pigem [4,55 – 5,85] miljardit eurot (6,5 miljardit eurot miinus [0,65 – 1,95] miljardit eurot), mitte aga 6,5 miljardit eurot ⁽¹⁰¹⁾.

(251) Meetmega Z antud abi suurus kujuneks sel juhul makstud hinna ja ettevõtja ABN AMRO N turuväärtuse vahena. See jääks siis [0 – 2,75] miljardi euro ([4,55 – 5,85] miljardit eurot miinus [3,1 – 5,1] miljardit eurot) ja [0,95 – 3,65] miljardi euro ([4,55 – 5,85] miljardit eurot miinus [2,2 – 3,6] miljardit eurot) vahele.

(252) Komisjon ei näe mingit alust Madalmaade valitsuse väidetele, et tema määratud väärtust (6,5 miljardit eurot) kinnitas veenvalt teiste konsortsiumi liikmete heakskiit ja [...] aruanne. Ettevõtja ABN AMRO N eest ülemäära suure hinna maksmine ei mõjutanud teisi konsortsiumi liikmeid, mis tähendab, et nende heakskiit müügile ei olnud iseenesest heakskiit väärtusele. Samuti puuduvad tõendid selle kohta, et konsortsiumi liikmed oleksid ise uue hinnangu esitanud. Ka [...] kiri ei kinnita Madalmaade valitsuse väidet. [...] vaid kinnitas kasutatud meetodit ja protsessi ning tema lühikest aruannet ei saa käsitada usaldusväärse hinnanguna. Ka [...] aruandes võeti aluseks Madalmaade valitsuse poolt ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N eest 3. oktoobril 2008 makstud hind. Nagu eespool öeldud, ei toimunud 3. oktoobri 2008. aasta tehing turutingimustel. Abi hõlmavat tehingut ei saa kasutada turuhinna arvutamiseks.

(253) Ka ettevõtja Fortis SA/NV aktsionäride heaks töötavate ekspertide aruanne ei kinnita oletust, et Madalmaad ei maksnud liiga kõrget hinda. Aruande näol on tegemist vaid protsessi jooksul kasutatud hinnangute ja hindamismeetodite korduvanalüüsiga, mitte aga uue hindamisega. Aruannet tuleks käsitleda selles kontekstis. Ettevõtja Fortis SA/NV aktsionärid olid mures, et nad said Madalmaade omandatud vara eest liiga madalat hinda, ning aruandes käsitleti peamiselt seda väidet, et Madalmaade valitsus maksis liiga madalat hinda. Peale selle tuleks mainida, et punktid, millele Madalmaade valitsus viitab,

ei käsitle mingil moel ettevõtjat ABN AMRO N eraldi seisvalt, vaid neis viidatakse ainult Madalmaade valitsuse omandatud varade kogupaketile.

(254) Seepärast tuleb järeldada, et meede Z kujutab endast riigiabi ettevõtjale FBN, sest sellega antakse nimetatud ettevõtjale kapital, mis võimaldab tal turule jääda. Kindlaksmääratud abisumma jääb vahemikku [0 – 2,75] miljardist eurost [0,95 – 3,65] miljardi euroni.

Meede A ettevõtja ABN AMRO Z 1,7 miljardi euro suuruse kapitali puudujäägi katmiseks

(255) Komisjon on jõudnud järeldusele, et ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi katmine oli Madalmaade valitsuse, mitte aga ettevõtja ABN AMRO N kohustus. Alates 3. oktoobrist 2008 oli Madalmaade valitsus seotud aktsionäride lepingu tingimustega. Sellest tulenevalt oli valitsus aktsionäride lepingus kirjeldatud tingimuste tõttu kohustatud eraldama ettevõtja ABN AMRO Holding. Kuna finantsjärelevalve asutus lubas eraldamisprotsessi alustada alles pärast ettevõtja ABN AMRO Z kapitaliprobleemi lahendamist, ei olnud Madalmaade valitsusel ja teistel konsortsiumi liikmetel muud valikut, kui katta ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujääk.

(256) Ettevõtja ABN AMRO N toimis vaid vahelülina, et anda vajalik kapital ettevõtjale ABN AMRO Z, kellel tegevusvaldkonnad puudusid.

(257) Komisjon ei ole leidnud tõendeid kaudse abi andmise kohta ettevõtjale ABN AMRO N. Madalmaade valitsuse esitatud selgitused kinnitasid, et kõik tähtsust omavad finantstehingud ettevõtjate ABN AMRO Z ja ABN AMRO N vahel toimusid turutingimustel või enne valitsuse sekkumist 3. oktoobril 2008.

(258) Nagu on mainitud põhjenduses 110, jäi kapitali toetusmeede pärast ettevõtja ABN AMRO II eraldamist ettevõtjast ABN AMRO Bank jõesse, et katta 500 miljoni euro suurust usaldatavusmarginaali ja 1,2 miljardi euro suurust integratsioonikulusid, samas kui kohustuslikest vahetatavatest väärtpaberitest tulenev raha suunati ettevõtjasse ABN AMRO Z. Seega alates päevast, mil ettevõtja ABN AMRO II eraldati ettevõtjast ABN AMRO Bank (nimelt 6. veebruar 2010) (kuni kapitali toetusmeetme kohaldamine lõpetati 2010. aasta oktoobris), kujutas kapitali toetusmeede riigiabi ettevõtjale ABN AMRO II, samas kui kohustuslikust vahetatavast väärtpaberist saadav 1,7 miljardit eurot – mis kanti üle ettevõtjale ABN AMRO Z – lakkas alates samast kuupäevast olemast riigiabi ettevõtjale ABN AMRO N/ABN AMRO II. Seetõttu ei muuda need muudatused abi suurust, vaid muutus toimub ainult

⁽¹⁰¹⁾ Mitmed pangad on praeguse finantskriisi jooksul ostnud oma allutatud laenu tagasi märkimisväärse allahindlusega (nn kohustuste juhtimine), olles seeläbi suutelised tekitama esimese taseme omakapitali, mis on proportsionaalse allahindlusega.

instrumentides, mille kaudu abi pakuti, ja abi kestuses. See vormi muutus ei tõstata mingeid probleeme, mida tuleks käesolevas otsuses edaspidi silmas pidada.

- (259) Seetõttu tuleks järeldada, et meede A ei kujuta endast riigiabi. Aktsionäride lepingu kohaselt oli Madalmaade valitsus kui ettevõtja Fortis SA/NV õigusjärglane kohustatud lahendama ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägiga seotud probleemi. Seetõttu ei kujuta meede endast valikulist eelist ettevõtjale ABN AMRO N ega vabasta seda ettevõtjat kuludest, mida ta tavapäraselt oleks pidanud kandma.

Meede B1, millega anti 500 miljonit eurot ABN AMRO Z kapitali puudujäägi katmiseks

- (260) Kuna kapitali toetusmeetmest ei piisanud ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi katmiseks, pidi Madalmaade valitsus andma lisakapitali kohustusliku vahetatava väärt-paberi kaudu. Meetme A puhul esitatud arutluskäik kehtib ka meetme B1 puhul.
- (261) Seepärast tuleks järeldada, et meede B1 ei kujuta endast riigiabi, sest ettevõtja ABN AMRO Z kapitali puudujäägi rahastamine oli aktsionäride lepingust tulenev Madalmaade valitsuse kohus ja ei kujuta endast valikulist eelist ettevõtjale ABN AMRO N.

Meetmed B2 ja B3: rekaptaliseerimine eraldumiskulude rahastamiseks

- (262) Kogusumma 1,08 miljardit eurot (nimelt meetmed B2 ja B3 koos) hõlmavad üldiseid eraldumiskulusid summas 480 miljonit eurot, kauplemisosakonna loomisega seotud kuludid summas 90 miljonit eurot ja usaldatavusmarginaali kindlusvaru summas 500 miljonit eurot. Oluline on eristada 500 miljoni euro suurust usaldatavusmarginaali kindlusvaru ja muid eraldumiskulusid summas 580 miljonit eurot.
- (263) Muude eraldumiskuludega seoses nõustub komisjon, et aktsionäride lepingu kohaselt oli Madalmaade valitsus kohustatud jagama ettevõtja ABN AMRO Holding kolme eraldiseisvasse ossa, järgides aktsionäride lepingus esitatud suuniseid. Teisisõnu tulenevad eraldumiskulud aktsionäride lepingus Madalmaade valitsusele kui ettevõtja Fortis SA/NV õigusjärglasele pandud kohustustest. Netopõhiselt ei omanda ettevõtja ABN AMRO N selle meetme tõttu paremat kapitalipositsiooni, sest Madalmaade valitsuse tehtud kapitalimahutus läheb viivitamata eraldumiskulude katteks.
- (264) See arutluskäik ei kehti aga 500 miljoni euro suuruse usaldatavusmarginaali kindlusvaru puhul, sest puudusid lepingulised kohustused, mille alusel oleks valitsus seda võimaldama pidanud. Kui Madalmaade valitsus ei oleks seda abi andnud, oleks ettevõtja ABN AMRO N olnud halvemas finantsolukorras ning ta oleks olnud kohus-

tatud näiteks kapitali vabastamiseks vähendama riskiga kaalutud vara. Teisisõnu on usaldatavusmarginaal valikuline eelis, mis parandas ettevõtja ABN AMRO N konkurentsipositsiooni võrreldes olukorraga, kui meedet ei oleks rakendatud.

- (265) Seepärast tuleb järeldada, et kui üldised eraldumiskulud ei kujuta endast riigiabi, siis 500 miljonit euro suurune usaldatavusmarginaali rahastamine (nimelt osa meetmest B3) seda siiski on. See annab ettevõtjale ABN AMRO N lisakapitali ja kujutab endast valikulist eelist.

Meede B4: rekaptaliseerimine sellise kapitali puudujäägi katmiseks, mis tuleneb väljumisest äriüksusesse New HBU tehtud investeeringust, ning meede B5: rekaptaliseerimine integratsioonikulude katmiseks

- (266) Komisjon täheldab, et kui Madalmaade valitsus omandas ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N, siis puudus igasugune lepingust tulenev või majanduslik kohustus need ettevõtjad ühendada. Ettevõtja ABN AMRO N varahaldusdivisjon oli tõepoolest integreeritud ettevõtjaga Fortis Bank SA/NV, kuid see divisjon ei ole pankade jaoks hädavajalik, sest paljud pangad ostavad varahaldustooted sisse sellele spetsialiseerunud välistelt teenusepakkujatelt. Madalmaade valitsus oli see, kes otsustas 21. novembril 2008 ühendada ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN, sest ta ise eelistas seda valikut võrreldes teiste restruktureerimisalternatiividega, näiteks eraldiseisev strateegia kahele pangale, ühe või mitme ettevõtja kiire müük või suuremate tütaretevõtjate kiire müük.
- (267) Ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N ei suutnud maksta ühinemisega kaasnevat vältimatuid integratsioonikulusid ise. Komisjon täheldab, et Madalmaade valitsus on ühinemist kaitsnud avalikkuse ees, öeldes, et „kaks panka koos on tugevamad kui eraldi“⁽¹⁰²⁾. Ühinemisega peaks tõepoolest kaasnema suured eelised sünergiate kujul (hinnanguliselt 1,1 miljardit eurot aastas enne maksude mahaarvamist) ja tugevam konkurentsipositsioon (näiteks suuremad turuosad, parem finantsbaas jne).

- (268) Ühinemisest kasu saamiseks pidid ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N kandma erinevaid kulusid (nimelt ühinemise heastamisvahendiga seotud kulud, integratsioonikulud). Madalmaade valitsus tasus need kulud rekaptaliseerimise teel (ajal, mil kapitali hankimine oli keeruline), samas kui ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N said kogu kasu endale. Seetõttu anti selle meetmega ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N ilmselge eelis.

⁽¹⁰²⁾ „Kaks panka koos on tugevamad kui eraldi. Pankadel on omadusi, mis täiendavad üksteist suurel määral. Ettevõtjal ABN AMRO on head jaepangandus- ja VKEdele suunatud teenused ning ettevõtjal Fortis on head sisemised kauplemisomadused. Kuna ettevõtja Fortis SA/NV kadus, pidid mõlemad pangad tegema uusi investeeringuid. Neid investeeringuid on targem teha üks, mitte kaks korda.“ (Originaaltekst hollandi keeles, tõlkinud komisjon). (Allikas: „Vragen over de ingeslagen richting voor de bedrijven en de besluitvorming daartoe, het beloningsbeleid en de toekomstige rol van de Staat in deze bedrijven“; pressiteade, milles selgitatakse Madalmaade valitsuse 21. novembri 2008. aasta otsust ühendada ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N).

(269) Madalmaade valitsuse sõnul oli ühinemisel positiivne nüüdispuhasväärtus⁽¹⁰³⁾. Kuid nagu põhjendustes 235–242 juba põhjalikult käsitletud, järgnesid meetmed B4 ja B5 muudele riigiabimeetmetele ning on osa laiemast restruktureerimise kavast; seega turumajandusliku investori põhimõtet ei kohaldata.

(270) Seetõttu tuleb järelada, et meetmed B4 ja B5 kujutavad endast riigiabi vastavalt summas 300 miljonit eurot ja 1,2 miljardit eurot. Nendega antakse ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N valikuline eelis kapitali võimaldamise näol.

Meede C: ettevõtja FBN rekapiitalseerimine

(271) Meetmega C antakse ettevõtjale FBN kapitali, mis võimaldas tal järgida finantsjärelevalve asutuse minimaalseid regulatiivseid nõudeid. Kui Madalmaade valitsus ei oleks muutnud teise taseme omakapitali esimese taseme omakapitaliks, oleks võinud juhtuda, et ettevõtja FBN oleks pidanud oma tegevuse lõpetama või oleks olnud kohustatud otsima alternatiivseid lahendusi, näiteks vähendama oma riskiga kaalutud vara, et vabastada esimese taseme omakapitali. Tänu meetmele ettevõtja FBN kapital suurenes ja ettevõtja saavutas tugevama konkurentsipositsiooni võrreldes olukorraga, kui abi ei oleks antud.

(272) Madalmaade valitsus muutis teise tasandi võlainstrumendid nominaalväärtusega 1,35 miljardit eurot esimese tasandi omakapitaliks sama summa ulatuses. Selle muutmise tulemusel saavutatakse samasugused rahavood, nagu stsenaariumi korral, mille kohaselt ettevõtja FBN oleks ostanud Madalmaade valitsusele kuulunud teise tasandi instrumendid tagasi nimiväärtusega, mille tulemusel oleks kapital suurenenud sama summa võrra. Analoogselt põhjenduses 250 esitatuga võib komisjon nõustuda, et nende võlainstrumentide turuväärtus, mille sissenõudmisest Madalmaade valitsus loobus, oli alla nimiväärtuse. Võttes arvesse teiste pankade samalaadsete instrumendide allahindlusi, on [135 – 405] miljoni euro suurune (või [10 – 30] %) allahindlus põhjendatud. Teisisõnu maksis ettevõtja FBN Madalmaade valitsusele kaudselt [135 – 405] miljonit eurot ülemäära, ostes kaudselt instrumendi tagasi nimiväärtusega. Abi suurus oleks seega pigem [0,945 – 1,215] miljardit eurot, mitte aga 1,35 miljardit eurot.

(273) Komisjon ei saa nõustuda Madalmaade valitsuse väitega, nagu oleks meede kooskõlas turumajandusliku investori põhimõttega. Meede on võetud pärast muid riigiabi sisaldavaid meetmeid, nagu on selgitatud põhjendustes 235–242. Seega turumajandusliku investori põhimõtet ei kohaldata.

(274) Seetõttu tuleks järelada, et meede C kujutab endast riigiabi summas [0,945 – 1,215] miljardit eurot, sest meetmega anti ettevõtjale FBN eelis lisakapitali kujul.

Meede D: rahalised maksed teistele konsortsiumi liikmetele

(275) Teistele konsortsiumi liikmetele tehtud maksetega seoses on komisjon jõudnud järeldusele, et maksed on tõepoolest seotud aktsionäride lepingust tulenevate kohustustega. Konsortsiumi liikmed olid eeldanud, et eraldumisprotsessi jooksul võib tekkida mõni ootamatu probleem, ning aktsionäride lepingus on kirjeldatud menetlust, mida nende probleemide lahendamiseks tuleb kasutada. Komisjon ei ole leidnud tõendeid selle kohta, et Madalmaade valitsuse maksetega teistele konsortsiumi liikmetele oleks kaasnenud netovarade täiendav üleandmine ettevõtjale ABN AMRO N või mis tahes muu eelis ettevõtja jaoks.

(276) Seetõttu tuleks järelada, et meede D ei kujuta endast riigiabi, sest meede D oli aktsionäride lepingust tulenev kohustus, mille pidi täitma valitsus, mitte aga ettevõtja ABN AMRO N. Meetmega ei kaasnenud mingit valikulist eelist ettevõtja ABN AMRO N jaoks.

Meede E: riigigarantii laenule vastastikuste kohustuste lahendamiseks

(277) Komisjon on jõudnud järeldusele, et vastastikused kohustused on suures osas seotud ettevõtja ABN AMRO N konkreetse eraldamisega tema emaetevõtjast ABN AMRO Bank (nüüd RBS NV). Madalmaade äriõiguse kohaselt jääb ettevõtja Deutsche Bank kui äriüksuse New HBU omandaja vastutavaks ettevõtja AB AMRO Bank võlgade eest, kui viimati nimetatud ettevõtja ei täida oma kohustusi. Seepärast soovib ettevõtja Deutsche Bank vabaneda riskist, mis tal on seoses ettevõtjaga ABN AMRO Bank. Kui ettevõtja ABN AMRO N ei oleks eraldunud ettevõtjast ABN AMRO Bank, ei oleks neid vastastikuseid kohustusi äriüksuse New HBU ja ettevõtja ABN AMRO Bank vahel eksisteerinud. Seetõttu andis Madalmaade valitsus garantii seoses vastastikuste kohustustega, mis eksisteerivad vaid ettevõtja ABN AMRO N eraldumise tõttu. Madalmaade valitsus ei anna garantiid äriüksuse New HBU ja ettevõtja ABN AMRO N vastastikuste kohustustega seoses.

(278) Seetõttu tuleks järelada, et saab nõustuda sellega, et meede E ei kujuta endast riigiabi, sest ettevõtja ABN AMRO N eraldamine ettevõtjast ABN AMRO Bank on Madalmaade valitsuse kohustus, mis tuleneb aktsionäride lepingust.

6.1.4. Riigiabi suuruse määramine

(279) Ettevõtja ABN AMRO Group (või ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N enne ühinemist) on saanud kasu rekapiitalseerimisabist, mis jääb vahemikku 4,2 miljardit eurot ja 5,45 miljardit eurot. See summa tähendab 2,75–3,5 % ettevõtja ABN AMRO Group riskiga kaalutud varast.

⁽¹⁰³⁾ Madalmaade kontrollikoja aruandes esitatakse mõned märkused valitsuse arvutuste kohta (vt järgnev veebisait: http://www.rekenkamer.nl/Actueel/Onderzoeksrapporten/Bronnen/2009/12/Verkoop_onderdelen_ABN_AMRO_als_EC_remedy/Rapport_Verkoop_onderdelen_ABN_AMRO_als_EC_remedy).

- (280) Komisjon täheldab, et ettevõtja FBN sai kasu ka väga suurest likviidsusabist ning seda nii suht- kui ka absoluutarvudes.

Tabel 5

Riigiabi: kokkuvõtlik tabel rekapiitalseerimisabi ja likviidsusabi kohta

Rekapitalseerimisabi					
(kõik arvud on esitatud miljardites eurodes)	Riigiabi minimaalselt	Riigiabi maksimaalselt	Ettevõtjatest FBN ja ABN AMRO N koosneva üksuse riskiga kaalutud vara	Riskiga kaalutud vara min %	Riskiga kaalutud vara max %
Meede Z: Madalmaade valitsus omandab ettevõtja AA ettevõtjalt FBN	[0 – 2,75]	[0,95 – 3,65]	162,6 ⁽¹⁾	[0 – 1,7] %	[0,6 – 2,25] %
Meede B3: eraldumiskulud (usaldatavusmarginaal)	0,5	0,5	149,5 ⁽²⁾	0,33 %	0,33 %
Meede B4: äriüksuse New HBU müügiga seotud kapitali puudujääk	0,3	0,3	149,5	0,20 %	0,20 %
Meede B5: integratsioonikulud	1,2	1,2	149,5	0,80 %	0,80 %
Meede C: teise taseme omakapitali muutmine esimese taseme omakapitaliks	[0,945 – 1,215]	[0,945 – 1,215]	149,5	[0,63 – 0,82] %	[0,63 – 0,82] %
Rekapitalseerimisabi kokku	4,2	5,45		2,75 %	3,5 %
Rahastamis-/likviidsusabi					
Meede Y1: lühiajaline likviidsusvahend	45				
Meede Y2: pikaajalised laenud	7,9				
Uue laenuinstrumendi väljastamine, mis on tagatud Madalmaade tagatise andmise skeemiga	18,8				
Rahastamis-/likviidsusabi kokku	71,7 (või 52,9, kui korrigeerida summat topeltarvestamise vältimiseks ⁽³⁾)				

⁽¹⁾ Kahe üksuse (nimelt ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N) kombineeritud riskiga kaalutud vara 2008. aasta lõpus.

⁽²⁾ Kahe üksuse (nimelt ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N) kombineeritud riskiga kaalutud vara 2009. aasta lõpus.

⁽³⁾ Riigigarantiiga laenu kasutati selleks, et maksta tagasi 45 miljardit euro suuruse lühiajalise likviidsusvahendi kaudu saadud rahastamine. Teisisõnu ei kehtinud need kaks meetet samaaegselt, vaid järgnesid teineteisele. Topeltarvestuse korrigeerimise käigus võetakse seda arvesse.

6.2. Erinevate riigabimeetmete kokksobivus siseturuga

- (281) Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis b antakse komisjonile volitused kuulutada abi siseturuga kokksobivaks, kui see abi on ette nähtud „mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks”. Madalmaade majanduse puhul oli tõsise häire esinemise riski kinnitatud sellega, et komisjon oli mitmel korral heaks kiitnud Madalmaade ametiasutuste poolt finantskriisiga võitlemiseks võetud meetmed, näiteks hoiuste tagamise skeem.

- (282) Sellega seoses on siiski oluline märkida, et Esimese Astme Kohus on rõhutanud, et aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti b tuleks kohaldada piiravalt, ⁽¹⁰⁴⁾ st et majanduses esinev tõsine häire peaks mõjutama kogu liikmesriiki, mitte olema lihtsalt piirkondlikku laadi. Komisjon märgib, et ettevõtjad ABN AMRO N ja FBN on Madalmaade juhtivad pangad, kellel on üleriigiline filiaalide võrgustik ja juhtiv turupositsioon erinevates turusegmentides Madalmaade ja- ja VKE-pangandusturul. Pidades silmas erinevaid ebakindlusi, mis on seotud globaalsest finants- ja majanduskriisist väljatulekuga, tekitaks nende pankade tegevuse lõpetamine tõsise häire Madalmaade majanduses ning seega võib hinnata Madalmaade valitsuse antud riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel.
- (283) Komisjon on esitanud rohkem üksikasju konkreetsete meetmete siseturuga kokkusobivuse kohta oma pangandusteatises, rekapiitalseerimise teatises ja langenud väärtusega vara käsitlevas teatises ning vajaliku restruktureerimise kohta restruktureerimise teatises.
- (284) Iga meedet tuleks analüüsida asjaomase komisjoni teatise valguses. Kapitali toetusmeede ei hõlma langenud väärtusega vara ja seda tuleb *de facto* vaadelda rekapiitalseerimis-meetmena. Kuid langenud väärtusega vara käsitleva teatise üldpõhimõtteid tuleks siiski kohaldada, et kapitali toetusmeede oleks kooskõlas siseturuga. Võrdsete võimaluste säilitamiseks pidi komisjon kontrollima, kas kapitali toetusmeedet ei kasutatud portfelli oodatava kahjumi ülekandmiseks riigile. Meede A peaks samuti sisaldama piisavat stiimulit investeringust väljumiseks ning kui majanduslik olukord peaks halvenema, pidi ettevõtja ABN AMRO N ikkagi kandma mõningast kahju nn *vertical slice* restruktureerimise kaudu. Likviidsusmeetmeid (meetmed Y1 ja Y2) tuleks hinnata pangandusteatisest lähtuvalt ning rekapiitalseerimis-meetmeid (konkreetsemalt meetmeid Z, B4 ja B5 ning samuti 500 miljoni euro suurust usaldatavusmarginaali, mis on meetmete B3 ja C osa) tuleks hinnata rekapiitalseerimise teatisest lähtuvalt.
- 6.2.1. Meetmete Y1 ja Y2 vastavus pangandusteatisele
- (285) Selleks, et meetmed Y1 ja Y2 oleksid kooskõlas pangandusteatisega, peaksid nad olema sihipärased, proportsionaalsed ja koostatud nii, et vältida konkurentsi põhjendamatu moonutamist.
- (286) Komisjon kordab 8. aprilli 2009. aasta otsuse põhjenduses 51 esitatud järeldust, et meede, millega katkestati kõik seosed ettevõtja FBN ja tema piiratud likviidsusega
- emaettevõtja Fortis SA/NV vahel, oli vajalik, et kaitsta ettevõtjat FBN tema emaettevõtja tolleaegsete tõsiste raskuste eest. Seetõttu võib meedet pidada sihipäraseks, et päästa ettevõtja FBN.
- (287) Samuti peaksid meetmed Y1 ja Y2 olema proportsionaalsed ja mitte moonutama konkurentsi tarbetult. Sellega seoses peab komisjon positiivseks Madalmaade valitsuse välja töötatud hinnastamissüsteemi, mille eesmärk oli luua tagatise andmise skeemiga võrdsed võimalused (vt põhjendus 169). Tagatise andmise skeemi osas on komisjon järjepidevalt nõudnud, et liikmesriigid võtaksid üle 3-kuuliste (ja mitte üle 12-kuuliste) garantiide eest tasu vähemalt 50 baaspunkti. Komisjon leidis, et Madalmaade valitsus ei nõudnud üle 3-kuuliste laenude puhul järjepidevalt EURIBORi + 50 baaspunkti tasumist. Seetõttu saab komisjon tunnistada meetme Y1 siseturuga kokkusobivaks ainult juhul, kui tehakse 18,2 miljoni euro suurune korrigeeriv makse eesmärgiga tagada, et üle 3-kuulise tähtajaga laenude eest tasutakse nõuetekohaselt EURIBOR + 50 baaspunkti. Komisjonil on hea meel märkida, et kõik likviidsusvahendid maksti tagasi ja nende kasutamine lõpetati 2009. aasta juuni lõpuks.
- (288) Seoses meetmega Y2 täheldab komisjon, et kuna Madalmaade valitsus ei muutnud laenude intressimäärasid ja tähtaegu, sai ettevõtja FBN kasu suhteliselt odavatest laenudest, mis võis moonutada konkurentsi. Seetõttu võib komisjon tunnistada meetme kokkusobivaks pangandusteatisega, kui kõik käesolevas otsuses tagapool sätestatud tingimused ja konkreetsemalt meetmed konkurentsi moonutamise piiramiseks on nõuetekohaselt rakendatud.
- 6.2.2. Meetmete Z, B3 (nimelt 500 miljonit eurot), B4, B5 ja C vastavus rekapiitalseerimisteatisele
- (289) Komisjon on jõudnud järeldusele, et asjaomased meetmed kehtestati tõelise vajaduse rahuldamiseks ja kujutasid endast hädavajalikku miinimumi, et taastada asjaomaste ettevõtjate elujõulisus täiel määral.
- (290) Hüvitise osas täheldas komisjon, et riik oli juba ettevõtja FBN 100 % lihtaktsiate omanik (ja kaudselt ettevõtja ABN AMRO N 100 % omanik). Kõik need meetmed olid hädavajalikud selle osaluse väärtuse säilitamiseks.
- (291) Ettevõtja ABN AMRO Group omakapitali tootlus 2013. aastal on umbes [...] %, mis näitab, et tänu riigi sekku-misele on loodud elujõuline ja kasumlik üksus.

⁽¹⁰⁴⁾ Vt liidetud kohtuasjad T-132/96 ja T-143/96: Freistaat Sachsen ja Volkswagen AG vs. komisjon, EKL 1999, lk II-3663, punkt 167.

(292) Kõik ettevõtja ABN AMRO Group kättesaadavad väärtuse hinnangud on tunduvalt kõrgemad meetmete Z, B3, B4, B5 ja C alusel saadud abisummast (nimelt vahemikus 4,2 miljardist eurost 5,45 miljardi euroni). Seega saab riik tulevikus nõuetekohast hüvitist ettevõtjatele ABN AMRO N ja FBN antud abi eest ⁽¹⁰⁵⁾.

(293) Eespool toodud silmas pidades on komisjon jõudnud järeldusele, et meetmed Z, B3, B4, B5 ja C on kooskõlas rekapiitalseerimise teatisega, kui käesolevas otsuses taga-pool sätestatud tingimused on nõuetekohaselt täidetud.

6.2.3. Kapitali toetusmeetme vastavus langenud väärtusega vara käsitlevas teatises sätestatud põhimõtetele

(294) Komisjon tunnistab, et Madalmaade valitsuse kehtestatud kapitali toetusmeede erineb tavapäraest langenud väärtusega varaga seotud meetmetest, mida on muude juhtumite puhul hinnatud. Kui muude langenud väärtusega varaga seotud meetmete eesmärk oli vabastada pangad sellest varast, siis kõnealuse kapitali toetusmeetmega kaitstav portfell on tavapärane Madalmaade laenuportfell, mille puhul ei oodanud ettevõtja ABN AMRO N ega väliseksperdid tulemuste märgatavat halvenemist.

(295) Komisjon täheldab, et tavapärane rekapiitalseerimine ettevõtja ABN AMRO N tasandil ei olnud Madalmaade valitsuse jaoks kasulik, sest sel hetkel ei olnud tegemist eraldi-seisva juriidilise üksusega ja Madalmaade valitsus ei oleks suutnud kaitsta oma kapitalimahutust ning sellel oleksid olnud negatiivsed tagajärjed, eelkõige majanduskriisi stes-naariumi puhul. Peale selle ei olnud tehingu suurust ja ettevõtja ABN AMRO Bank NV – ettevõtjate ABN AMRO N ja ABN AMRO Z emaetvõtja – eraldamisega seotud keerulisi aspekte arvesse võttes võimalik kasutada kapitali toetamiseks erakapitali.

(296) Seda konkreetset tausta silmas pidades võib komisjon nõustuda, et kapitali toetusmeede oli pigem alternatiiv tavapärasele kapitali suurendamisele, mitte aga kaitse riskantsete varade eest, ning seetõttu on tegemist vajaliku ja asjakohase sihipärase meetmega ettevõtja ABN AMRO Z konkreetse kapitaliprobleemi lahendamiseks.

(297) Olenemata asjaolust, et meede on peamiselt rekapiitalseerimise asendusmeede, peaks meede olema kooskõlas muude kapitalitoetuskavadega, kaitstes seeläbi siseturгу, nagu on selgitatud põhjenduses 284.

(298) Komisjon on jõudnud järeldusele, et Madalmaade valitsus on esitanud piisavalt tõendeid kinnitamaks, et hinnang oli selline, et oodatava kahju kannab ettevõtja ABN AMRO N või tema õigusjärglane. Turuandmetest (eelkõige reitinguaruannetest), ajaloolistest andmetest ja

viimati ettevõtja ABN AMRO N poolt esitatud tõenditest nähtub, et iga-aastasest esimese kahjukandmise järguga seeriast suurusjärgus 20 baaspunkti peaks piisama, et katta oodatav kahju.

(299) Hüvitis, mida ettevõtja ABN AMRO N maksab, ei ole väiksem langenud väärtusega vara käsitlevas teatises ja rekapiitalseerimise teatises nõutust. Hüvitisest nähtub, et ettevõtja ABN AMRO N maksab 10 % kapitalist, mis vabastatakse riskiga kaalutud vara vähendamise tehingu tulemusel. Määr on kooskõlas rekapiitalseerimise teatise punktis 27 sätestatud miinimummääradega. Võttes arvesse suhteliselt suur hüvitist, võib 5 % osa nn *vertical slice* restruktureerimisest ja tagasinõudmise mehhanismi pidada kooskõlas olevaks langenud väärtusega vara käsitleva teatise punktiga 24 joonealuse märkusega nr 15.

(300) Ka meede A sisaldab piisavaid stiimuleid investeringust väljumiseks. Põhjenduses 107 kirjeldatud ostuoptsioonid näitavad, et meetme kasutamise lõpetamine on ettevõtja ABN AMRO N (või nüüd ettevõtja ABN AMRO Group) jaoks lihtne. Peale selle on hinnastamine selline, et meetme kasutamine muutub aja möödudes kallimaks. Lepingutingimustest nähtub, et hinnastamist ei kohandata, kui ettevõtja ABN AMRO Group hakkab arvutama oma kapitalinõudeid Basel II alusel. Sellise kohandamise puudumine vähendab meetme kapitali toetavat mõju, samas garantiitasu ei vähene. Peale selle arvutatakse esimese kahjukandmise järguga seeria protsendina portfelli esialgsest väärtusest, nii et esimese kahjukandmise järguga seeria kui protsent olemasolevast portfelist (nimelt esialgne portfell, mida on korrigeeritud muu hulgas tagasimaksetega) suureneb aja jooksul järk-järgult.

(301) Pidades silmas kapitali toetusmeetme tunnusjooni ning 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava ja 2010. aasta novembri ajakohastatud restruktureerimise kava, nagu on kirjeldatud käesoleva otsuse punktis 2.3, leiab komisjon, et meede A on kooskõlas langenud väärtusega vara käsitleva teatise üldpõhimõtete ja siseturu põhimõtete ja nagu on selgitatud põhjenduses 284.

(302) Asjaolu, et ettevõtja ABN AMRO Group lõpetas kapitali toetusmeetme kasutamise peagi pärast Basel II nõuete rakendamist, kinnitab tagantjärele põhjendustes 294–301 esitatud analüüsi.

6.3. Abi ning 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava ja 2010. aasta novembri ajakohastatud restruktureerimise kava hindamine restruktureerimise teatise alusel

(303) Võttes arvesse abi suurust ja ulatust vastavalt eelmistes põhjendustes kirjeldatule ning eelkõige asjaolu, et rekapiitalseerimisabi on suurem kui 2 % riskiga kaalutud varast, usub komisjon, et põhjalik restruktureerimine on vajalik kooskõlas restruktureerimise teatise punktiga 4.

⁽¹⁰⁵⁾ Selles hinnangus ei võeta arvesse asjaolu, et lisaks saab riik hüvitist 3. oktoobril 2008 ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N omandamise eest tasutud summadel, mida ei käsitata käesolevas otsuses abina.

6.3.1. *Elujõulisus*

- (304) Restruktureerimise kavas tuleks näidata, et panga strateegia põhineb sidusal kontseptsioonil ja et pank on taastanud pikaajalise elujõulisuse ilma, et ta peaks edaspidi riigi abile toetuma.
- (305) Nagu juba järeldatud 5. veebruari 2010. aasta otsuses, ei hõlmanud ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ärimudelid ülemäärase riski võtmist ega jätkusuutmatut laenupraktikat. Kaks üksust olid siiski pärast oma emaettevõtjatest eraldumist haavatavas seisus ning neil puudusid vajalikud vahendid teatavates põhivaldkondades. Pärast seda, kui ettevõtja ABN AMRO N emaettevõtja oli osadeks jaotatud, oli ettevõtjal ABN AMRO N kehv juurdepääs suurematele ettevõtjatele, tal ei olnud enam rahvusvahelist võrgustikku ning puudusid mitmed tootepädevused ja IT-suutlikkus. Ka ettevõtjat FBN mõjutas eraldumine oma emaettevõtjast tugevalt ning rahastamise osas sõltus ta suurel määral hulgimüügiturgudest. Ettevõtja ABN AMRO Group 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavast (ja ka 2010. aasta ajakohastatud restruktureerimise kavast) nähtub, et ettevõtjate ABN AMRO N ja FBN integreerimine vähendab olulisel määral kummagi üksuse nõrkusi. Ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N ühendamine aitas mõnda neist probleemidest leevendada. Ettevõtja ABN AMRO N suured jae- ja privaatpanganduse filiaalid olid deposiidimahukad, mis andis integreeritud grupile paremad rahastamisvõimalused. Ettevõtja FBN lahendas osaliselt ettevõtja ABN AMRO N rahvusvahelise võrgustiku probleemi ning kaks gruppi koos suutsid lahendada paremini näiteks IT-probleemid (nimelt ei pidanud nad mõlemad eraldi üles ehitama IT-platvorme ja muid tugi-vahendeid).
- (306) Finantsprognosidest nähtub, et restruktureerimisperioodi lõpuks peaksid ühendatud üksused suutma katta oma kulud ja nende omakapitali tootlus peaks olema umbes [...] %. Isegi stressistsenaariumi korral suudab ettevõtja jätkuvalt kasumit teenida, samas kui tema kapitali adekvaatsuse määrad jäävad ülespoole regulatiivsetest miinimumkõnnistest. Seega tundub ettevõtja kapitalipuhver olevat – pärast riigi korduvat sekkumist – piisavalt kõrge, et tulla tulevaste ebasoodsate tingimustega toime jälle riigi poole pöördumata.
- (307) Nagu 2008. aasta teise poole ja 2009. aasta esimese poole andmetest nähtus, on täielikult elujõulise ettevõtja loomiseks äärmiselt oluline teenida piisavalt suurt netointressitulu. Seetõttu võib 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava ja 2010. aasta ajakohastatud restruktureerimise kava pidada restruktureerimise teatise esitatud elujõulisust käsitlevate nõuetega kooskõlas olevaks vaid

siis, kui ettevõtja ABN AMRO Group püüab teenida 2010. aasta restruktureerimise kavas kindlaksmääratud ajakohastatud netointressitulu. Ettevõtja ABN AMRO Group peaks andma komisjonile korrapäraselt – vähemalt kord kvartalis – aru oma edusammudest. Kui ettevõtja ABN AMRO Group täheldab kõrvalekaldumist neist prognoosidest, peaks ta viivitamata võtma korrigeerivad meetmed.

- (308) Restruktureerimise kava peaks sisaldama piisavalt üksikasjalikke prognoose ning restruktureerimise puhul on vajalik ka loobumine mõningatest tegevusvaldkondadest, mis jääksid keskpikas perspektiivis struktuuriliselt kahjumit teenivaks⁽¹⁰⁶⁾. Komisjon kahtles 5. veebruari 2010. aasta otsuse põhjenduses 120, kas divisjoni Prime Fund Solutions – mis deklareeris 2008. aastal märkimisväärse kahjumi seoses Madoffi pettusega – elujõulisuse küsimustega on piisaval määral tegeletud. Divisjoni PSF müümisega ettevõtjale Credit Suisse (vt ka põhjendus 74) on see probleem lahendatud. Üksikasjalikud divisjoni tasemel esitatud prognoosid näitavad, et nii alusstsenaariumi kui ka stressistsenaariumi puhul aitavad kõik divisjonid kasumit teenida. Seetõttu võib komisjon järeldada, et ei ole ühtegi divisjoni, kus eksisteeriks struktuurilised kasumikkusega seotud probleemid, ning selle järelduse valguses võib öelda, et täiendavad investeeringutest väljumised ei ole ettevõtja elujõulisuse parandamiseks vajalikud.

6.3.2. *Kulude jagamine/hädavajalik miinimum*

- (309) Restruktureerimise kavas tuleks selgelt näidata, et abi on piirdunud hädavajaliku miinimumiga. Restruktureerimisega seotud kulud ei peaks kandma mitte ainult riik, vaid suurimal võimalikul määral ka need, kes panka investeerisid. Teisisõnu peaksid pank ja tema kapitaliomanikud panustama restruktureerimisse oma vahenditega võimalikult suurel määral. Restruktureerimisabi peaks piirduma selliste kulude katmisega, mis on vajalikud elujõulisuse taastamiseks. Sellest tulenevalt ei tohiks ettevõtjale anda toetust riigi ressurssidest, mida võiks kasutada sellise finantsturgu moonutava tegevuse rahastamiseks, mis ei ole seotud restruktureerimisprotsessiga, näiteks omandamise rahastamiseks⁽¹⁰⁷⁾.
- (310) Restruktureerimise teatise tuletatakse meelde, et omandamiskeeld on vajalik selle tagamiseks, et abi piirduks hädavajaliku miinimumiga. Restruktureerimise teatise punktis 23 öeldakse sõnaselgelt, et „ettevõtjale ei tohi anda riigi vahenditest toetust, mida ta võib kasutada sellise turgu moonutava tegevuse rahastamiseks, mis ei

⁽¹⁰⁶⁾ Vt ka restruktureerimise teatise punkt 12.

⁽¹⁰⁷⁾ Vt kohtuasi T-17/03: Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH vs. komisjon, EKL 2006, lk II-1139.

ole ümberkorraldusprotsessiga seotud. Näiteks ei tohi juhul, kui see ei ole oluline ettevõtja elujõulisuse taastamiseks, rahastada riigibist teiste ettevõtjate osakute omandamist või uute investeeringute tegemist.”

- (311) Lisaks seotakse restruktureerimise teatise omandamiskeeld konkurentsi moonutamisega. Teatise punktides 39 ja 40 selgitatakse, et „riigiabi ei tohi kasutada selleks, et kahjustada konkurente, kes ei saa samasugust riiklikku toetust” ning et „pangad ei tohiks kasutada riigiabi konkureerivate äriühingute omandamiseks. Seda tingimust tuleks kohaldada vähemalt kolm aastat ja selle kohaldamist võib sõltuvalt abi ulatusest, mahust ja kestusest jätkata ümberkorraldusperioodi lõpuni.”
- (312) Kooskõlas restruktureerimise teatise punktiga 40 võib abi kuulutada siseturuga kokkusobivaks vaid juhul, kui ettevõtja ABN AMO Group kohaldab rangelt omandamiskeeldu⁽¹⁰⁸⁾ kolme aasta jooksul alates käesoleva otsuse kuupäevast. Omandamiskeelu kohaldamist võib jätkata, kui pärast kolme aastat kuulub Madalmaade valitsusele ettevõtjast ABN AMRO Group jätkuvalt üle 50 %. Omandamiskeeldu ei tohiks siiski kohaldada üle 5 aasta. Kui osa abist on juba tagastatud, siis mõne meetme raames (eelkõige meetmed Z ja C) antud abi ei saa pank tagastada abi andmise vormi tõttu (st abi ei antud hübriidlaenu). Et hinnata, millal abi andmisest tulenev eelis lõpeb, tuleb eeltingimusena lõpetada riigi osalus.
- (313) Komisjon täheldab, et juba 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavast (täiendatud halvima stsenaariumi finantsprognosidega 23. märtsil 2010) nähtus, et ettevõtja ABN AMRO Group on muutunud elujõuliseks üksuseks, mille omakapitali tootlus peaks olema korralik ning ettevõtja peaks teenima korralikku kasumit isegi halvemate majandustingimuste korral. 2010. aasta novembri ajakohastatud restruktureerimise kava kinnitas seda analüüsi. See elujõulisuse taastamine ei sõltu omandamistest. Omandamiskeeld ei takista seega elujõulisuse taastamist.
- (314) Komisjon leiab, et vastavalt restruktureerimise teatise punktile 26 on hübriidlaenude ja hübriidoptsioonide

keelu kohaldamine vältimatu⁽¹⁰⁹⁾. Restruktureerimise kontekstis ei ole omavahendite kogumahtu vähendavad meetmed kooskõlas kulude jagamise eesmärgiga ja nõudega, et abi piirduks hädavajaliku miinimumiga.

- (315) Nagu on märgitud restruktureerimise teatise punktis 26, „ei tohiks pangad siiski kasutada riigiabi hüvitise maksimiseks omavahendite (omakapital ja allutatud laenu) eest, kui tegevusest ei saada piisavat kasumit.” Ettevõtja ABN AMRO N 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava (ja 2010. aasta novembri ajakohastatud restruktureerimise kava) üksikasjalik hindamine lubab komisjonil järeldada, et umbes kahe aasta pärast peaks ettevõtja ABN AMRO N olema taastanud oma elujõulisuse ning seda illustreerib vastuvõetav omakapitali tootlus, mis on aastatel 2012 ja 2013 vastavalt [...]. Seda silmas pidades tundub hübriidlaenude ja -optsioonide kaheaastane keeld⁽¹¹⁰⁾ tagavat asjakohase kulude jagamise ettevõtja kapitaliomanike vahel⁽¹¹¹⁾. Seega võib abi pidada siseturuga kokkusobivaks vaid juhul, kui kohaldatakse hübriidlaenude ja -optsioonide kaheaastast keeldu, nagu on üksikasjalikult kirjeldatud otsuse regulatiivosa artiklis 8.

⁽¹⁰⁹⁾ Komisjon oli nõustunud ühe erandiga. Üks ettevõtja FBN hübriid-instrument, nn FCC-instrument (FCC-instrument: 87,5 miljonit eurot; 6,25 % mittekumulatiivseid hääleõigusega tähtajatuid A-klassi I seeria eelisaktiaid, mille on emiteerinud ettevõtja Fortis Capital Company Ltd) anti välja ajal, mil ettevõtja Fortis SA/NV oli ikka veel üks integreeritud grupp ning prospektis öeldi sõnaselgelt, et instrumentide eest tasutavad kupongimaksud sõltusid ettevõtja Fortis SA/NV (nüüd uue nimega Ageas) makstavatest dividendidest. Kui finantsjärelevalve asutus sai sellest olukorrast teada, siis jõudis ta järeldusele, et ettevõtja FBN oli kaotanud kaalutusõiguse instrumentide eest tasutavate kupongimaksete üle ning et seetõttu ei kvalifitseeru instrument enam esimese taseme kapitaliks. Finantsjärelevalve asutus väitis, et ka üks teine ettevõtja ABN AMRO Group – kelle kupongimaksud sõltusid pärast ühinemist FCC-instrumentidest, nii et de facto ettevõtja ABN AMRO Group oli kaotanud kaalutusõiguse ka sellelt instrumentidelt tasutavate kupongimaksete üle – esimese taseme omakapitali instrument ei kvalifitseeru enam esimese taseme omakapitalina. Tuginedes elujõulisusega seotud argumentidele, mis tulenesid esimese taseme omakapitali potentsiaalset kaotusest ja konkreetsest ühinemisega seotud kontekstist, võib komisjon nõustuda sellega, et FCC-instrument jäetakse hübriidinstrumentide ostuoptsiooni keelu alt välja.

⁽¹¹⁰⁾ Praktilistest kaalutlustest lähtuvalt võib komisjon nõustuda sellega, et hübriidlaenude (kupongimaksete) ja -optsioonide keeldu hakeetakse kohaldama 10. märtsist 2011 (st pärast viimast sunnitud kupongimakset) ja see kestab kuni 10. märtsini 2013 (kaasa arvatud).

⁽¹¹¹⁾ Komisjon on teadlik asjaolust, et ettevõtja ABN AMRO Group poolt riigile – ettevõtja ainuaktsionäridele – makstavad dividendid võivad põhjustada hübriidlaenude kupongimaksete. Komisjon soovib vältida olukorda, kus ettevõtja ABN AMRO Group maksaks riigile väikeseid dividende, et hiilida kõrvale hübriidlaenude kupongimaksete keelust. Komisjonil ei ole midagi selle vastu, kui riigile makstakse märkimisväärses ulatuses dividende vähemalt 100 miljoni euro ulatuses, kui sel maksel on teatavad tagajärjed seoses hübriidlaenude kupongimaksetega, sest suur dividend viitab taastatud elujõulisusele ning samuti aitab hoida potentsiaalset üleliigset kapitali kontrolli all, mis aitab piirata konkurentsi põhjendamatu moonutamist.

⁽¹⁰⁸⁾ Kui pangad peavad silmitsi seisma oma laenuportfellis olevate halbade laenudega, on nende laenude restruktureerimiseks mõnikord vaja selliseid lahendusi, nagu näiteks laenu muutmine omakapitaliks. Selliseid olukordi peetakse tavapäraseks pangandustavaks ning nende suhtes ei kehti omandamiskeeld.

Laenu- ja ostuoptsiooni keeld peaks kehtima ka ettevõtja FBN(H) eelisaktsiate omanike suhtes, et kõrvaldada komisjoni poolt 5. veebruari 2010. aasta otsuse põhjenduses 130 väljendatud kahtlused.

- (316) Kulude jagamise meetmed on vajalikud ka muudel juhtudel, eesmärgiga tagada, et päästetud pangad võtaksid piisava vastutuse oma varasema käitumise tagajärgede eest, et luua asjakohased stiimulid enda ja teiste tulevase käitumise parandamiseks. See tegur ei ole antud juhul nii asjakohane, sest ettevõtja probleemid olid suurel määral seotud endise emaettevõtjaga Fortis SA/NV (vt osa 6.3.3 „Meetmed konkurentsi moonutamise piiramiseks“). Seetõttu võib ka kulude jagamise puhul nõustuda, et suuremad investeeringutest väljumised puuduvad, välja arvatud divisjonide PFS ja Intertrust müük. Need divisjonid koos moodustasid [...] % äritulust kokku ja nende riskiga kaalutud vara moodustas [...] %.

6.3.3. Meetmed konkurentsi moonutamise piiramiseks

- (317) Konkurentsi moonutamise piiramiseks vajalike meetmete puhul on antud juhtumile iseloomulikud mõned ebaharilikud tunnused.
- (318) Restruktureerimise teatise punktis 28 esitatakse need konkurentsi moonutamise liigid, mis võivad esineda, kui antakse riigiabi eesmärgiga toetada finantsstabiilsust süsteemse kriisi ajal: „Kui pangad võistlevad omavahel toodete ja teenuste tasandil, kaotavad oma turuosa lõpuks need pangad, kes koguvad üleliigseid riske ja/või toetuvad ebakindlatele ärimudelitele. Sellised pangad võivad olla sunnitud turult lahkuma, samas kui turule sisenevad või oma turuosa suurendavad tõhusamalt tegutsevad konkurendid. Riigiabiga soodustatakse abisaajate turuvõimu kunstliku toetamise kaudu selliste konkurentsimoontuste jätkumist, mis on tekkinud üleliigsete riskide võtmise ja ebakindlate ärimudelite rakendamise tõttu. Sellega võidakse moraalselt ohustada abisaajaid ning nõrgendada abi mittesaavate pankade motivatsiooni konkureerida, investeerida ja innovatsiooniga tegeleda.“
- (319) Nagu selgitatakse 3. detsembri 2008. aasta otsuses, tulenesid ettevõtjate Fortis SA/NV ja Fortis Bank SA/NV raskused ülemäärase riski võtmisest: i) ettevõtja Fortis Bank SA/NV investeeris suure summa struktureeritud krediitportfelli, ning ii) ettevõtja Fortis SA/NV otsustas omandada ettevõtja ABN AMRO N väga kõrge hinnaga. Selleks et lubada abi andmist sellistele pankadele, nõuab komisjon, et abisaaja turupositsiooni vähendataks märkimisväärselt. Sellega seoses täheldab komisjon, et ettevõtja Fortis SA/NV on jagatud neljaks: Belgia ja rahvusvahelised kindlustusvarad kuuluvad ikka veel börsinimekirja kantud ettevõtjale Fortis SA/NV (mis kannab pärast ettevõtja

Fortis SA/NV pankrotti nime Ageas), ettevõtja BNP Paribas omandas ettevõtjad Fortis Bank SA/NV ja BGL, Madalmaade valitsus omandas ettevõtja FBN (sealhulgas ettevõtja ABN AMRO N) ning lisaks omandas Madalmaade valitsus Madalmaade kindlustusvaldkonna⁽¹¹²⁾. Teisisõnu on ettevõtja Fortis SA/NV jaotatud väiksemateks üksusteks ja ettevõtja Fortis Bank SA/NV ise on jaotatud kaheks⁽¹¹³⁾.

- (320) Komisjon täheldab, et ettevõtjate FBN ja ABN AMRO N kasuks võetud ja käesolevas otsuses hinnatud meetmel on erilised tunnused, mis erinevad komisjoni poolt praeguse majanduskriisi jooksul käsitletud muudest restruktureerimisjuhtumitest, sealhulgas ettevõtjatega Fortis Bank SA/NV ja Fortis SA/NV seotud juhtumitest. Antud juhul ei vaja ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N riigiabi mitte niivõrd seepärast, et nad oleksid langetanud valesid juhtimisotsuseid. Vajadus riigiabi järele ei tulene näiteks nende investeeringute käigus või laenupoliitika tõttu akumulunud ülemäärasest riskist või sellest, et nad oleksid kasutanud jätkusuutmatut hinnastamispoliitikat. Samamoodi ei tulenenud ettevõtjate Fortis SA/NV ja Fortis Bank SA/NV raskused riskantselt laenu- või hinnastamispoliitikast jae-, privaat- või äripanganduse puhul – nendes valdkondades oldi hoopis kasumlikud. Sellest tulenevalt leiab komisjon, et ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N antud abi on olulisel määral vähem konkurentsi moonutav kui see abi, mille andmine ülemääraseid riske võtnud finantseerimisasutustele heaks kiideti. Seepärast leiab komisjon, et edaspidi ei ole vaja ühestki investeeringust täiendavalt väljuda.
- (321) Tuleks siiski tagada, et ettevõtjad FBN ja ABN AMRO N ei kasutaks riigiabi konkurentide arvel laienemiseks, näiteks rakendades jätkusuutmatut hinnastamispoliitikat või omandades muid finantseerimisasutusi. Kui see peaks juhtuma, siis abi „nõrgendaks abi mittesaavate pankade motivatsiooni konkureerida, investeerida ja innovatsiooniga tegeleda“ ja võiks vähendada „motivatsiooni arendada piiriülest tegevust“, vähendades soovi siseneda Madalmaade turule.
- (322) Seega võib riigiabi tunnustada siseturuga kokkusobivaks ainult juhul, kui kehtestatud on piisaval määral meetmeid, millega tagatakse, et riigiabi ei kasutata selleks, et kahjustada konkurente, kes ei saanud samasugust riiklikku toetust. Sellist toetust saanud ja mittesaanud pankade vahel peaksid kehtima jääma võrdsed võimalused. Lisaks tuleks vältida seda, et riigiabi nõrgendaks

⁽¹¹²⁾ Neid kahte viimati nimetatud äriühingut juhitakse eraldiseisvate üksustena ning Madalmaade ametiasutused teatasid 2008. aasta novembris, et nad ei kavatse neid integreerida.

⁽¹¹³⁾ Komisjon täheldas 3. detsembri 2008. aasta ja 12. mai 2009. aasta otsustes sellele ja muudele kohustustele tuginedes, et ettevõtjatele Fortis SA/NV ja Fortis Bank SA/NV antud abiga tekitatud konkurentsimoontuste piiramiseks on rakendatud piisavad meetmed.

abi mittesaavate pankade motivatsiooni konkureerida, investeerida ja innovatsiooniga tegeleda ning et luuakse turuletuleku tõkkes, mis võiksid vähendada piiriülest tegevust.

- (323) Restruktureerimise teatistes nähakse ette, et meetmete iseloom ja laad sõltub abisumma suuruselt ja selle andmise tingimustest ning selle turu või nende turgude iseloomust, kus abi saanud pank tegutseb. Abisumma suurus on kirjeldatud osas 6.1.4 „Riigiabi suuruse määramine”. Riigiabi andmise konkreetseid tingimusi ja asjaolusid on käsitletud käesoleva osa alguses. Nagu on märgitud restruktureerimise teatise punktis 32, on samuti oluline panga osakaal ja suhteline tähtsus kõnealusel turul või kõnealustel turgudel. Kui restruktureeritud panga turupositsioon on pärast restruktureerimist piiratud, ei ole tõenäoliselt tarvis kehtestada täiendavaid meetmeid. Seetõttu on tingimused, mis peavad olema täidetud, et tunnista abi siseturuga kokkusobivaks, peamiselt seotud jae- ja privaatpangandusega, sest ettevõtja on juba märkimisväärsel määral vähendanud oma turupositsiooni äripanganduses, väljudes äriüksusesse New HBU tehtud investeeringust.
- (324) Abi võib tunnista restruktureerimise teatise kokkusobivaks tingimusel, et ettevõtja ABN AMRO Group rakendab põhjendustes 325–329 kirjeldatud meetmed.
- (325) Jae- ja privaatpanganduse valdkonnas võib abi tunnista siseturuga kokkusobivaks juhul, kui ettevõtja ABN AMRO Group ei ole hinnaliider standardsete hoiu- ja laenuotodete puhul. Kooskõlas restruktureerimise teatise punktiga 44 ei tohiks ettevõtja ABN AMRO Group pakkuda selliseid hinnatingimusi, mida ei suuda pakkuda konkurendid, kes riigiabi ei saanud.
- (326) Kuna hinnaliidrina tegutsemise keeld võib olla vähem-
tõhus turusegmentides, kus on palju mittestandardseid tooteid, näiteks Madalmaade privaatpanganduses, millega seoses oli esitatud konkreetne kaebus, tuleb abi siseturuga kokkusobivaks tunnistamiseks kehtestada lisatingimus kooskõlas restruktureerimise teatise punktiga 44. Ettevõtja ABN AMRO Group peab eesmärgiks seadma netointressitulu teenimise, mille kohta esitati komisjonile andmed 8. novembril 2010. Seetõttu peaks ettevõtja ABN AMRO Group võtma asjakohased meetmed kohe, kui ta märkab, et ei täida oma prognoose, eriti kui neid prognoose ei täideta väikeste intressimarginaalide tõttu.
- (327) Kuna hinnaliidrina tegutsemise keelu rakendamine ja sellest keelust kinnipidamise jälgimine on privaatpanganduse valdkonnas raske, tuleb tõhusa konkurentsi tagamiseks rakendada muid sobivaid meetmeid, näiteks meetmeid, mis soodustavad turuletulekut, nagu on kirjeldatud restruktureerimise teatise punktis 44. Sellega seoses tuleb abi siseturuga kokkusobivaks tunnistamiseks täita tingimus, mille kohaselt ettevõtja ABN AMRO Group rakendab meetme, mis hõlbustab ühest pangast teise üleminekut. Konkreetsemalt peaks ettevõtja ABN AMRO Group kandma Madalmaade privaatpanganduse klientide eest enda halduskulud, üleminekuga seotud kulud ja tehingukulud, mis tulenevad otseselt privaatpangandussuhete lõpetamisest ja portfelli üleminekust⁽¹¹⁴⁾. Seda meedet tuleks kohaldada kahe järjestikuse kuu jooksul, alustades sellega esimesel võimalusel ja viies selle lõpule hiljemalt aasta jooksul pärast käesoleva otsuse kuupäeva. Kohe, kui kahekuuline periood algab, teavitab pank üheselt mõistetaval viisil kõiki oma privaatpanganduse kliente neile pakutavast võimalusest. Lisaks peaks ettevõtja ABN AMRO Group esitada komisjonile tõendid, et klientide üleminek toimub tavamenetlusi järgides ning et selle protsessi käigus ei toimunud mingeid viivitusi.
- (328) Kui konkurentsi põhjendamatu moonutamise piiramiseks võetud meetmed ning konkreetsemalt jae- ja privaatpanganduse erimeetmed on nõuetekohaselt rakendatud, oleks nendega piisaval määral lahendatud ka kaebuse esitaja tõstatatud probleemid. Neid probleeme uurides leidis komisjon, et ettevõtja ABN AMRO on mõne toote puhul ajutiselt kasutanud kahjumit tootnud hinda, kuid sellist hinnapoliitikat kasutati piiratud likviidsusega keskkonnas, kus kõik pangad konkureerisid üksteisega hoiuste nimel. Samuti tuli arvesse võtta brändi MoneYou käivitamisest tulenevat konkreetset konteksti (selle brändi turuletoomine oli otsustatud enne ettevõtja Fortis SA/NV kokkuvarisemist).
- (329) Samuti öeldakse restruktureerimise teatise punktis 44, et pangad ei tohi riigi toetust kasutada ka konkurentsi-eeliseks oma finantstoodete turustamisel. Seetõttu on abi siseturuga kokkusobivaks tunnistamise tingimuseks see, et ettevõtja ABN AMRO Group ei tohi kolme aasta jooksul kasutada riigiabi oma investoritele suunatud turunduskampaaniate ja teabedastuste jaoks. Nende keeldude kohaldamist võib jätkata kuni viis aastat, kui Madalmaade valitsusele kuulub jätkuvalt vähemalt 50 % ettevõtja ABN AMRO Group aktsiatest.

⁽¹¹⁴⁾ Ettevõtja ABN AMRO Group ei ole kohustatud katma muid finantstagajärgi klientide eest, näiteks klientide positsioonide, hüpoteeklaenu, tähtajaliste hoiuste, väärtpaperiõiguste või osaluste (ennetähtaegse) likvideerimise või lõpetamisega seotud kulud või kahju ning mis tahes kulud, mille on põhjustanud teine finantseerimisasutus ja/või kliendi poolt seoses uue positsiooni võtmise ja/või lepingute sõlmimisega põhjustatud kulud ning muud finantstagajärjed, mis on seotud mõne või kõikide toodete ja teenuste kasutamise lõpetamisega kliendi poolt.

(330) Konkurentsi põhjendamatu moonutamise seisukohast peab komisjon positiivseks divisjonidesse PFS ja Intertrust tehtud investeeringutest väljumist. Divisjoni PFS müük vähendab ettevõtja atraktiivsust institutsionaalsete klientide silmis, samas kui divisjon Intertrust osutas muu hulgas teenuseid, mis võiksid tugevdada privaatpanganduse osa. Sellest tulenevalt võib selle divisjoni müük lihtsustada konkurentide jaoks oma konkrentspositsiooni parandamist võrreldes brändiga ABN AMRO Mees Pierson. Samuti leiab komisjon, et konkurentsi moonutamist aitab piirata asjaolu, et osa abist on tagasi makstud. Samuti on komisjon rahul põhjenduses 75 kirjeldatud dividendipoliitikaga.

6.3.4. Järeldus

(331) Seega kui kõik osades 6.2 ja 6.3 kirjeldatud tingimused rakendatakse nõuetekohaselt, annab 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava (mida on ajakohastatud 2010. aasta novembri restruktureerimise kavaga) piisavat kinnitust sellele, et ettevõtja ABN AMRO Group pikaajaline elujõulisus on taastatud. 2010. aasta novembri restruktureerimise kavaga ajakohastatud 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas nähakse ette piisav kulude jagamine ning see kava sisaldab piisavaid meetmeid konkurentsi põhjendamatu moonutamise piiramiseks. Seetõttu võib komisjon teatavate tingimuste täitmise korral tunnistada, et 2009. aasta detsembri restruktureerimise kava (nagu seda on ajakohastatud 2010. aasta novembri restruktureerimise kavaga) on kooskõlas restruktureerimise teatisega.

7. JÄRELDUS

Komisjon leiab, et Madalmaade valitsus on ebaseaduslikult andnud osas 6.1.4 „Riigiabi suuruse määramine” loetletud riigiabi, rikkudes sellega aluslepingu artikli 108 lõiget 3. See abi võib olla siiski kokkusobiv siseturuga, kui rakendatakse osades 6.2 ja 6.3 sätestatud tingimused, mida on üksikasjalikumalt kirjeldatud käesoleva otsuse regulatiivosas.

Komisjon märgib, et Madalmaade valitsus on erandkorras nõustunud sellega, et käesoleva otsuse tekst esitatakse talle ainult inglise keeles.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Madalmaade poolt ettevõtjale ABN AMRO Group antud riigiabi on kooskõlas siseturuga artiklites 3–9 sätestatud tingimuste täitmise korral.

Seda riigiabi anti järgmiselt:

— rekapiitalseerimisabi ettevõtjatele FBN ja ABN AMRO N vastavalt 4,2–5,45 miljardit eurot, ning

— 71,7 miljardit eurot likviidsusabi.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) ettevõtja ABN AMRO Group – ettevõtja ABN AMRO Group ja täielikult tema omandis olevad otsesed või kaudsed tütar-ettevõtjad, sealhulgas üksused, milles ettevõtjale ABN AMRO Group kuulub ainukontroll, nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 139/2004 (kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle) (EÜ ühinemismäärus) ⁽¹¹⁵⁾ tähenduses;
- b) parima hinna pakkuja – pakkuja, kelle hind on kõige parem;
- c) jaekliendid – kõik eraisikust kliendid (vastandina äriklientidele);
- d) standardsed jaepanganduse valdkonna tähtajalised ja nõudmiseni hoiused – kõik standardsed jaepangandus- ja hoiustamistooted, mis hõlmavad mis tahes ajahetkel vähemalt 85 % ettevõtja ABN AMRO Group tootemahust jaepanganduse tähtajaliste ja nõudmiseni hoiuste turul;
- e) standardsed laenu- ja hoiustamistooted – kõik standardsed jaepangandus- ja hoiustamistooted, mis hõlmavad mis tahes ajahetkel vähemalt 85 % ettevõtja ABN AMRO Group tootemahust hüpoteeklaenu- ja hoiuste turul;
- f) Madalmaade privaatpangandus – kõik äriüksuse Private Banking kliendid, välja arvatud need kliendid, kes kuuluvad äriüksuse Private Banking International alla ⁽¹¹⁶⁾.

Artikkel 3

1. Kui komisjon ei ole andnud selleks eelnevat luba, ei tohi ettevõtja ABN AMRO Group olla parima hinna pakkuja jaeklientidele pakutavate standardsete jaepanganduse valdkonna tähtajaliste ja nõudmiseni hoiuste puhul [...] finantseerimisasutuste seas, kellel on Madalmaade jaepanganduse valdkonna hoiuste turul suurima mahuga turuosa mis tahes järgmistest segmentides:

- hoiused;
- tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on 1 aasta;
- tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on 2 aastat;
- tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on 3 aastat;
- tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on 4 aastat; ning
- tähtajalised hoiused, mille tähtaeg on 5 aastat.

Olenemata esimeses lõigus sätestatust võib ettevõtja ABN AMRO Group juhul, kui kolm finantseerimisasutust pakuvad ühiselt parimat hinda [...] finantseerimisasutuste seas, kellel on Madalmaade jaepanganduse valdkonna tähtajaliste ja nõudmiseni hoiuste turusegmen- dis suurim turuosa, pakkuda nende kolme finantseerimisasutusega sama hinda vastava segmendi standardsete toodete puhul.

⁽¹¹⁵⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽¹¹⁶⁾ Siinkohal viidatakse 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas kasutatud jaotusele (vt põhjendus 79).

2. Kui komisjon ei ole andnud selleks eelnevat luba, ei tohi ettevõtja ABN AMRO Group olla parima hinna pakkuja mis tahes standardsete laenu liikide puhul [...] finantseerimisasutuste seas, kellel on Madalmaade jaepanganduse valdkonna laenu turul suurim turuosa.

Olenemata esimesest lõigust võib ettevõtja ABN AMRO Group juhul, kui kolm finantseerimisasutust pakuvad ühiselt parimat hinda [...] finantseerimisasutuste seas, kellel on Madalmaade jaepanganduse valdkonna laenu turul suurim turuosa, pakkuda nende kolme finantseerimisasutusega sama hinda vastava standardse laenu liigi puhul.

3. Selleks et tagada lõigete 1 ja 2 järgimine, peab ettevõtja ABN AMRO Group püsivalt ja vähemalt igal nädalal jälgima [...] teiste selliste finantseerimisasutuste pakutavaid ja üldsusele kättesaadavaid tingimusi, kellel on vastaval Madalmaade hoiuste turul suurima mahuga turuosa. Kui mis tahes [...] selliste teiste finantseerimisasutuste näitajad ei ole üldsusele kättesaadavad, asendatakse need suuruselt järgmise turuosaga finantseerimisasutuse näitajatega.

Kui ettevõtja ABN AMRO Group märkab, et ta pakub mis tahes toodete puhul soodsamaid hindu võrreldes hinnaga, mida tal on lubatud käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 alusel pakkuda, teavitab ettevõtja ABN AMRO Group sellest viivitamata komisjoni. Ettevõtja korrigeerib viivitamata toodete hindu ja rakendab hinnakorrektsioonid esimesel võimalusel.

Jaepanganduse valdkonna tähtjaliste ja nõudmiseni hoiuste puhul rakendab ettevõtja ABN AMRO Group korrektsioonid hiljemalt 10 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil ta täheldas kõrvalekaldumist sätestatud tingimustest. Kui kõrvalekaldumine ilmneb seoses selliste toodetega, mille puhul on hinna muutmise võimalik alles kuu lõpus ning kõrvalekaldumise täheldamisest on kuu lõpuni alla 10 tööpäeva, rakendab ettevõtja ABN AMRO Group korrektsiooni esimesel võimalusel järgneva kuu lõpust.

Laenude puhul korrigeerib ettevõtja ABN AMRO Group oma hinnastamist 10 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil ta täheldas kõrvalekaldumist sätestatud tingimustest, ning korrektsioon rakendatakse hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil täheldati tingimustest kõrvalekaldumist.

4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi kohaldatakse kolm aastat alates käesoleva otsuse kuupäevast. Ettevõtja ABN AMRO Group esitab komisjonile nende tingimuste järgimist käsitleva aruande kord kvartalis ja hiljemalt kahe nädala jooksul alates ettevõtja ABN AMRO Group kvartaalsete majandustulemuste avaldamisest.

Artikkel 4

1. Ettevõtja ABN AMRO Group teeb kõik endast oleneva, et täita komisjonile 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas (nagu seda on ajakohastatud 2010. aasta novembri restruktureerimise kavas) esitatud prognoosid (sh netointressitulu teenimiseks). 2010. aasta novembri restruktureerimise kavas esitatud prognoosid tuleb täita ettevõtja ABN AMRO Group konsolideeritud tasandil.

Ettevõtja ABN AMRO Group annab komisjonile aru kord kvartalis, esitades üksikasjalikud prognoosid ja tegelikud näitajad (sealhulgas netointressitulu) nelja segmenti lõikes, mis on määratletud 2009. aasta detsembri restruktureerimise kavas ja 2010. aasta novembri restruktureerimise kavas. Nendeks on jaepangandus, Madalmaade privaatpangandus, rahvusvaheline privaatpangandus ning äri- ja ettevõtete pangandus.

Ettevõtja ABN AMRO Group võib esitada komisjonile põhjendatud taotluse oma prognooside (sealhulgas netointressitulu) läbivaatamiseks, et võtta arvesse väliseid arenguid.

2. Ettevõtja ABN AMRO Group esitab netointressitulu üksikasjaliku prognoosi mahtude ja marginaalide lõikes konsolideeritud tasandil ja privaatpanganduse tasandil.

Ettevõtja ABN AMRO Group annab komisjonile aru kord kvartalis ja hiljemalt kahe nädala jooksul pärast ettevõtja kvartaalsete majandustulemuste avaldamist, näidates, kas konsolideeritud tasandil teenitud netointressitulu on kooskõlas lõikes 1 osutatud prognoosidega. Lisaks esitatakse nimetatud aruandes prognoositud ja tegelike marginaalide võrdlus konsolideeritud ja privaatpanganduse tasandil.

Kui konsolideeritud tasandil teenitud netointressitulu ei ole nende prognoosidega kooskõlas, peab ettevõtja ABN AMRO Group esitama kõnealuses aruandes nende prognooside täitmiseks võetud meetmed.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustusi kohaldatakse kolm aastat alates käesoleva otsuse kuupäevast.

Artikkel 5

1. Ettevõtja ABN AMRO Group ei omanda mis tahes äriühingus üle [0 – 7] % osalust.

2. Erandina lõikest 1 võib ettevõtja ABN AMRO Group omandada äriühingus osaluse, kui ettevõtja ABN AMRO Group poolt kõikide selliste omandamiste eest kolme aasta jooksul pärast käesoleva otsuse kuupäeva tasutud kumulatiivne brutohind kokku (välja arvatud võla ülevõtmine või ülekandmine seoses sellise omandamisega) on alla [0 – 600] miljoni euro.

Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata, kui ettevõtja ABN AMRO Group omandab börsiväliseid ettevõtjaid ning kui need sobivad tema äriplaaniga ja kuuluvad divisjoni „Private Equity” kavandatud eelarvesse, nagu need esitati komisjonile 5. oktoobril 2010.

Samuti ei kohaldata lõikes 1 sätestatud keeldu [...] osakapitali osade suhtes, mis on võetud ettevõtja ABN AMRO Group divisjonist „Energy, Commodities and Transportation” eesmärgiga toetada tema tavapärasest rahastamistegevust, kui need sobivad ettevõtja ABN AMRO Group äriplaani ja selle divisjoni kavandatud eelarvesse, nagu need esitati komisjonile 10. jaanuaril 2010.

Ettevõtja ABN AMRO Group annab komisjonile aru kord kvartalis ja hiljemalt kahe nädala jooksul alates ettevõtja kvartaalse majandustulemuste avaldamisest. Selles aruandes loetletakse tegelikud omandamised, mille divisjonid „Private Equity” ja „Energy, Commodities and Transportation” on läbi viinud. Lisaks esitatakse aruandes üksikasjalik teave ettevõtja ABN AMRO Group muude omandamiste kohta, mida tal on lubatud esimese lõigu alusel läbi viia.

3. Lõikes 1 sätestatud keeldu kohaldatakse vähemalt kolm aastat alates käesoleva otsuse kuupäevast või kuni kuupäevani, mil Madalmaade osalus ettevõtjas ABN AMRO Group väheneb alla 50 %, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem. Nimeetatud keeldu kohaldamine lõpetatakse hiljemalt viie aasta möödumisel käesoleva otsuse kuupäevast.

Juhul kui lõikes 1 sätestatud keeldu kohaldatakse alates käesoleva otsuse kuupäevast kauem kui kolm aastat, suurendatakse lõike 2 esimese lõigu alusel kohaldatavat kumulatiivset brutohinda [0 – 200] miljoni euro võrra aasta kohta.

Artikkel 6

Ettevõtja ABN AMRO Group ei reklaami asjaolu, et ta kuulub riigile, ega viita olemasolevate või potentsiaalsete klientide ja/või investoritega toimuva teabevahetuse käigus mingil moel mis tahes saadud riigipoolsele toetusele vähemalt kolme aasta jooksul alates käesoleva otsuse kuupäevast või kuni kuupäevani, mil Madalmaade osalus ettevõtjas ABN AMRO Group väheneb alla 50 %, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem. Nimeetatud keeldu kohaldamine lõpetatakse hiljemalt viie aasta möödumisel käesoleva otsuse kuupäevast.

Olenemata sellest keelust võib ettevõtja ABN AMRO Group viidata asjaolule, et ta kuulub riigile, ja mis tahes muule riigilt saadud toetusele, kui selline viitamine on kohustuslik kohaldatavate õigus- või haldusnormide kohaselt.

Artikkel 7

1. Ettevõtja ABN AMRO Group pakub Madalmaade privaatpanganduse valdkonna klientidele võimalust lõpetada oma privaatpangandussuhte ettevõtjaga ABN AMRO Group ning viia investeerimisportfellid üle teistesse pankadesse. See pakumine kehtib kahe järjestikuse kuu jooksul (edaspidi „asjaomane periood”).

Asjaomane periood algab võimalikult kiiresti pärast käesoleva otsuse kuupäeva, kusjuures enne seda nähakse (vajaduse korral) ette mõistlik ajavahemik ettevalmistuste tegemiseks, ning lõpeb

hiljemalt ühe aasta jooksul alates käesoleva otsuse kuupäevast. Ettevõtja ABN AMRO Group esitab komisjonile heakskiitmiseks asjaomase perioodi alguskuupäeva vähemalt neli nädalat enne asjaomase perioodi kavandatavat algust.

2. Ettevõtja ABN AMRO esitab kõigile oma Madalmaade privaatpanganduse valdkonna klientidele lõikes 1 kirjeldatud pakkumise tingimused üheselt mõistetaval viisil hiljemalt asjaomase perioodi esimesel päeval. Teave, mille ettevõtja ABN AMRO Group kavatseb edastada oma klientidele, tuleb kõigepealt esitada komisjonile vähemalt neli nädalat enne selle teabe edastamist ettevõtja klientidele.

3. Ettevõtja ABN AMRO Group hõlbustab privaatpangandussuhete lõpetamist, kui kliendid seda soovivad, kasutades tavapäraseid menetlusi võimalikult madala hinnaga. Kui klient otsustab oma vahendid ja/või (asjaomased) väärtpaberitega seotud õigused üle viia ning kui see üleviimine on võimalik vastuvõtva panga vaatenurgast, hõlbustab ettevõtja ABN AMRO Group sellist üleviimist. Kliente teavitatakse võimalusest pigem viia oma vahendid üle kui likvideerida oma positsioon ning samuti mõlema võimalusega kaasnevatest kuludest.

Ettevõtja ABN AMRO Group katab oma sellised halduskulud, üleviimisega seotud kulud ja tehingukulud, mis tulenevad otseselt privaatpangandussuhete lõpetamisest ja portfelli üleviimisest ⁽¹⁷⁾.

Ettevõtja ABN AMRO Group ei ole kohustatud kandma klientide eest muid finantstagajärgi.

Artikkel 8

Ettevõtja ABN AMRO Group ei maksa mis tahes kupongimakseid esimese taseme omakapitali ning esimese ja teise taseme kapitaliinstrumentide (sealhulgas hübriidkapitalivahendite ja eelisaktsiate) eest, mis on väljastatud enne käesoleva otsuse kuupäeva, ega kasuta mis tahes ostuoptioonidega seotud õigusi selliste kapitalivahendite suhtes kuni 10. märtsini 2013 (kaasa arvatud), välja arvatud juhul, kui tal on juriidiline kohustus seda teha.

Ettevõtja ABN AMRO Group võib väljastada uusi kapitalivahendeid pärast käesoleva otsuse kuupäeva või teha kupongimakseid selliste uute kapitalivahendite eest, välja arvatud juhul, kui sellise väljastamise või maksega kaasneb kohustus tasuda kupongimakseid tema enda olemasolevate kapitalivahendite eest.

Erandina esimeses lõigus sätestatud võib ettevõtja ABN AMRO Group kasutada FCC-instrumenti ostuoptiooni (nimelt 87,5 miljonit eurot; 6,25 % mittekumulatiivseid hääleõigusega tähtajatuid A-klassi I seeria eelisaktsiaid, mille on emiteerinud ettevõtja Fortis Capital Company Ltd).

⁽¹⁷⁾ Kooskõlas arvnäidetega, mille ettevõtja ABN AMRO Group esitas komisjonile 18. novembril 2010.

Kuni 10. märtsini 2013 (kaasa arvatud) maksab ettevõtja ABN AMRO Group dividende ainult oma lihtaktsiate eest, kui dividendisumma on üle 100 miljoni euro ⁽¹¹⁸⁾.

Artikkel 9

Hiljemalt 30. juuniks 2011 maksab ettevõtja ABN AMRO Group Madalmaadele korrigeeritud intressimäära laenude eest, mis on nimetatud komisjoni poolt 24. juunil 2010 Madalmaade valitsusele edastatud e-kirjas. Intressimääraga korrigeeritud summa on kokku 18 152 722 eurot.

Artikkel 10

Madalmaade valitsus teatab komisjonile kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest, milliseid meetmeid on selle järgimiseks võetud.

Artikkel 11

Käesolev otsus on adresseeritud Madalmaade Kuningriigile.

Brüssel, 5. aprill 2011

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

⁽¹¹⁸⁾ Aasta baasil, nimelt otsustatud dividend ja lõpuks välja makstud dividend.

Tellimishinnad aastal 2011 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

